

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

Compromís d'obra original*

L'ESTUDIANT QUE PRESENTA AQUEST TREBALL DECLARA QUE:

1. Aquest treball és original i no està plagiat, en part o totalment
2. Les fonts han estat convenientment citades i referenciades
3. Aquest treball no s'ha presentat prèviament a aquesta Universitat o d'altres

I perquè així consti, afegeix a aquesta plana el seu nom i cognoms i el signa:

***Aquest full s'ha d'imprimir i lliurar en mà al tutor abans la presentació oral**

Agraïments

A la Roser Capdevila, a qui estem molt agraïdes per deixar-nos entrar a la seva vida i fer-ne un documental. Gràcies per ser la protagonista d'una història que ens ha inspirat per dur a terme aquest treball, per la paciència que has tingut amb nosaltres a cada rodatge i pels esmorzars tan bons que ens has preparat.

A la família Batet – Capdevila per acollir-nos com si fóssim part de la família i facilitar-nos i ajudar-nos en tot el que ha estat a les seves mans.

A l'Eugènia Serra, directora de la Biblioteca de Catalunya, i a la Pilar González, del Departament de Difusió de la biblioteca, per cedir-nos l'espai i ajudar-nos i acompanyar-nos en el procés de localització i preparació dels rodatges dins la biblioteca.

Al Joan Batet, l'Anna Batet, l'Helena Batet, la Teresa Batet, el Pere Pibernat, el Joan Sabaté, el Mateu Pibernat, la Maria Busquets, la Roser Pintó, l'Eugènia Serra i el Jordi Ferré per la seva col·laboració i participació en el documental.

A la nostra tutora, la Montse Llinés, per confiar i donar-nos suport des dels inicis fins al final d'aquest ambiciós projecte.

A tot el personal de la Universitat Autònoma de Barcelona que ens ha donat un cop de mà durant el llarg procés de realització d'aquest Treball de Fi de Grau. També al laboratori de la Facultat Ciències de la Comunicació, per deixar-nos el material de rodatge; i a la Sala de Cinema de la UAB per deixar-nos el recinte per a l'estrena del nostre projecte.

A tothom que ha posat el seu petit gra de sorra per ajudar-nos a fer possible aquest projecte audiovisual.

I, sobretot, als nostres pares, amics i familiars, que han estat al nostre costat i ens han recolzat en tot moment. Han confiat i han cregut en nosaltres i ens han motivat en cada instant. Gràcies per la vostra estima inqüestionable.

Índex

1. Introducció	6
2. El documental <i>Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones</i> . 9	
2.1- Descripció i justificació.....	9
2.2- Tipologia.....	10
2.3- Estructura	11
3. Roser Capdevila: la seva història i la seva obra	13
4. Producció.....	15
4.1- Procés de producció	15
4.2- Pla de producció	17
4.2.1- Calendari per mesos	17
4.2.2- Calendari general.....	21
4.3- Pla de rodatge	21
4.3.1- Calendari de rodatges.....	23
4.4- Call sheets.....	24
4.4.1- <i>Call sheet</i> #1 - 17 de febrer.....	25
4.4.2- <i>Call Sheet</i> #2 - 24 febrer 2016	26
4.4.3- <i>Call sheet</i> #3 - 27 febrer 2016.....	27
4.4.4- <i>Call sheet</i> #4 - 4 març 2016	29
4.5- Drets d'imatge i de localització.....	31
4.6- Imatges dels dibuixos animats de TV3.....	33
4.7- Pressupost.....	34
4.7.1- Pressupost professional.....	34
4.7.2- Pressupost real	38
4.8- Localitzacions	39
4.9- Recursos	43
4.9.1- Recursos humans	43

4.9.2- Material	45
5. Guió	47
5.1- Estructura del guió	47
5.2- Escaleta	47
5.3- Perfil dels personatges	51
5.4- Guió (per seqüències)	53
5.4.1- Guió 17/02/2016	54
5.4.2- Guió 24/02/2016	55
5.4.3- Guió 27/02/2016	56
5.4.4- Guió 15/03/2016	57
5.5- Guió literari (veu off Roser)	58
6. Tractament visual	61
6.1.- Realització	61
6.2- Il·luminació	63
6.3- Plantes de càmera	64
6.4- Grafisme	69
7. Tractament sonor	72
7.1- Veus	72
7.2- Música	73
8. Postproducció	76
8.1- Escaleta de preedició	76
8.1.1- Escaleta preedició Seqüència Jordi i Roser	76
8.1.2- Escaleta de preedició seqüència Eugènia i Roser	78
8.1.3- Escaleta de preedició seqüència Horta	79
8.1.4- Escaleta de preedició seqüència dibuixos animats	82
8.2- Característiques del muntatge	83
8.3- Procés de postproducció	86

9. Estratègia de difusió.....	88
9.1- Exposició	88
9.2- Estrenes (nota de premsa, invitació, mitjans de comunicació...)	90
9.2.1- Estrena a la Sala de Cinema de la UAB.....	90
9.2.2- Estrena JCA Cinemes Valls	94
10. Públic objectiu	97
11. Conclusions	98
12. Bibliografia	102
13. Annexes	104
13.1- Diari del dia a dia	104
13.2- Drets d'imatges i localització	128

1. Introducció

El treball que teniu a les mans és la memòria del que ha estat la creació del documental *Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones*. En el seguit de pàgines que formen aquest treball expliquem com hem treballat per dur a terme aquest projecte, quins passos hem seguit, perquè hem decidit fer-ho d'aquesta manera i quin ha estat el resultat final: una peça audiovisual d'uns 45 minuts de durada.

Aquest documental explica la vida de la il·lustradora Roser Capdevila. Una il·lustradora catalana amb projecció internacional que ha creat diversos llibres infantils; els més coneguts són la col·lecció de *Les Tres Bessones*.

Per poder endinsar-nos en el món del Treball de Fi de Grau ens vam plantejar certs objectius que ens van portar a plantejar-nos-en d'altres. Primer de tot cal dir que aquest no és un treball més dels que portem fent al llarg dels quatre anys de grau, sinó un treball final on poder demostrar tot allò que hem après al llarg d'aquests anys. Un pas més d'aquesta etapa; un pas definitiu. Així doncs, amb aquest treball ens hem volgut arriscar per poder fer un projecte que realment sentíssim i visquéssim. Ens hem plantejat destacar, no quedar-nos reflectides en un simple totxo de papers que, molt possiblement, es quedi tancat en un calaix i no torni a veure mai més la llum. Volíem fer un projecte que anés més enllà del propi treball, més enllà de la mateixa universitat; un projecte amb un cert futur. Un objectiu clar i que, de primeres, hem aconseguit. Aquest és un documental que no simplement visionaran els professors de la universitat i els nostres amics i familiars, sinó que ja té un futur propi més enllà.

La idea és que el documental *Amb el llapis a la mà* formi part d'una exposició. L'exposició que està preparant l'Anna Batet, filla de la Roser Capdevila. Una exposició creada per la família Batet-Capdevila i que serà itinerant per Catalunya.

A part d'aquests objectius més "personals", trobem els objectius del mateix documental.

L'objectiu principal del projecte és fer un retrat de la vida de la Roser Capdevila com a il·lustradora. Volem conèixer quan i perquè va començar a dibuixar, què feia abans de ser il·lustradora, quins altres projectes ha fet a part de *Les Tres*

Bessones, etc. A més, volem donar a conèixer el procés de creació dels contes i dels personatges de *Les Tres Bessones*. Per últim, també volem tractar tot el procés de creació i realització de la sèrie de dibuixos animats de *Les Tres Bessones*.

Metodologia

El primer pas per realitzar aquest projecte va ser pensar el tema que volíem explicar. Un cop decidit això, el primer que havíem de fer per poder seguir amb la nostra idea era parlar amb la família de la Roser Capdevila per proposar-los la idea i saber si hi estaven d'acord i si volien col·laborar amb nosaltres. Després d'una primera trucada amb una de les filles i donar-nos el sí a tirar endavant el projecte, vam tenir una primera trobada amb l'Anna Batet Capdevila, una de les seves filles. Aquesta trobada, ens va servir per conèixer millor la vida i obra de la Roser. L'Anna ens va donar molta informació que ens va ser molt útil per poder començar a fer una primera escaleta. Un cop vam tenir aquesta escaleta, la vam presentar a l'Anna i amb la seva ajuda, vam fer algunes modificacions perquè fos el més fidel possible amb la història de la Roser. Amb l'escaleta millorada, vam començar a posar-nos amb la feina de preproducció: mirar agendes, quadrar rodats i fer reunions amb la Biblioteca de Catalunya i la tutora del treball. També vam fer una trobada amb tota la família Batet-Capdevila per explicar-los el projecte i decidir els dies de rodatge en família. Amb les agendes a punt, ens vam disposar a llogar el material necessari per a cada rodatge i preparar els guions corresponents.

A més, vam estudiar-nos la il·luminació que necessitàvem per cada localització. A partir de llavors, vam iniciar el rodatge que va durar un mes i mig aproximadament. El primer que vam gravar van ser tots els blocs del documental, després la Roser dibuixant a la caseta pel fil conductor, la veu en off i finalment els plans recursos. Paral·lelament a tot això anàvem redactant el treball escrit i també escrivíem al diari del dia a dia.

A més, quan vam acabar el rodatge de les seqüències ens va posar a sincronitzar les imatges amb el so per poder començar a muntar i tallar a partir de l'escaleta de preedició, que ja havíem realitzat prèviament. El muntatge va anar avançant mentre anàvem tallant les seqüències, posàvem els canvis de

pla, afegíem els plans recursos, la veu en off, la música..., i finalment l'últim pas: l'etalonatge tant del so com de la imatge. Durant dues setmanes ens vam dedicar a fer els últims retocs, posar-hi els *chayrons*, els crèdits i ho anàvem visualitzant tot a la televisió, perquè et fas una idea més clara dels colors i el so.

Durant tot el procés de creació vam anar redactant un “diari del dia a dia” en el qual plasmàvem la nostra rutina de treball i les impressions personals sobre la feina que estàvem fent.

Panoràmica dels apartats

Aquest és un treball on es recullen totes les tasques que hem dut a terme per a la producció i realització del nostre documental. Així doncs, en les següents pàgines es troben tots els passos que hem seguit per poder crear i construir aquesta peça audiovisual. Al llarg del treball, doncs, fem una breu descripció i justificació del documental i expliquem la història en la qual es basa: la de la il·lustradora Roser Capdevila i la seva obra principal, *Les Tres Bessones*.

A partir d'aquí ens centrem en els processos que hem dut a terme i el tractament que li hem donat:

- Producció: cerca, planificació i organització de la informació, els contactes, els rodatges, etc. Gestió dels drets d'imatge, localitzacions, recursos i pressupostos. Elaboració de papers de producció (*call sheets*, plans de rodatge, etc.).
- Guionatge: estructuració de la informació, perfils dels personatges, elaboració d'escaletes i escriptura del guió literari de la veu en off.
- Tractament visual: estil dels plans, il·luminació de les diferents escenes i elaboració de dibuixos de planta, grafisme, etc.
- Tractament sonor: tractament de les veus dels diferents personatges, la veu en off, les músiques utilitzades al llarg del documental, etc.
- Postproducció: sincronització de les veus, característiques del muntatge, ritme dels plans, etalonatge, etc.

També hem creat una estratègia de difusió que inclou el nostre documental dins una exposició sobre la Roser Capdevila i les seves il·lustracions, que està encara en fase inicial, i una gran estrena del documental al cinema de la UAB.

Al final del treball, hem definit un públic objectiu i enumerem les conclusions a les qual hem arribat després del llarg procés de realitzar un treball d'aquestes característiques i una peça audiovisual d'aquestes mesures.

Finalment, animem a llegir el nostre treball de fi de grau després de la visualització del documental *Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones* per tenir una idea completa de com ha estat aquest procés i quin ha sigut el resultat. A més, acompanyem el documental amb un *making off* per poder tenir una idea visual de com han anat els rodatges.

2. El documental *Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones*

2.1- Descripció i justificació

Crear un documental sobre la trajectòria d'algú, o sobre algú, sempre és un repte; però tractant-se de la Roser Capdevila i *Les Tres Bessones*, a part de ser un repte, ha estat una il·lusió. La idea de crear un documental sobre la Roser Capdevila només se li pot acudir a algú que ha viscut la generació de *Les Tres Bessones*. Nosaltres hem viscut aquesta generació. Precisament, hem nascut l'any 1994, any en que va néixer també la sèrie de dibuixos animats que s'emetia per Televisió de Catalunya. Tot i això, des dels anys 80 ja hi havia a totes les llibreries catalanes la col·lecció de tots els contes de *Les Tres Bessones*. Així doncs, la il·lustradora Roser Capdevila ja tenia un lloc al panorama d'il·lustradors catalans i, fins i tot, internacional. Nosaltres tres vam viure tota la nostra infantesa endinsades a les aventures de *Les Tres Bessones* i la Bruixa Avorrida.

El documental es titula "*Amb el llapis a la mà*", ja que la Roser Capdevila explica al Jordi Ferré, director de 9 Grup Editorial i protagonista d'una de les seqüències del documental, que no es pot definir quan va començar a dibuixar; des de petita que ho dibuixava tot i la seva mare sempre li deia que havia nascut amb el llapis a la mà.

Per tot això, ens feia molta il·lusió descobrir tots els secrets que s'amagaven darrere d'aquells dibuixos. Teníem ganes de conèixer la Roser Capdevila i *les tres bessones* de veritat i, també, de conèixer la història real de tots els seus personatges i de les seves històries. Vam pensar que el Treball de fi de Grau era una bona excusa per posar-nos en contacte amb ella i, alhora, un bon moment per poder realitzar-ne un documental, ja que, actualment, els seus llibres s'estan tornant a reeditar i tornen a estar a les llibreries catalanes. I també perquè la Roser torna a dibuixar després d'haver estat molts anys sense fer-ho per culpa d'un accident. És per tots aquests motius que hem decidit endinsar-nos en aquesta història i fer aquest documental; el nostre gran projecte audiovisual.

2.2- Tipologia

“El documental es aquel enunciado audiovisual, de naturaleza artística y vocación de pervivencia, que interpreta la realidad, a través del registro de hechos reales o de su reconstrucción fidedigna, con el propósito de facilitar al público la comprensión del mundo” (León, 2009, p. 26).

Amb el llapis a la mà és un documental que, tal com afirma la definició de León, té una naturalesa artística, que interpreta la realitat: la realitat de la història de la Roser Capdevila, des dels seus inicis com a il·lustradora fins a l'actualitat.

Perquè és un documental i no, un reportatge? Normalment els reportatges es vinculen a relats periodístics, amb les observacions i el punt de vista del periodista que l'està realitzant. En general, els reportatges es vinculen a un tema d'actualitat combinant entrevistes, declaracions i imatges recrus. En el nostre producte no tractem cap tema d'actualitat sinó que fem un recull dels moments més significatius de la vida de la Roser Capdevila i de la seva carrera com a il·lustradora. Es tracta, doncs, d'un documental biogràfic.

El nostre objectiu era aconseguir que la Roser Capdevila ens expliqués com és i com ha estat la seva vida com a il·lustradora sense que hi hagués cap entrevista formal. Volíem, doncs, apropar-nos a ella i poder ser creatives per buscar una manera més “original” i “simpàtica” per a explicar-ho tot. Així doncs, per aconseguir-ho, la millor manera que teníem era creant un documental.

2.3- Estructura

El documental està dividit en quatre grans blocs. Els tres primers tracten sobre la vida de la Roser com a il·lustradora de llibres i, l'últim, explica la seva etapa com a il·lustradora de la sèrie de dibuixos animats de *Les Tres Bessones*. Tots aquests blocs estan units per un fil conductor: ella dibuixant al seu diari personal i explicant algunes de les seves vivències més recents relacionades amb la seva trajectòria com a il·lustradora.

Abans d'entrar en aquests blocs, però, la Roser Capdevila ens introdueix dins el documental amb la seva entrada a la caseta de fusta, que actualment es troba a la Biblioteca de Catalunya, on va crear els personatges de *Les Tres Bessones*. Aquesta entrada representa l'entrada de l'espectador dins la història de la Roser, dins del seu món de la il·lustració.

El primer bloc el situem a Horta, a la casa on va néixer i viure fins que es va casar. Actualment, en aquesta casa hi viu una de les seves filles, l'Anna. A Horta la Roser té una conversa amb dos dels seus néts, el Joan i el Mateu, i el seu marit, el Joan Batet. Al menjador, els més petits pregunten a l'àvia sobre la seva joventut i com es va introduir en el món de la il·lustració. També li pregunten sobre alguns elements i algunes curiositats dels seus dibuixos, com per exemple la bruixa avorrida, els tres ratolins, la inspiració en els seus personatges, etc. En aquest bloc, la Roser i els seus néts (aquesta vegada sense el seu marit) surten al balcó des d'on ella els explica i els ensenya on era la seva escola, la casa de la bruixa avorrida (que era una professora que havia tingut i que vivia dues cases més amunt), etc. Per finalitzar l'escena, surten tots tres al carrer a buscar la Maria, una de les seves amigues de tota la vida, amb qui recorden vells temps per Horta.

El segon bloc el situem a la Biblioteca de Catalunya, a la sala Cervantina. En aquesta localització també hi situarem el quart i últim bloc, que en parlarem més endavant. En aquesta sala de la biblioteca, la Roser es troba amb l'Eugènia Serra, la directora de la Biblioteca. En aquest bloc les dues parlen sobre el primer conte de les bessones: *Som Les Tres Bessones*. Amb la maqueta i els originals a les mans ens van mostrant i explicant quin és el seu

estil d'il·lustració, com s'enfrontava amb el paper en blanc, com era el procés d'il·lustració i edició dels contes, etc.

Al tercer bloc el Jordi Ferré, director de *9 Grup Editorial* amb qui estan reeditant els seus contes, la va a veure a casa seva. Allà, parlen sobre les primeres obres que va crear la Roser, com per exemple el conte de *La Cosidora*, el *Llibre de les Bèsties* de Ramon Llull, etc. També conversen sobre tota l'obra de *Les Tres Bessones*, des del primer llibre, la primera col·lecció de nou títols, l'aparició de la Bruixa Avorrida i dels clàssics, etc. Pel que fa al món editorial, la Roser explica com va ser la primera vegada que va anar a la Fira de Bolonya, i els seus inicis en el món editorial. Aquest bloc es tanca amb la Roser i el Jordi mirant les noves il·lustracions del nou llibre que està a punt de sortir al mercat. Així doncs, parlen del seus inicis però, també, de la seva llarga trajectòria que encara continua.

En l'últim bloc, la Roser torna a la Biblioteca de Catalunya però, aquesta vegada, acompanyada de les seves filles, la seva neboda Marta Capdevila i la directora de la Unitat Gràfica de la biblioteca, la Roser Pintó.

En aquesta escena, vam voler sorprendre a la Roser posant-li entre les mans el material que ella va crear per la sèrie de dibuixos animats de *Les Tres Bessones*. Creant aquesta situació, totes elles, però sobretot la Roser, expliquen com era el procés de creació de la sèrie, quina era i com era la seva feina, etc. Per tancar aquest bloc, hem volgut ensenyar una petita part del després de la sèrie i que també era molt important: el merchandising. Per això, la Teresa la sorprèn portant-li una maqueta de la casa de joguina que es va vendre a totes les botigues de joguines i que va tenir molt d'èxit.

Finalment, i per acabar el documental, ens trobem amb la mateixa escena inicial: la Roser i la seva caseta. Aquesta vegada, però, la Roser surt de la caseta de fusta. La seva sortida representa, també, la sortida de l'espectador de tota la història que ha explicat la Roser al llarg del documental i, per tant, marca el punt final de la peça audiovisual.

Com ja hem comentat anteriorment, aquests quatre blocs estan units entre si mitjançant un fil conductor: el diari personal de la Roser Capdevila. Aquest fil conductor està format pels dibuixos que la Roser va dibuixant al seu diari.

Aquests dibuixos són les escenes que ha viscut i que, seguidament, veurà l'espectador. La veu en off de la Roser Capdevila acompanya aquestes imatges i ajuda a introduir alguns dels temes que l'espectador veurà a continuació en cadascun dels blocs del documental. Així doncs, es tracta d'un narrador en primera persona que fa de nexa entre les seqüències o bé les introdueix.

3. Roser Capdevila: la seva història i la seva obra

La il·lustradora Roser Capdevila és reconeguda arreu de Catalunya, i també del món, per la creació dels contes de *Les Tres Bessones*. Aquests contes estan inspirats en les seves tres filles: l'Anna, l'Helena i la Teresa. Però, com comença el camí de la il·lustradora Roser Capdevila?

La Roser Capdevila va néixer al final de la Guerra Civil, l'any 1939, en una família amb grans inquietuds culturals i molt religiosa. Per a ella la família és molt important i les escenes del dia a dia criden l'atenció de la Roser. Va estudiar Belles Arts a l'Escola Massana. Amb el temps es va dedicar a pintar. Amb esperit emprenedor va fundar l'empresa Brot 72, amb la seva germana Carmelina; una empresa dedicada al disseny, estampació, confecció, subministrament i venda de roba per a la llar.

A partir de l'any 1980 va deixar de treballar a l'empresa i es va dedicar plenament a escriure i il·lustrar. El conte *La Cosidora* (1982) marca el punt de partida de la vertiginosa carrera professional de la il·lustradora que, amb 41 anys, va quedar finalista al Premi Apel·les Mestres.

Som Les Tres Bessones (1983) és el primer conte de les bessones. Aquest descriu un dels moments més importants de la vida de la Roser: el naixement de les seves filles bessones l'any 1969. Explica les vivències de la parella, des que tenen coneixement de la notícia de l'embaràs, el naixement, etc. El mateix any publica *Marduix* amb text d'Enric Larreula. Un dels dibuixos d'aquest conte va ser seleccionat pel prestigiós catàleg de la Fira de Bolonya, Itàlia. De fet, Enric Larreula va ser important per l'obra de la Roser Capdevila, ja que van treballar colze a colze amb la col·lecció de contes dedicats a la bruixa avorrida.

A partir d'aquell moment va començar pròpiament la carrera com a il·lustradora de la Roser; un període de molta feina i de realització personal plena. Però el

pas més important va ser quan Roser Capdevila es va trobar al seu cosí, Joan Capdevila, a la Fira de Bolonya. El cosí de la Roser treballava per Planeta i quan va veure els dibuixos que havia fet li va demanar que no els vengués a cap altre editorial; Planeta en faria una col·lecció.

De totes maneres, la Roser ja havia quedat amb l'editorial japonesa Gakken que hi aniria a ensenyar els dibuixos, però com que no podien ser els de *Som Les Tres Bessones*, Roser Capdevila va crear un nou personatge per l'editorial japonesa: la girafa Palmira.

Quan la Roser crea el personatge de la Girafa Palmira, una mena d'àlter ego, li traspasa alguns trets característics i passions d'ella mateixa.

Amb tot això, els contes de *Les Tres Bessones* s'han publicat a França, l'Argentina, Alemanya, la Gran Bretanya, els Estats Units, Finlàndia, Suècia, el Japó, Grècia, Islàndia i Turquia, i han estat traduïts a 35 llengües, cosa que converteix a Roser Capdevila com la il·lustradora catalana més internacional.

La sèrie de dibuixos animats

Però *Les Tres Bessones* no es van quedar en els contes. L'any 1990 la Roser Capdevila va començar a col·laborar amb Cromosoma, una productora independent de Barcelona, que va crear la sèrie de dibuixos animats *Les Tres Bessones*. La sèrie va ser coproduïda per Televisió de Catalunya que va produir fins a 104 capítols. Es va convertir en una de les sèries d'animació europees més llarga de la història i s'ha pogut veure a 158 països. A més de la sèrie, també van estrenar el llargmetratge *Les Tres Bessones i Gaudí*. Així doncs, la sèrie ha sigut un èxit a nivell internacional, i s'ha convertit en la producció audiovisual catalana més lucrativa de la història.

Però d'aquesta sèrie en van néixer altres derivades. Arran dels contes sobre la bruixa avorrida en va sorgir una sèrie de curts de poca durada sobre aquest personatge que van arribar als 54 capítols. Una altra sèrie derivada de *Les Tres Bessones*, va ser *Once Upon the Triplets*, una sèrie que pretenia ensenyar anglès als nens i nenes. I també es va fer *3BB*, era una sèrie que presentava *Les Tres Bessones* quan eren nadons. Aquesta sèrie estava adreçada a nens de molt poca edat.

La inspiració

La Roser Capdevila és una il·lustradora que dibuixa inspirant-se amb tot el que passa al seu voltant, ella diu que els seus contes són fantasia però provenen de la realitat. L'exemple més clar són les seves filles, o la Bruixa Avorrida, un personatge inspirat amb la seva mestra d'infància.

Com a curiositat, la Roser Capdevila dibuixava en una caseta que tenia de fusta a la terrassa del seu pis. Actualment la caseta es troba a Biblioteca Nacional de Catalunya com també, tots els 3.000 dibuixos originals. Des de les primeres il·lustracions dels anys setanta fins a les vinyetes més populars de *Les Tres Bessones*.

Judici Cromosoma

L'any 2012 Roser Capdevila va denunciar a Cromosoma. Durant tres anys, la il·lustradora va deixar de cobrar pels drets d'autor i va perdre la marca de les seves produccions tant dels dibuixos com de tots els títols. Tot això va ser en contra de la seva voluntat.

El jutge va donar la raó a Roser Capdevila i va obligar a Cromosoma a tornar els originals i indemnitzar-la amb 381.555 €, ja que havien abusat de la seva confiança registrant les seves pròpies creacions sense el seu coneixement.

4. Producció

4.1- Procés de producció

- **Reunió amb les propostes del treball de fi de grau:** al mes de setembre ens vam reunir les tres membres del grup per parlar i pensar quins temes podríem presentar de proposta del treball de fi de grau. En aquesta reunió vam acordar dues propostes. La primera opció era el documental de *Les Tres Bessones* i la segona opció era fer un documental sobre l'*Asperger*. Després de la reunió amb la tutora Montse Llinés de seguida vam decidir engegar-ho amb *Les Tres Bessones*, sempre i quan la família estigués disposada.
- **Trucada amb Teresa Batet Capdevila:** abans de començar, el primer que havíem de fer era parlar amb la Teresa. La vam trucar, ho va parlar amb la família i ens van contestar que sí. Estaven disposats a col·laborar

amb el documental amb la condició que formés part de l'exposició itinerant que estaven preparant.

- **Procés d'investigació:** vam estar una setmana fent recerca sobre la Roser, sobre *Les Tres Bessones*, i sobretot, visualitzant altres reportatges o entrevistes de televisió com la del programa *(S)avis* o *Temps de Neu*.
- **Primera reunió amb Anna Batet Capdevila:** ens vam reunir amb l'Anna perquè ella ens volia explicar com li agradaria enfocar l'exposició; durant tres hores ens va estar posant en context i explicant tota la història de la Roser.
- **Preparació d'una primera escaleta d'esborrany:** després dels apunts que vam fer en aquesta reunió, vam escriure una escaleta amb tots els temes que creiem que havien d'aparèixer i amb quines converses ho podríem fer.
- **Segona reunió amb Anna Batet Capdevila:** en aquesta segona reunió li vam presentar la proposta a l'Anna, ella ens va ajudar a canviar algunes coses; com per exemple, les persones que conversarien amb la Roser Capdevila. També vam estructurar per temes el documental, canviant algunes seqüències per ordre i vam decidir que tingués dues parts i quins serien els fils conductors.
- **Feina de preproducció** (horaris, calendari): durant una setmana ens vam dedicar a fer el pla de producció amb els dies de rodatge.
- **Reunió amb la Biblioteca de Catalunya:** com que en l'escaleta vam decidir gravar seqüències a la Biblioteca de Catalunya, ja que la Roser hi va cedir el seu llegat i també volíem que sortís algú de personal de la Biblioteca, ens vam reunir amb la directora Eugènia Serra per explicar-li el projecte i poder decidir a quin espai ho podríem fer i quin personal podria sortir i ser útil amb una conversa amb la Roser. A partir de llavors, el nostre contacte amb la Biblioteca va ser la Pilar González, la responsable de difusió.
- **Reunió amb la família Batet Capdevila:** quan ja teníem un pla de rodatge més definitiu ens vam reunir amb tota la família Batet Capdevila,

hi havia les tres bessones, la Roser, la Marta Capdevila i alguns néts. Aquest dia vam tancar les dates de rodatge i vam explicar la proposta.

- **Feina de preproducció** (lloguer de material i creació dels guions per seqüències): durant les dues primeres setmanes de febrer ens vam dedicar a pensar quin material necessitaríem, fer les proves d'il·luminació corresponents, i preparar els guions per cada dia de rodatge.
- **Rodatges**: van ser durant el mes de febrer i març, gravàvem un dia o dos per setmana, sempre els matins d'entre setmana i un dissabte matí i tarda. També vam gravar la veu en off a un estudi de la Facultat de Ciències de Comunicació de la UAB i plans recursos a casa la Roser Capdevila i també, a la sala Cervantina amb la maqueta i els originals de *Som Les Tres Bessones*.
- **Postproducció**: el procés de postproducció està explicat de manera detallada al punt corresponent. Va ser la nostra dedicació els mesos abans de l'entrega del treball, primer sincronitzant la veu i la imatge, després tallant les seqüències, posant els enllaços, la veu en off, el fil conductor, els plans recursos... I finalment, els últims retocs amb els *chayrons*, els crèdits, l'etalonatge de so i d'imatge, etc.

4.2- Pla de producció

4.2.1- Calendari per mesos

Una vegada decidit el tema del documental i després d'escriure el guió i fer els contactes corresponents vam elaborar un calendari per mesos fins al dia de l'entrega. Els calendaris s'anaven modificant a mesura que hi havia canvis en l'organització o en els rodatges.

El **mes de febrer** va ser principalment feina de preproducció, preparar els plans de rodatge, els guions de cada dia, pensar quin material necessitàvem, analitzar-lo i reservar-lo a la Universitat o a l'empresa *AvisualPro*...

També el vam dedicar anar a les localitzacions que ens preocupaven més d'il·luminació, com el pis de la Roser Capdevila, que no hi havíem estat mai, o

la Biblioteca de Catalunya a la Sala Cervantina, que era un espai molt fosc.
Durant aquest mes també vam realitzar tres rodages, per tant, un mes intens.

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
1 Preproducció	2 Preproducció	3 Preproducció	4 Preproducció Matí: Biblioteca llums	5 Preproducció Matí: Casa Roser llums	6 Preproducció	7 Preproducció
8 Preproducció Lloguer de la microfonia/provar-ho	9 Preproducció	10 Preproducció	11 Preproducció	12 Preproducció	13)	14
15	16 MATÍ: Laia, Marta i Maria Revisió del material,	17 Rodatge Seq. 2 Obra (Jordi Ferré i Roser) Casa	18	19 * Rodatge Seq. 2 Obra (Jordi Ferré i Roser) Casa	20	21
22	23 MATÍ: Laia, Marta i Maria Revisió del material,	24 Rodatge Seq. 4 Maqueta (directora i Roser a la Biblioteca de Catalunya) Matí: 09.00h- 13.00h	25 *Rodatge Seq. 4 Maqueta (directora i Roser a la Biblioteca de Catalunya) Matí: 09.00h- 13.00h	26	Rodatge 27 Horta Seq. Mateu, Joan, Joan Batet i Roser Capdevila	*Rodatge 28 Horta
29						

Durant el **mes de març** vam continuar els rodatges, ja només en quedaven dos. També el vam destinar a sincronitzar el so i les imatges de les seqüències per poder tenir-ho tot tallat amb la guia de l'escala de preedició que la fèiem després de cada rodatge. Amb totes les seqüències sincronitzades i tallades, la feina ja consistia ajuntar-ho, escollir els plans, fer transicions i posar-ho una mica en ordre.

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
	1	2	3	4 9.00-13.00 Rodatge Biblioteca de Cat (seqüència amb 3B, Marta Capdevila, Roser Pintó i Roser Capdevila)	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14 Maria buscar el material Universitat (focus) 12.00	15 10.00-13.00 Rodatge Caseta plans del fil conductor	16 12.00 Tutoria Montse Llinés Tornada del material Universitat	17 Feina acabada: Maria (talls i sincronització Biblio) Marta (talls Jordi i Eugènia) Laia (talls i sincro Horta)	18	19	20
21 Setmana Santa	22 Setmana Santa	23 Setmana Santa	24 Setmana Santa	25 Setmana Santa	26 Setmana Santa	27 Setmana Santa
28	29	30	31			

El mes **d'abril** el vam dedicar a gravar la veu en off, gravar els plans recursos que ens faltaven i anar polint el muntatge. Tot i que, el muntatge definitiu formava part del mes de maig mentre també enllestíem el treball escrit.

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
				1	2	3 16.00h Pis Laia i Maria Feina acabada: Laia i Maria muntatge fet (falta veu en off i música) Tallat, ajuntat i amb el fil conductor, grafismes Marta (música, crèdits, treball escrit)
4 Marta escriu la veu en off	5 (quedar) Marta ensenya veu en off i acabem, enviar veu en off Roser Capdevila	6	7	8 Rodatge de la Veu en Off	9	10
11	12 Gravar plans recursos	13	14	15	16	17
18 Treball escrit + Muntatge final	19 Treball escrit + Muntatge final	20 Treball escrit + Muntatge final	21 Treball escrit + Muntatge final	22 Treball escrit + Muntatge final	23 Treball escrit + Muntatge final	24 Treball escrit + Muntatge final
25 Treball escrit + Muntatge final	26 Treball escrit + Muntatge final	27 Treball escrit + Muntatge final	28 Treball escrit + Muntatge final	29 Treball escrit + Muntatge final	30 Treball escrit + Muntatge final	

4.2.2- Calendari general

A l'inici del projecte vam fer un petit calendari per mesos:

Octubre	primeres reunions amb la tutora Montse Llinés, concreció del treball/tema.
Novembre	primers contactes amb la família de la Roser Capdevila, recollida de material per la investigació de <i>Les Tres Bessones</i> .
Desembre	reunió amb Anna Batet Capdevila per conèixer l'exposició on el documental formarà part.
Gener	tancament de l'escaleta/guió + pla de rodatge + permisos i producció
Febrer / Març	rodatge del documental
Abril	muntatge del documental i últims retocs
Maig	acabar el treball escrit

4.3- Pla de rodatge

Tota producció audiovisual de qualitat ha de tenir un bon pla de rodatge al darrere. Nosaltres vam elaborar aquest pla de rodatge a partir dels personatges, dates i localitzacions que ja havíem concretat i planejat anteriorment. Així doncs, aquest pla ens va servir, bàsicament, per tenir una bona organització i control sobre quin personatge venia en cada rodatge, en quina localització l'havíem de citar i, sobretot, l'ordre d'enregistrament de cada seqüència.

A continuació presentem el pla de rodatge que vam elaborar:

[illegible]

4.3.1- Calendari de rodatges

Aquest calendari el vam preparar perquè la Roser Capdevila i la seva família tinguessin tots els dies apuntats i no es descuidessin de res. De totes maneres, cada dia abans del rodatge escrivíem un *WhatsApp* pel grup de “Documental” on hi havia tota la família i, alguns dies concrets, fins i tot trucàvem a la Roser.

Dia	Hora	Lloc	Qui - Roba
*el segon dia de rodatge no és assegurat, dependrà de com funciona el primer dia			*si al final gravem dos dies, han d'anar vestits iguals/cap dia es pot anar amb quadres ni ratlles
dimecres 17 de febrer	09.00 - 13.00	Casa Sant Gervasi	Roser Capdevila i Jordi Ferré
divendres 19 de febrer	09.00 - 13.00	Casa Sant Gervasi	Roser Capdevila i Jordi Ferré
dimecres 24 de febrer	09.00 - 13.00	Biblioteca de Catalunya / Sala Cervantina	Eugènia Serra (directora de la Biblioteca) i Roser Capdevila *Vestir amb colors clars, ni ratlles ni quadres
dijous 25 de febrer	09.00 - 13.00	Biblioteca de Catalunya / Sala Cervantina	Eugènia Serra (directora de la Biblioteca) i Roser Capdevila *Vestir amb colors clars ni ratlles ni quadres
dissabte 27 de febrer	09.00 - 18.00	Casa Horta	Roser Capdevila, Joan Batet, Jan i Joan (néts)

	(aprox.)		
diumenge 28 de febrer	09.00 - 18.00 (aprox.)	Casa Horta	Roser Capdevila, Joan Batet, Jan i Joan (néts)
dijous 3 de març	09.00 - 13.00h	Biblioteca de Catalunya / Sala Cervantina	Roser Pintó, Helena Batet, Anna Batet, Teresa Batet, Marta Capdevila i Roser Capdevila *Vestir amb colors clars ni ratlles ni quadres
divendres 4 de març	09.00 - 13.00h	Biblioteca de Catalunya / Sala Cervantina	Roser Pintó, Helena Batet, Anna Batet, Teresa Batet, Marta Capdevila i Roser Capdevila *Vestir amb colors clars ni ratlles ni quadres
dimarts 8 de març	09.00 - 13.00h	Biblioteca de Catalunya / Caseta	Roser Capdevila
dimecres 9 de març	09.00 - 13.00h	Biblioteca de Catalunya / Caseta	Roser Capdevila

4.4- Call sheets

Els *call sheets* ens van ser molt útils, ja que als rodatges anàvem molt carregades i havíem de pensar a portar molt de material. Algun material era de la Universitat, algun altre de l'empresa de lloguer i sobretot, material de la Laia,

de la Maria i de la Marta que calia deixar-ho tot ben escrit perquè ningú es deixés res. També hi anotàvem coses que havien de portar la Roser, les bessones, o algun requisit que necessitàvem de la Biblioteca per recordar-ho a tothom els dies previs. A més, ens van anar bé per organitzar-nos una mica amb els horaris, ja que nosaltres tres sempre hi érem abans que la resta i així sabíem a quina hora havíem de convocar a la gent i els hi podíem recordar.

4.4.1- Call sheet #1 - 17 de febrer

Roser Capdevila i Les Tres Bessones	
HORARI	9.00h - 14.00h
PERSONAL	Maria Codony Blanch Laia Faiges Llauredó Marta Ferré Oller
LOCALITZACIÓ	Avinguda Sant Gervasi, 72 sobreàtic 1 (casa Roser)
SINOPSIS	Seqüència 4. Explicació de l'obra de la Roser
PERSONATGES	
Nom	Hora d'arribada
Roser Capdevila	9.30h
Jordi Ferré	10.00h
REQUERIMENTS DE PRODUCCIÓ	
No anar vestits amb roba de ratlles ni de quadres.	
MATERIAL DE RODATGE	
Material	Encarregat/da
Càmera (3)	Maria / Laia / Marta
Micros corbata sense fil (2)	AvisualPro
Bateries (5)	Maria / Laia (2) / Marta / AvisualPro

Piles torxes	Maria / Laia / Marta
Piles micròfons	Maria / Laia / Marta
Piles gravadora	Maria / Laia / Marta
Ordinador	Maria
Disc durs	Marta
Trípode	Maria / Laia (2)
Mono peu (2)	Maria
Gravadora (2)	Laia / Marta
Torxes (2)	Maria / Laia
Claqueta	Maria
Reflectors	Lab. UAB (Maria)
Micròfons de canó	Maria / Marta
Papers de producció i guió	Marta
“Allargo”	Laia
Gopro i arnes	Marta

4.4.2- Call Sheet #2 - 24 febrer 2016

Roser Capdevila i Les Tres Bessones	
HORARI	8.00h - 13.00h
PERSONAL	Maria Codony Blanch Laia Faiges Llauredó Marta Ferré Oller
LOCALITZACIÓ	Biblioteca de Catalunya, Sala Cervantina (INT)
SINOPSIS	Seqüència 2. Primer conte <i>Les Tres Bessones</i> (estil d'il·lustració)
PERSONATGES	
Nom	Hora d'arribada
Roser Capdevila	9.00h
Eugènia Serra	9.00h

REQUERIMENTS DE PRODUCCIÓ	
No anar vestits amb roba de ratlles ni de quadres. Vestir amb color clars.	
MATERIAL DE RODATGE	
Material	Encarregat/da
Càmera (3)	Maria / Laia / Marta
Micros corbata sense fil	<i>AvisualPro</i>
(2)	Maria / Laia (2) / Marta / <i>AvisualPro</i>
Bateries (5)	Maria / Laia / Marta
Piles torxes	Maria / Laia / Marta
Piles micròfons	Maria / Laia / Marta
Piles gravadora	Maria
Ordinador	Marta
Disc durs	Maria / Laia (2)
Trípode	Maria
Mono peu (2)	Laia / Marta
Gravadora (2)	Maria / Laia
Torxes (2)	Maria
Claqueta	Lab. UAB (Maria)
Reflectors	Maria / Marta
Micròfons de canó	Marta
Papers de producció i guió	Laia
“Allargo”	Marta
Gopro i arnes	Maria / Laia / Marta
Carregadors càmeres	

4.4.3- Call sheet #3 - 27 febrer 2016

Roser Capdevila i Les Tres Bessones	
HORARI	9.00h - 18.00h
PERSONAL	Maria Codony Blanch Laia Faiges Llauredó

	Marta Ferré Oller Ainoa Benaiges Forés
LOCALITZACIÓ	Horta (Casa Anna)
SINOPSIS	Seqüència 1 i 4. La vida a Horta/Realitat i Ficció
PERSONATGES	
Nom	Hora d'arribada
Roser Capdevila	9.30h
Joan Batet	9.30h
Mateu (nét)	9.30h
Joan (net)	9.30h
REQUERIMENTS DE PRODUCCIÓ	
No anar vestits amb roba de ratlles ni de quadres.	
MATERIAL DE RODATGE	
Material	Encarregat/da
Càmera (3)	Maria / Laia / Marta
Bateries (5)	Maria / Laia (2) / Marta / <i>AvisualPro</i>
Perxa	<i>AvisualPro</i>
Volant	<i>AvisualPro</i>
Pack de 2 focus	<i>AvisualPro</i>
Piles torxes	Maria / Laia / Marta
Piles micròfons	Maria / Laia / Marta
Piles gravadora	Maria / Laia / Marta
Ordinador	Maria
Disc durs	Marta
Trípode	Maria / Laia (2)
Mono peu (2)	Maria
Gravadora (2)	Laia / Marta

Torxes (2)	Maria / Laia
Claqueta	Maria
Reflectors	Lab. UAB (Maria)
Micròfons de canó	Maria / Marta
Papers de producció i guió	Marta
Allargo	Laia
Gopro i arnes	Marta
Carregadors càmeres	Maria / Laia / Marta
Drets d'imatge i de localització	Laia
<i>**Material complementari:</i>	Maria / Laia
Esmorzar per tots	Roser Capdevila
Àlbum de fotografies	

4.4.4- Call sheet #4 - 4 març 2016

Roser Capdevila i Les Tres Bessones	
HORARI	8.00h - 14.00h
PERSONAL	Maria Codony Blanch Laia Faiges Llauredó Marta Ferré Oller Ainoa Benaiges Forés
LOCALITZACIÓ	Biblioteca de Catalunya, Sala Cervantina (INT)
SINOPSIS	Seqüència 6 - 7. Creació de la sèrie de dibuixos animats
PERSONATGES	
Nom	Hora d'arribada
Roser Capdevila	9.00h
Marta Capdevila	9.00h
Helena Batet	9.00h

Anna Batet	9.00h
Teresa Batet	9.00h
Roser Pintó	9.30h
REQUERIMENTS DE PRODUCCIÓ	
No anar vestits amb roba de ratlles ni de quadres. Vestir amb colors clars.	
MATERIAL DE RODATGE	
Material	Encarregat/da
Càmera (3)	Maria / Laia / Marta
Bateries (5)	Maria / Laia (2) / Marta / <i>AvisualPro</i>
Perxa	<i>AvisualPro</i>
Focus	Lab. UAB (Maria)
Piles torxes	Maria / Laia / Marta
Piles micròfons	Maria / Laia / Marta
Piles gravadora	Maria / Laia / Marta
Ordinador	Maria
Disc durs	Marta
Trípode	Maria / Laia (2)
Mono peu (2)	Maria
Gravadora (2)	Laia / Marta
Torxes (2)	Maria / Laia
Claqueta	Maria
Reflectors	Lab. UAB (Maria)
Micròfons de canó	Maria / Marta
Papers de producció i guió	Marta Laia
Allargo	Marta
Gopro i arnes	Maria / Laia / Marta
Carregadors càmeres	Laia
Drets d'imatge i de localització	

4.5- Drets d'imatge i de localització

A l'annex 13.2- *Drets d'imatge i localització* trobareu els drets d'imatge de totes les persones que van aparèixer en total 9 adults i 2 menors d'edat. Dels menors d'edat van signar els drets la seva mare l'Helena Batet i l'Anna Batet. A més, també vam demanar permís de localització tant a la Biblioteca de Catalunya, com casa l'Anna Batet a Horta i també, el pis de la Roser Capdevila.

La següent plantilla és la que hem utilitzat i hem fet signar per l'autorització d'enregistrament i explotació posterior de majors d'edat:

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

Sr./Sra.

_____, amb

D.N.I. Nº: _____:

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meua imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de les seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI Nº 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI Nº 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI Nº 39930372A

SIGNATURA

TELÈFON DE CONTACTE

En _____, a ____ de _____ de 2016.

Aquesta és la plantilla que hem usat per demanar l'autorització d'enregistrament i explotació posterior de menors.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR (MENORS)

Nosaltres, _____, identificat(da)
amb DNI N° _____, actuant en qualitat de MARE,
i _____, identificat(da)
amb DNI N° _____, actuant en qualitat de PARE, obrant en nom i representació
legal del nostre fill(a) menor d'edat
_____, identificat(da) amb DNI N°
_____, certifiquem que obrant dins dels pressupostos legals autoritzem a les
persones esmentades al final d'aquest document per què registrin i reproduïxin en totes les
seves modalitats, adaptin, distribueixin i comuniquin públicament en qualsevol mitjà digital
i/o en qualsevol plataforma la imatge del nostre fill.

L'autorització que aquí es concedeix sobre aquest material és exclusiva pel documental
amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones". Les imatges podran ser
utilitzades exclusivament en aquest projecte audiovisual, desenvolupat per les següents
alumnes de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB):

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

Mare
C.C

Pare
C.C

Telèfon/s de contacte: _____

En _____, a ____ de _____ de 2016.

Aquesta és la plantilla que hem utilitzat per demanar l'autorització de localització, tant de la Biblioteca de Catalunya com de casa la Roser i l'Anna.

AUTORITZACIÓ DE LOCALITZACIÓ

Sr./Sra. _____ com a responsable del
recinte _____ autoritzo a les persones
esmentades al final d'aquest document a la gravació d'imatges per a l'obra audiovisual amb
títol provisional "Roser Capdevila i Les Tres Bessones" al recinte
_____ i a procedir a realitzar tots els actes
d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació,
comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps
previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo,
televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Es concedeix aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per
l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i Les Tres Bessones",
desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit
per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

SIGNATURA

TELÈFON DE CONTACTE

En _____, a _____ de _____ de 2016.

A banda dels nostres permisos i drets, des de la Biblioteca de Catalunya ens van fer omplir uns papers amb tot el material que portàvem, les persones amb els noms i cognoms, DNI i els cotxes amb matrícules que havien d'aparcar a dins. Aquest document el vam entregar a la Pilar González, responsable de difusió de la biblioteca.

4.6- Imatges dels dibuixos animats de TV3

Quan vam idear el guió del documental, que s'estructurava per una banda en l'explicació de la creació dels contes i per l'altra en la creació dels dibuixos animats, ja vam tenir clar que hauríem d'incloure fragments de la sèrie de

dibuixos animats que s'emetia per Televisió de Catalunya. Per aquest motiu vam demanar a TV3 com ho podríem fer per aconseguir algunes de les pel·lícules. Vam escriure un correu electrònic al departament de Documentació i l'Anna Batet també hi va trucar. Finalment, ens van cedir les pel·lícules, però no senceres només uns fragments que vam escollir. Com que es tracta d'un treball de fi de grau no hem pagat drets però sí que haurem de pagar despeses de gestió que són 80 €. També ens van demanar que l'Anna o la Roser Capdevila escrivissin una autorització dient que ens cedien les imatges pel documental.

De moment ho podem fer així, ara bé, si finalment el documental ha de formar part de l'exposició, haurem de negociar un altre preu.

4.7- Pressupost

4.7.1- Pressupost professional

El pressupost professional contempla tots els elements tècnics i humans que serien necessaris per dur a terme el nostre producte.

Per poder preparar aquest pressupost hem comptat amb l'ajuda de l'empresa *Make it Steady* per tenir una referència més clara del cost que actualment tenen els diversos serveis i tarifes dels *freelance*. Encara que l'empresa ens va ensenyar com feien els pressupostos, també vam consultar les tarifes del BOE que són inferiors a la realitat del mercat.

El pressupost està dividit en diverses àrees: preproducció, personal, material de càmera, material de so, material d'il·luminació, dietes, transport i lloguer dels espais. En general hem adaptat una mica a les nostres necessitats als pressupostos que ens van cedir l'empresa *Make it Steady* com de plantilla i ens han anat molt bé per tenir-ne un exemple real.

Abans de res, cal dir que hem intentat que el pressupost sigui el més fidel a la dinàmica de rodatges del documental que hem tingut en la realitat. El rodatge el vam realitzar amb 7 dies per tant, implicaria la contractació de personal i el lloguer del material tècnic durant 7 dies. En el cas real vam invertir dos matins per rodar alguns plans recursos, tot i així després d'acabar-ho tot creiem que s'haurien pogut gravar els mateixos dies dels rodatges normals, perquè va ser

molt poca estona. És per aquest motiu que no ho hem contemplat en el pressupost.

Pel que fa els ítems del pressupost comencem amb els de preproducció, on s'inclou tots els serveis realitzats previs a la gravació.

L'ítem de personal va ser una mica complicat de solucionar, ja que no sabíem que existien tarifes per mitja jornada. L'empresa *Make it Steady* ens va explicar que en el nostre pressupost les tarifes unitàries per dies són més baixes de les que tindria cada persona per una jornada de rodatge. En el sector no existeixen mitges jornades, però sí que hi ha excepcions i es poden fer "preus-packs". El nostre documental podria ser una excepció, ja que són molts dies de rodatge i als *freelance* els hi suposa molts dies de feina. A més, el personal contractat *freelance* els hi aniria molt bé perquè els rodatges, excepte un, el d'Horta, es va realitzar durant el matí, i per tant es podrien combinar aquesta feina amb altres projectes.

El cost del material tècnic ha estat consultat a l'empresa *AvisualPro*, que va ser l'empresa on vam llogar el material del documental i també, a *Make it Steady* que ens han aconsellat de quin material també ens hauria anat millor pel rodatge.

Respecte a la partida de postproducció, i hem afegit el lloguer de l'estudi per la gravació de la veu en off de la Roser Capdevila.

Finalment, també hem inclòs les despeses de transport i dietes i també, el lloguer de l'espai. La Biblioteca de Catalunya té establert un cost per rodatges professionals, que en el nostre cas no ha calgut pagar-lo perquè era un treball de fi de grau.

Projecte: Amb el llapis a la mà

PRESSUPOST

Pressupost:
Real

Ítem	Núm.	Dies	PVP/Unitat	Import
PREPRODUCCIÓ				
Planificació del projecte	1	1	300.00 €	300.00 €
Investigació i recerca d'entrevistats	1	7	20.00 €	140.00 €
Guió	1	1	900.00 €	900.00 €
PERSONAL				
Director	3	7	250.00 €	5,250.00 €
Director de fotografia / Primer operador	1	7	180.00 €	1,260.00 €
Segon operador de càmera	1	5	125.00 €	625.00 €
Tercer operador de càmera	1	4	125.00 €	500.00 €
Quart operador de càmera (per making off)	1	7	110.00 €	770.00 €
Cap de producció	1	5	225.00 €	1,125.00 €
Tècnic de so	1	4	100.00 €	400.00 €
MATERIAL DE CàMERA				
Càmera (Canon C300 + bateries + targetes)	3	5	80.45 €	1,206.75 €
Volant estabilitzador	1	1	15.00 €	15.00 €
Trípode	3	5	8.00 €	120.00 €
Maleta d'òptiques Canon CN-E (135 T2.2, 50 T1.3, 85 T1.3 i 24 T1.5)	1	7	37.00 €	259.00 €
MATERIAL DE SO				
Micròfon inàlambric	2	2	20.00 €	80.00 €
Gravadores	2	2	15.00 €	60.00 €

Pack so (auriculars, perxa, micròfon RODE de canó multidireccional, cable i gravadora)

1	2	52.50 €	105.00 €
---	---	---------	----------

MATERIAL D' IL·LUMINACIÓ

Kit 3 focus fresnel Somita 500W 3200K	1	5	35.00 €	175.00 €
---------------------------------------	---	---	---------	----------

Reflector 100cm2	1	5	2.50 €	12.50 €
------------------	---	---	--------	---------

Dimmer	1	5	7.00 €	35.00 €
--------	---	---	--------	---------

POSTPRODUCCIÓ

Edició	1	7	180.00 €	1,260.00 €
--------	---	---	----------	------------

Edició making off	1	2	180.00 €	360.00 €
-------------------	---	---	----------	----------

Sonorització	1	1	200.00 €	200.00 €
--------------	---	---	----------	----------

Infografies	1	1	120.00 €	120.00 €
-------------	---	---	----------	----------

Etalonatge digital	1	1	140.00 €	140.00 €
--------------------	---	---	----------	----------

Sala de locució (inclòs el tècnic)	1	1	250.00 €	250.00 €
------------------------------------	---	---	----------	----------

Música d'arxiu	1	1	150.00 €	150.00 €
----------------	---	---	----------	----------

DIETES

Dietes	1	1	300.00 €	300.00 €
--------	---	---	----------	----------

TRANSPORT I LLOGUER ESPAI

Furgoneta per material tècnic	1	5	90.00 €	450.00 €
-------------------------------	---	---	---------	----------

Gasoil i pàrquing	1	6	20.00 €	120.00 €
-------------------	---	---	---------	----------

Lloguer espai Biblioteca de Catalunya	1	3	472.50 €	1,417.50 €
---------------------------------------	---	---	----------	------------

Pagament per transferència bancària

Total serveis 18,105.75 €

B.I.: 2,715.86 €

Total Base Imposa 20,821.61 €

IVA: 4,372.54 €

Total a pagar: 25,194.15 €

4.7.2- Pressupost real

El pressupost real és el cost real que les tres directores hem hagut d'assumir personalment. En total 455,83 € a dividir entre tres. En aquest import s'hi contempla el lloguer de material d'il·luminació, so i càmera. El descompte d'estudiants de l'empresa de lloguer *AvisualPro* s'aplica només alguns dies, ja que només es feia el descompte quan la factura pujava més de 50 €. L'empresa *AvisualPro* també ens feia pagar un 6% d'assegurança per a cada factura.

A més, també hi sumem les despeses de transport, ja que ens traslladàvem a les localitzacions amb cotxe per poder portar tot el material necessari. Aquesta partida de transport també contempla els viatges amb cotxe a la Universitat Autònoma de Barcelona per la recollida del material. Pel que fa les despeses de gestió d'imatges de TV3 ens referim als 80 € que hem hagut de pagar per aconseguir algunes imatges de capítols de la sèrie dels dibuixos animats de *Les Tres Bessones*. Cal destacar que no hem pagat els drets d'aquestes imatges, només les despeses de gestió. En el contracte de la cessió d'imatges, més, deixa clar que aquestes només poden ser utilitzades durant un any i pel treball de fi de grau. Fora d'aquest contracte, s'haurà de negociar un preu pels drets de les imatges, que són de Televisió de Catalunya. En el pressupost de continuació es poden veure totes les despeses detallades.

	Quantitat	Dies	Preu per unitat	Import
Material de càmera				
Bateria	1	5	5 €	25 €
Volant	1	1	15 €	15 €
Material de so				
Micròfon sense fils	2	2	20 €	80 €
Perxa	1	2	10 €	10 €
Antivent	1	1	15 €	15 €

Micròfon perxa	1	1	20 €	20 €
Pack So	1	1	42,30 €	42,30 €
Gravadora	1	1	15 €	15 €
Cable XLR	1	1	2 €	2 €
Material d'il·luminació				
Pack 2 focus	1	1	24 €	24 €
Transport				
Gasolina i Pàrquings	1	9	4,35 €	39,15 €
Despeses gestió imatges TV3	1	1	80 €	80 €
		Total sense IVA		367,45 €
Descompte estudiant Targeta <i>AvisualPro</i>			- 10,60 €	357,45 €
IVA			21 %	75,06 €
Assegurança del material			6 %	13,32 €
		Total		455,83 €

4.8- Localitzacions

- **Biblioteca de Catalunya:** va ser un dels espais escollits. El motiu és que la il·lustradora Roser Capdevila va cedir el seu llegat aquí. Vam gravar alguns exteriors de l'edifici, algunes imatges de dins però, sobretot, l'escenari més important va ser la Sala Cervantina. Per localitzar-ho hi vam anar dos dies previs als rodatges. El primer dia va ser després de la reunió amb la directora Eugènia Serra, ella ens va acompanyar als diversos espais. Podíem escollir entre la Sala Cervantina i una altra sala on treballava molta gent, per no molestar-los i perquè l'espai era més gran, va escollir la Sala Cervantina, tot i que era més difícil d'il·luminar.

La Biblioteca de Catalunya des de l'exterior, on vam gravar algun pla recurs. Font: Montse Poch.

La Sala Cervantina, escenari de dues seqüències. Font: pròpia.

Sala de treball on vam valorar gravar-hi, però finalment no. Font: pròpia.

- **Pis Roser Capdevila:** aquest era un altre espai important, ja que és on viu actualment la Roser Capdevila amb el seu marit Joan Batet. Abans d'anar-hi a gravar, també hi vam anar un dia a mirar la il·luminació. És un àtic localitzat a l'avinguda de Sant Gervasi, hi vam gravar la seqüència amb el Jordi Ferré. És una bona localització per conèixer la Roser, ja que és casa seva i està decorada amb dibuixos i objectes importants de la seva vida.

La llibreria on la Roser guarda tots els seus llibres. D'aquest espai ens preocupava la il·luminació. Aquí vam gravar com la Roser escollia alguns dels seus llibres per ensenyar-li a Jordi. Font: pròpia.

Racó on vam gravar la seqüència amb el Jordi Ferré. Font: pròpia.

- **Casa Anna Batet Capdevila:** actualment és la casa on viu l'Anna amb el seu marit i els seus dos fills. Tot i així, aquesta va ser la casa on va viure la Roser Capdevila amb la seva família abans de casar-se amb en Joan. Era una localització que ja coneixíem de les reunions amb l'Anna i ja sabíem com il·luminar-la. Ens interessava aquesta casa perquè ens expliqués com va ser la seva infantesa al barri d'Horta, ja que molts dels personatges dels contes estaven inspirats amb la gent del barri. Sobretot, ens interessava la “doña Pilar” la seva mestra que li va servir per inspirar-se amb la bruixa avorrida, per parlar d'ella vam anar fins al terrat de la casa.

Vam gravar amb el Mateu, el Joan, el Joan Batet i la Roser una conversa agradable mirant fotografies al sofà. Font: pròpia.

La terrassa del pis de dalt de casa de l'Anna també va ser una localització. En aquest moment la Roser explicava on era l'escola on ella anava i sobretot, on vivia la “doña Pilar”. Font: pròpia.

- **Carrer Barri d'Horta:** va ser una localització que només la vam utilitzar per gravar com la Roser passejava pel barri i anava a buscar les seves amigues. Vam anar a buscar a la porta de casa seva la seva amiga Maria Busquets, i van passejar una estona pel carrer mentre explicaven què hi feien al barri quan eren joves. Això sí, acompanyades del Mateu i el Joan.

El Joan, la Maria, la Roser i el Mateu passejant pel barri d'Horta.

Font: pròpia.

- **Caseta de fusta Roser Capdevila:** un espai entranyable i molt important per l'obra de la Roser. La caseta de fusta es trobava a la terrassa del pis de Sant Gervasi, allà van néixer i es van crear gairebé tots els contes publicats de *Les Tres Bessones*. Gravar en aquesta localització suposava explicar com era el seu dia a dia en aquell espai, sobretot perquè hi estava sola. A la caseta vam gravar el fil conductor del documental, la part on la Roser dibuixa al seu diari personal totes les converses que ha tingut. Aquesta part va acompanyada per la seva veu en off i serveix per introduir les seqüències.

Caseta de fusta situada al pati de la Biblioteca de Catalunya.

Font: pròpia.

4.9- Recursos

4.9.1- Recursos humans

Aquesta taula mostra les persones que vam necessitar per cada rodatge i quina funció tenien.

Seqüència	Localització	Persones	Funció
Seqüència Roser Capdevila amb Jordi Ferré	Pis Roser Capdevila, Avinguda Sant Gervasi	Laia	Operadora de càmera i il·luminadora
		Maria	Operadora de càmera i il·luminadora
		Marta	Responsable de guió i so
Seqüència Roser Capdevila amb Eugènia Serra	Sala Cervantina, Biblioteca de Catalunya	Laia	Operadora de càmera i il·luminadora
		Maria	Operadora de càmera i il·luminadora
		Marta	Responsable de guió i so
		Pilar González	Responsable de l'espai
		Roser Pintó	Responsable del material
Seqüència Horta	Casa Anna Batet (Horta) i carrer del	Laia	Operadora de càmera i il·luminadora

	barri	Maria Marta Ainoa Benaiges (ajudant) Anna Batet Pere (nét Roser) Anna Batet i Roser Capdevila	Operadora de càmera i il·luminadora Responsable de guió i so Responsable de so Operadora de càmera, pla màster (control) Ajudant de so a la seqüència del carrer Dietes (cuineres del dinar)
Seqüència dibuixos animats (caixes)	Sala Cervantina, Biblioteca de Catalunya	Laia Maria Marta Ainoa Benaiges (ajudant) Pilar González	Operadora de càmera i il·luminadora Operadora de càmera i il·luminadora Responsable de guió i so Responsable de so Responsable de l'espai

		Roser Pintó	Responsable del material
Seqüència fil conductor, caseta de fusta	Biblioteca de Catalunya	Laia	Operadora de càmera i il·luminadora
		Maria	Operadora de càmera i il·luminadora
		Marta	Responsable de guió
		Roser Pintó i Pilar González	Responsables de l'espai

4.9.2- Material

La següent taula especifica tot el material que vam necessitar per cada seqüència.

Seqüència	Material
Seqüència Roser Capdevila amb Jordi Ferré	3 càmeres 1 micròfon de canó 2 micròfons sense fils (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 reflector 2 torxes 2 peus de torxa 2 gravadores 3 trípodes 5 bateries càmeres 2 paquets piles de recanvi per les torxes
Seqüència Roser Capdevila amb	3 càmeres

Eugènia Serra	1 micròfon de canó 2 micròfons sense fils (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 reflector 5 torxes (3 de la Universitat) 2 peus de torxa 2 gravadores 3 trípodes 5 bateries càmeres 2 paquets piles de recanvi per les torxes
Seqüència Horta	3 càmeres 1 perxa (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 micròfon per la perxa (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 Kit anti vent (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 gravadora pel micròfon de perxa (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 cable XLR de 5 mm (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 reflector 3 focus amb els peus (llogats <i>AvisualPro</i>) 3 trípodes 5 bateries càmeres 1 volant estabilitzador
Seqüència dibuixos animats (caixes)	3 càmeres 1 micròfon de canó 1 gravadora 1 perxa (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 micròfon per la perxa (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 Kit anti vent (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 gravadora pel micròfon de perxa (llogats <i>AvisualPro</i>)

	1 cable XLR de 5 mm (llogats <i>AvisualPro</i>) 1 reflector 3 focus amb els peus (Universitat) 3 trípodes 5 bateries càmeres
Seqüència fil conductor, caseta de fusta	2 càmeres 3 focus amb els peus (Universitat) 2 trípodes 3 bateries càmeres 1 dimmer

5. Guió

5.1- Estructura del guió

La idea principal del nostre documental era ser explorar tot el que envolta la creació de la il·lustradora Roser Capdevila; la seva obra, el procés de creació, les fonts d'inspiració, l'estil de la il·lustració, la creació dels dibuixos animats, el *merchandising* derivat de la sèrie...

Per estructurar el documental vam diferenciar dues parts:

- Primera part: la creació dels contes des de la solitud. Les fonts d'inspiració, els inicis, la llarga trajectòria, el primer conte, etc.
- Segona part: el procés de creació dels dibuixos animats. La Roser treballant amb un equip de 200 persones, la quantitat de dibuixos, d'hores i tot el que envoltava aquesta feina fins a arribar al *merchandising*.

5.2- Escaleta

Després de la primera reunió amb l'Anna Batet vam tornar a casa amb molta informació sobre la Roser i vam haver de seleccionar-la i organitzar-la, per decidir què podíem incloure, i què no.

Aquesta és l'escaleta que en va sortir: la vam modificar moltes vegades i va canviar molt després de la segona reunió amb l'Anna, on vam treure coses i en vam afegir d'altres. Aquesta escaleta també ha canviat en el procés de post producció, sobretot a la part final, ja que, el documental no s'acaba amb el tancament de les caixes i la sortida de la Biblioteca de Catalunya. I aquestes són les altres coses que han canviat:

- Divisió de la seqüència d'Horta: en primer moment aquesta seqüència s'havia de dividir en dues parts, ja que primer tractàvem de la seva vida a Horta durant la infantesa i després de la seva inspiració en els contes. Finalment, la seqüència d'Horta no està dividida.
- L'ordre de les seqüències també ha anat variant, però finalment hem decidit aquest. El principal dubte era l'ordre de la seqüència de l'Eugènia Serra i la seqüència del Jordi Ferré. Primer les havíem ordenat al revés, però finalment vam creure que era més lògic primer explicar el primer conte de *Les Tres Bessones* i com era l'estil d'il·lustració, i després explicar tota la seva trajectòria que fins a l'actualitat, que torna a dibuixar.

	Tema	Persona	Localització	Durada (aprox.)
Seqüència 0	Roser Capdevila entra a la caseta, obra el diari i s'enfronta al paper en blanc durant uns segons. Es veu la Roser, les seves mans, com dibuixa/escriu les seves memòries (Imatge d'un full en blanc, veu en off de la Roser escrivint) (Per lligar cada seqüència es tornarà a veure com ella dibuixa dins la caseta i, amb els dibuixos, introdueix aquestes seqüències.)			30s - 1 min
Seqüència 1	Origen de la Roser com a il·lustradora (mestre + roba + primers contes com	Joan Sabaté, Mateu i Joan Batet	Horta. Menjador (fons del jardí)	15 min

	il·lustradora), que no eren <i>Les Tres Bessones</i>. Realitat - ficció en la seva obra (a les seves il·lustracions fa personatges basats en els seus veïns, per exemple). *Personatges: bruixa avorrida (professora/mestre) Casa/Altres carrers d'Horta			
Seqüència 2	Primer conte (<i>Som Les Tres Bessones</i> / reproducció de la realitat) Estil, com treballava... <i>Objecte:</i> maqueta i originals de <i>Som Les Tres Bessones</i>	La directora de la Biblioteca	Biblioteca, fons guardat el conte. (amb guants)	8 min
Seqüència 3	Explicació de l'obra sencera de <i>Les Tres Bessones</i> (Fira de Bolonya –girafa i cosí– primer conte només de les bessones, després introduir-les als clàssics, etc.) Orígens del món	Jordi Ferré (editor Angle Editorial)	Casa (estanteria amb tots els llibres, passadís)	10 min

	editorial.			
	Part 2 - Retrobament amb el material de la sèrie (obrint les caixes de la biblioteca).			
Seqüència 4	Creació de la sèrie i dels dibuixos animats (fons fet per ella, personatges no) IMATGES dels dibuixos animats, pot explicar-ho des dels acetats, etc. 1. Models 2. Fons Ensenyar una pel·lícula i com s'ha realitzat l'episodi, han recuperat els models, anotacions en guió, els models (Leonardo da Vinci) - Els fons de la pel·lícula els feia ella.	Marta i Roser (principals, expliquen tot el que troben, amb qui ho van fer, etc.) Les Tres Bessones Roser Pintó	Biblioteca amb les caixes Segons els models i fons que trobem dins les caixes cal demanar a TV3 el capítol i el permís.	20 min
Seqüència 6	Final: Roser Capdevila tanca el diari i surt de la caseta.			
	Fosa a negre: <i>Chayrons</i> – Tot el llegat de la Roser es troba a la Biblioteca de Catalunya. (Vivaldi)			

5.3- Perfil dels personatges

Jordi Ferré: és el director del *9 Grup Editorial*, va saber per la ràdio que la Roser Capdevila havia recuperat els drets després del judici amb Cromosoma.

Jordi Ferré. Font: pròpia.

El Jordi va trucar perquè volia reeditar els llibres de nou. Protagonitza juntament amb la il·lustradora una seqüència a casa de la Roser Capdevila on parlen sobre la seva trajectòria. El Jordi ha ajudat a començar una nova etapa a la Roser, que després de molts anys torna a dibuixar, i per això vam creure que seria molt interessant aquesta conversa perquè el Jordi sabés molt millor tot el recorregut de la Roser.

Eugènia Serra. Font: Creative Commons, Oriol Miralles.

Eugènia Serra: és la directora de la Biblioteca de Catalunya. Ella protagonitza la seqüència on la Roser Capdevila, davant dels originals i la maqueta del conte *Som Les Tres Bessones*, explica com és la seva il·lustració i com era el procés de creació des del paper en blanc fins a la impremta. No teníem clar qui havia de ser la persona que acompanyés a la Roser i li fes les preguntes corresponents, però el dia que ens vam reunir amb l'Eugènia Serra, ella mateixa es va proposar.

Roser Pintó. Font: pròpia.

Roser Pintó: és la directora de la Unitat Gràfica de la Biblioteca de Catalunya. Quan la Roser Capdevila va donar a la Biblioteca gran part del seu llegat (dibuixos, contes i altres creacions) ella va catalogar tot el material, de manera que era la persona ideal per portar les caixes arribades de TV3 i Cromosoma amb el material de la creació dels dibuixos animats. Estàvem segures que la

Roser Pintó tindria moltes preguntes per la Roser Capdevila i la Marta Capdevila.

Marta Capdevila. Font: Francesc Melcion - Diari Ara.cat

Marta Capdevila: és la neboda de la Roser Capdevila. Ha treballat durant molts anys colze a colze amb la Roser, ja que les dues tenen el mateix estil d'il·lustració. Totes dues creaven i dibuixaven els fons que apareixien a la sèrie de dibuixos animats. Per aquest motiu, volíem que la Marta també formés part de la seqüència a la Biblioteca de Catalunya on, després de molts anys, obririen les caixes amb tot el material que elles dues dibuixaven per la creació de la sèrie. La Marta ha participat en programes de televisió i li han realitzat moltes entrevistes perquè és sorda i perquè és la mà drete de la Roser.

Helena, Teresa i Anna Batet Capdevila: són les filles de la Roser Capdevila, elles van ser la font d'inspiració per la creació dels contes de *Les Tres Bessones* que va fer la Roser conjuntament amb Mercè Company. Volíem que les tres apareguessin al documental, ja que ara mateix treballen amb la Roser

Imatge cedida per la família - L'Anna, l'Helena i la Teresa quan eren petites. Font: família Batet – Capdevila.

Capdevila i gestionen els drets de *Les Tres Bessones*. La seqüència ideal era l'obertura de les caixes a la Biblioteca de Catalunya. La Teresa Batet va ser la responsable del merchandising de Cromosoma, per tant en aquesta seqüència ens podia parlar del procés i també, ens podria explicar com era la creació del producte. I pel que fa l'Anna i

l'Helena podrien preguntar a la seva mare, a la seva cosina i a la seva germana com era la feina de la creació dels dibuixos animats. A més, les tres servien per fer-li memòria a la Roser Capdevila de tot el que va viure durant aquells anys de creació dels dibuixos animats.

Joan Batet: és el marit de la Roser Capdevila, volíem que aparegués en el documental, ja que la família hi seria present i ell és molt important per la vida de la Roser. Vam decidir que formés part de la seqüència a Horta amb els néts perquè era la seqüència dedicada a tractar la infància i els inicis de la Roser com il·lustradora, com també, la seva inspiració.

Joan Batet, Joan, Roser i Mateu a Horta. Font: pròpia.

Joan i Mateu: són els néts de la Roser Capdevila. En Joan és el fill de l'Helena Batet i en Mateu és el fill de l'Anna Batet. Els dos va ser els entrevistadors de la seva àvia, perquè els hi expliqués com era la seva vida a Horta, amb què s'inspirava la Roser quan dibuixava, etc.

5.4- Guió (per seqüències)

Els guions per seqüències, nosaltres els anomenàvem així, ens eren molt útils per organitzar els rodatges per contingut; era una manera de no deixar-nos cap part important per parlar i, sobretot, perquè la persona que conversava amb la Roser tingués una guia prèvia dels temes que es tractarien. Bàsicament apuntàvem preguntes i alguns apunts a tenir en compte pel dia del rodatge. El dia que vam gravar la seqüència de les caixes dels dibuixos animats no vam fer cap guió, ja que, tot aniria sobre la marxa en funció del que hi hagués a les caixes, simplement, vam tenir en compte que s'havia de parlar del procés de

creació dels dibuixos animats i del merchandising (ja que portarien una maqueta d'una de les joguines). També adjuntem el guió del dia que vam gravar el fil conductor a la caseta de fusta (més que un guió és, simplement, un llistat dels plans que calia gravar).

5.4.1- Guió 17/02/2016

Seqüència 4: Explicació de l'obra

Jordi Ferré i Roser Capdevila / Casa Sant Gervasi

1	Arribada Jordi Ferré a casa la Roser. Es dirigeixen cap al menjador.
2	Al menjador. En Jordi Ferré li ha de preguntar sobre: • Què dibuixava abans de <i>Les Tres Bessones</i>? • Premi Apel·les Mestres - El conte <i>La Cosidora</i> (que li ensenyi, vagi a buscar el conte) (de què va aquest conte?) • Com es va endinsar al món editorial? Fira Bolonya (ens ha de parlar d'això) • Quins contes va portar a la Fira de Bolonya? <i>La Girafa i Les Tres Bessones</i> (els pot anar a buscar?) (cosí i japonesos) <i>Marduix</i> amb text d'Enric Larreula
3	En Jordi pregunta: • Com ha evolucionat la teva obra? Els contes com a tals, la introducció als clàssics (ex: <i>Les Tres Bessones</i> i <i>La Caputxeta Vermella</i>) • Destaca'm un o dos d'entre tots.
4	Gravació de plans de tancament de la seqüència.

La Roser s'anirà aixecant i anirà portant llibres de l'estanteria per mirar-los amb el Jordi.

***Apunts a tenir en compte:**

- El conte *La Cosidora* és el punt de partida de vertiginosa carrera professional de la il·lustradora, en quedar finalista al Premi Apel·les Mestre amb 41 anys.
- *Marduix* d'Enric Larreula, un dels dibuixos és seleccionat per al prestigiós catàleg de la Fira de Bolonya, Itàlia.

5.4.2- Guió 24/02/2016

Seqüència 2: Estil d'il·lustració Roser, primer conte amb la Maqueta

Roser Capdevila i Eugènia Serra / Sala Cervantina

1	Arribada Roser Capdevila a la Biblioteca de Catalunya.
2	Rebuda de l'Eugènia que l'està esperant amb el material damunt de la taula a la Sala Cervantina (maqueta primer conte <i>Les Tres Bessones</i>). Eugènia la rep a la porta i la fa seure amb ella mentre se saluden.
3	Es posen els guants per revisar el material
4	Eugènia Serra obra la maqueta parlen de: • Origen del primer conte <i>Som Les Tres Bessones</i> • Com es va inspirar • Com treballava la Roser dibuixant? • L'estil d'il·lustració de la Roser? • Passos del procés del dibuix? • Com t'enfrontaves al paper en blanc? *Pregunta obligatòria
5	Gravació del final - Plans tràveling out mentre Eugènia i Roser continuen parlant

*Les preguntes de la part 4 no cal que siguin exactes, però s'hauria de parlar d'aquests temes i estaria bé que l'Eugènia li introduís.

5.4.3- Guió 27/02/2016

Seqüència 1: Origen de la Roser com il·lustradora i primers contes que no eren Les Tres Bessones (la seva vida a Horta i inicis en el món de la il·lustració).

Joan Batet, Roser Capdevila, Jan i Joan / casa Horta

1	A la taula del jardí parlen Roser, Joan i el Jan. Mirant l'àlbum de fotografies que quan vivien a Horta. La Roser explica com vivien, a què es dedicava, etc.; (que va ser mestre, les estampacions de la roba...). • Els nens pregunten, us agrada viure aquí? Com era la vostra vida aquí a Horta? • Però àvia, però llavors quan vas començar a dibuixar? Però què dibuixaves?
2	La Roser els hi parla de l'Auca i la va a buscar, els hi ensenya i els hi explica.

Tancament de la seqüència, traveling...

*Apunts d'infantesa (tenir en compte)

- Els seus dibuixos de l'adolescència representen moments d'intimitat o situacions quotidianes, com el dinar familiar que aquí reproduïm.
- Dibuix del menjador? Il·lustració del conte *Aïe, aïe, aïe, mes cheveux!*
- La Roser va estudiar Belles Arts a l'Escola Massana. Va fundar l'empresa Brot 72 amb al seva germana Carmelina, una empresa dedicada al disseny, estampació, confecció i subministrament i venda de roda per a la llar.

Seqüència 3: Realitat i ficció de *Les Tres Bessones*

Joan, Roser, Jan i Joan (després marxa la Roser amb els néts) / Casa Horta

1	A la taula del jardí continuen els quatre. El Joan o el Jan li pregunten:
---	--

	- Els personatges que dibuixaves i dibuixes són de veritat? La Roser explica s'inspirava amb persones que ella coneix. (Les Tres Bessones són les seves filles...) - Les nostres mares eren així d'entremaliades com les Tres Bessones dels contes?
2	Parla de la Bruixa Avorrida i els hi ensenya des del jardí l'escola on ella anava. Joan proposa: Roser perquè no els hi ensenyes la casa on viva la Bruixa Avorrida?
3	Surten el carrer i la Roser els porta fins la casa de la Bruixa Avorrida, allà els hi explica com era la seva mestre.
4	La Roser els porta a fer un passeig per Horta i els hi continua explicant la seva vida i els personatges que ella dibuixava.

Tancament de la seqüència...

5.4.4- Guió 15/03/2016

Caseta Biblioteca de Catalunya

Roser entrant a la caseta	
Roser sortint de la caseta	
Roser dibuixant la situació amb l'Eugènia	guants blancs, maqueta <i>Som Les Tres Bessones</i>
Roser dibuixant la situació amb el Jordi	molts llibres

Roser dibuixant la situació a Horta (menjador)	amb els néts
Roser dibuixant la situació a Horta (balcó)	
Roser dibuixant la situació a Horta (carrer)	amb la Maria
Roser dibuixant Biblioteca (totes)	amb les caixes, els models...
Pla de full en blanc	
Roser dibuixant Laia, Marta i Maria	

5.5- Guió literari (veu off Roser)

La veu en off la vam escriure una vegada teníem el muntatge en brut del documental, era important saber més o menys quant de temps teníem entre seqüència i seqüència. El més important en la veu en off era transmetre amb poques paraules i sobretot, intentar redactar-ho amb la màxima normalitat. Tot i així, el dia del rodatge vam fer el següent: primer comentàvem amb ella com li semblaven les frases proposades i ella després, ho deia una mica amb les seves paraules. De totes maneres, ho tornàvem a gravar les vegades que feia falta per acotar-nos al temps, i algunes frases les va llegir tal i com li havíem escrit.

Imatge	Música	Veu
Introducció Seqüència Horta (vida a Horta i inspiració dels contes i personatges)	Música	Jo de petiteta ja dibuixava, la meva mare sempre deia que vaig néixer amb el llapis a la mà. Últimament m'he posat nostàlgica recordant

		alguns moments de la meua vida, que va començar a Horta, on vaig néixer. Hi vaig sovint, m'agrada molt recordar tot el que hi he viscut. Sobretot perquè la meua filla Anna ara viu a la casa on vaig créixer. --- Min. 8: Vam pujar al balcó amb els meus néts. Allà els hi vaig ensenyar on era la meua escola i on viva la bruixa avorrida. --- Min 10.2.: Tant de recordar tot el que vaig viure en aquella casa em va venir al cap la meua amiga Maria. Amb el Joan i el Mateu vam sortir a donar un tomb i la vam anar a veure. És molt bonic recordar els vells temps.
Introducció Seqüència Eugènia i Roser (davant de la maqueta <i>Som Les Tres Bessones</i>, estil d'il·lustració)	Música	Parlant amb els meus néts vaig recordar el primer conte que vaig fer sobre les meves filles. Em feia molta il·lusió tornar a veure la maqueta i els originals i, per això, vaig quedar amb l'Eugènia Serra. CONCLUSIÓ: Aquest va ser el primer, el que va arrancar

		tota la sèrie de contes de <i>Les Tres Bessones</i> .
Introducció Seqüència Jordi i Roser (trajectòria i inicis Roser Capdevila, tornada a dibuixar)	Música	I el primer que hem tornat a reeditar. Aquest és el Jordi Ferré, el meu editor. Venir a recollir els dibuixos dels nous contes va ser l'excusa perfecta per poder xerrar i conèixer millor la meva trajectòria com a il·lustradora. Tornar a dibuixar em fa sentir viva.
Introducció Seqüència Biblioteca amb totes (caixes i merchandising)	Música	Però <i>Les Tres Bessones</i> no es van quedar només en el paper, en van sortir per guanyar vida a la sèrie de dibuixos animats. A la Biblioteca de Catalunya van arribar unes quantes caixes amb tot el material que vam dibuixar per la sèrie de televisió. I dic "vam dibuixar" perquè no ho vaig fer tot jo sola. La meva neboda, la Marta Capdevila, treballava colze a colze amb mi dibuixant igual que jo. --- Obrir aquelles caixes em va portar molts records. Uns records que em va agradar molt compartir amb les meves filles i la Roser Pintó. ---

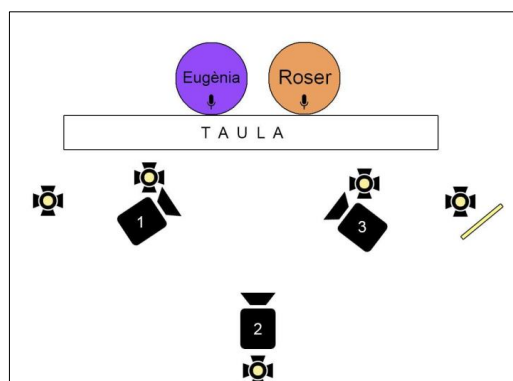

		Les tres bessones no acaben ni en els contes ni en els dibuixos animats. La Teresa em va fer la sorpresa de portar una de les maquetes de les moltes joguines i productes que vam fer per a continuar el món de les bessones. --- Si quan vaig començar a dibuixar Les Tres Bessones m'haguessin dit que m'acabarien donant una gran família, no m'ho hagués imaginat mai. Ara, uns anys després, m'adono que durant tot aquell temps vaig aprendre a treballar en equip.
Conclusió final	Música	Jo vaig donar vida a les tres bessones, els hi vaig donar una història, però elles també em van donar una història a mi, la meua història, la d'una il·lustradora que va néixer amb el llapis a la mà.

6. Tractament visual

6.1.- Realització

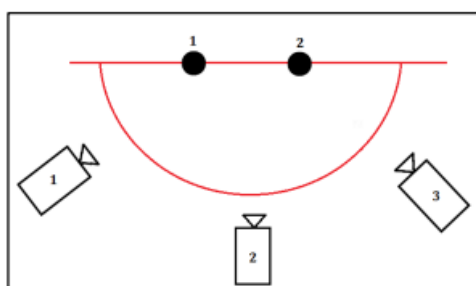
La realització que hem dut a terme en el rodatge de cada una de les seqüències ha sigut multi càmera. Aquest tipus de realització ens permetia enregistrar, des de tres càmeres diferents, tota l'acció que succeïa sense perdre'ns cap detall. Així doncs, com es pot observar en la imatge següent (Dibuix de planta del rodatge amb l'Eugènia Serra) vam situar les càmeres en un angle de 180 graus respecte a l'eix d'acció (on succeeix l'acció).

Dibuix de planta del rodatge amb l'Eugènia Serra. Font: pròpia.

Les dues càmeres dels extrems filmen plans curts de cada un dels personatges, mentre que la càmera central (2) captura un pla general de l'escena. Més endavant, a l'apartat *Plantes de càmera*, expliquem la realització i disposició de càmeres utilitzada en cada un dels rodatges.

Aquest tipus de realització permet una edició més ràpida i àgil però, alhora, el seu muntatge és narrativament més escàs, ja que no hi ha tanta varietat de plans. A més, per dur-la a terme, cal vigilar amb unes normes, com és la regla dels 180 graus, que vam respectar en tot moment. Així doncs, com que l'eix d'acció divideix l'espai en dues àrees de 180 graus calia situar les càmeres en la mateixa àrea i, per tant, totes les preses s'havien de fer des de qualsevol posició d'aquesta àrea per tal de no desorientar a l'espectador. Això, doncs, es pot observar en la següent imatge i, com ja hem dit anteriorment, en el següent apartat de 6.3- *Plantes de càmera*.

Representació gràfica de la regla de 180 graus. Font: pròpia.

Pel que fa la tipologia de plans, cal destacar la funció de cada un. En primer lloc, el pla general serveix per situar a l'espectador en l'espai i presentar els

personatges. En segon lloc, els plans més tancats (normalment primers plans i plans mitjos) permeten captar gestos corporals i relacionar personatges en aproximació, converses, reaccions, etc. A més, els primers plans tenen una gran força dramàtica que introdueix a l'espectador en la psicologia del personatge.

6.2- Il·luminació

La il·luminació sempre és un element molt important en un producte audiovisual. En el nostre documental, el tractament visual es configurarà amb la intenció d'atorgar a la peça un aire dinàmic i amè que acompanyi visualment els diferents temes tractats. Per aconseguir-ho, hem utilitzat, en gran part, llum artificial per tal d'aconseguir una il·luminació adequada.

Com ja hem comentat anteriorment, el documental està compost per converses combinades amb imatges recurs de llibres i dibuixos, principalment. Així doncs, hem decidit gravar aquestes converses en interiors. Aquestes localitzacions han estat escollides segons la temàtica de cada moment. Per exemple, quan parlem dels inicis de la Roser Capdevila, hem localitzat l'entrevista a la casa on ella va néixer i créixer.

En gravar en interiors, és molt important tenir en compte la llum de la qual disposes. Per això, abans d'iniciar els rodatges, ens vam desplaçar a les diferents localitzacions per comprovar de quina il·luminació disposàvem i valorar si era necessària o no una llum artificial de suport. Un cop valorats els diferents espais vam considerar oportú fer ús de llum artificial. Vam prendre aquesta decisió primer que tot perquè en algunes localitzacions hi havia molt poca llum natural, com és el cas de la Biblioteca de Catalunya i, en segon lloc, perquè les càmeres utilitzades no tenen gran qualitat i amb la il·luminació artificial aconseguíem captar una millor qualitat d'imatge. Tot i utilitzar llum artificial en totes les seqüències, no la hem utilitzat de la mateixa forma en cada una. En alguns casos aquesta llum l'hem utilitzat com a reforç de la llum natural de l'espai, com per exemple a casa de la Roser Capdevila i a Horta; i, en altres casos, com a llum principal, com és el cas de la Biblioteca de Catalunya.

Tot i utilitzar il·luminació artificial, ho hem fet com si es tractés de llum natural; és a dir, l'hem usat de forma suau i difusa per aconseguir la màxima naturalitat

possible sense dramatitzar-la. Creiem que és molt important que la llum sigui suau i difusa, ja que, al tractar-se d'entrevistes, no volem crear ombres desagradables a les cares dels protagonistes. A més, també era important que els rostres d'aquestes persones es veiessin correctament, ja que, al tractar-se de converses, és important poder veure el rostre de qui està parlant perquè ajuda a transmetre millor el missatge, l'estat d'ànim, les emocions, els sentiments, etc.

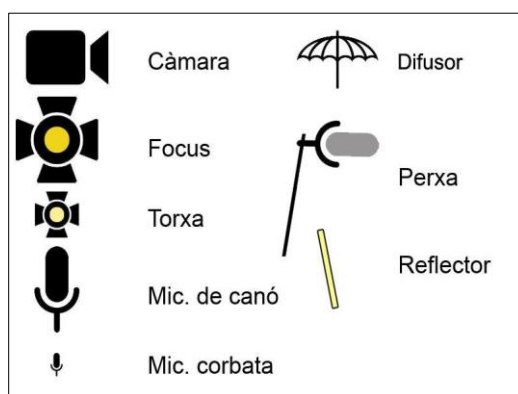
En molts casos, hem treballat amb la llum rebotada a les parets blanques o a reflectors per així aconseguir la il·luminació desitjada.

En el següent apartat “Plantes de càmera” expliquem com hem distribuït els diferents elements que hem utilitzat per crear la il·luminació, entre d'altres, de cada seqüència.

6.3- Plantes de càmera

Una de les tasques més importants a l'hora de preparar els rodages ha estat anar a veure la localització per tal d'escollir el racó més adient on col·locar els personatges i, també, on poder plantar les càmeres, els focus i tot el material de rodatge necessari. Una vegada feta la localització i triat el lloc on dur a terme la gravació calia pensar, doncs, la distribució tècnica. En la distribució tècnica s'inclouen: càmeres, micròfons, focus, torxes i reflectors. Per aquest motiu ha estat important elaborar els dibuixos de planta.

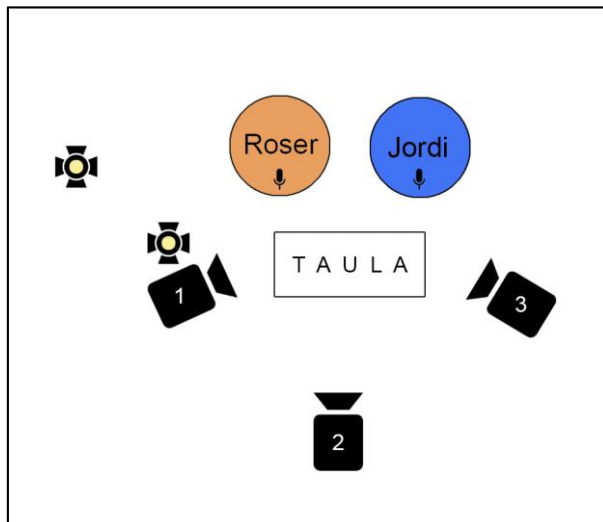
La següent llegenda ens mostra les icones que hem utilitzat per elaborar els dibuixos de planta i què és cadascuna:

Llegenda dels dibuixos de planta. Font: pròpia.

El primer dia de rodatge, la localització era al menjador de casa la Roser, amb ella i el Jordi Ferré, el seu editor.

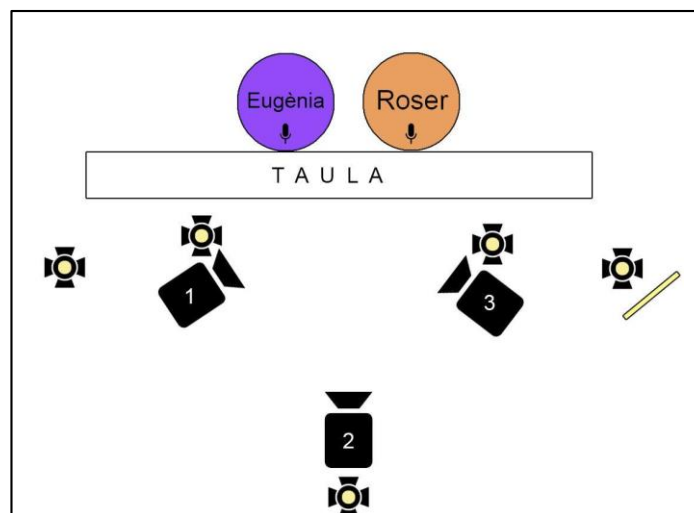

Dibuix de planta del rodatge amb el Jordi Ferré. Font: pròpia.

Com es pot observar en aquest dibuix de planta, vam situar als dos personatges darrere una tauleta petita on anaven deixant els llibres que anaven mirant. Pel què fa els elements tècnics, vam col·locar la càmera màster (2) al davant dels dos personatges. Les càmeres (1) i (3), una a cada costat de la màster, eren les encarregades de fer plans dels personatges: la càmera (1) enquadrava al Jordi i, la (2), a la Roser. Cadascun dels personatges portava un micròfon de corbata sense fils. A més, vam endollar un micròfon de canó a la càmera màster com a assegurança per si algun dels micròfons de corbata fallava (la icona d'aquest micròfon no apareix en el dibuix de planta).

Pel que fa a la il·luminació, vam aprofitar la llum natural que entrava pel balcó (a la dreta del dibuix). Tot i així, vam utilitzar dues torxes amb peus per tal d'il·luminar aquelles parts que quedaven més fosques: una situada més a l'esquerra i enfocada cap a la paret, feia de llum de farciment. L'altre, situada més a la dreta, il·luminava la part esquerra de la Roser; ja que la llum natural que entrava pel balcó no era suficient.

El següent dibuix de planta correspon al segon dia de rodatge: a la Biblioteca de Catalunya amb l'Eugènia Serra. Vam gravar a la sala Cervantina, a una taula situada al fons de la sala. La distribució que vam dur a terme és la següent:

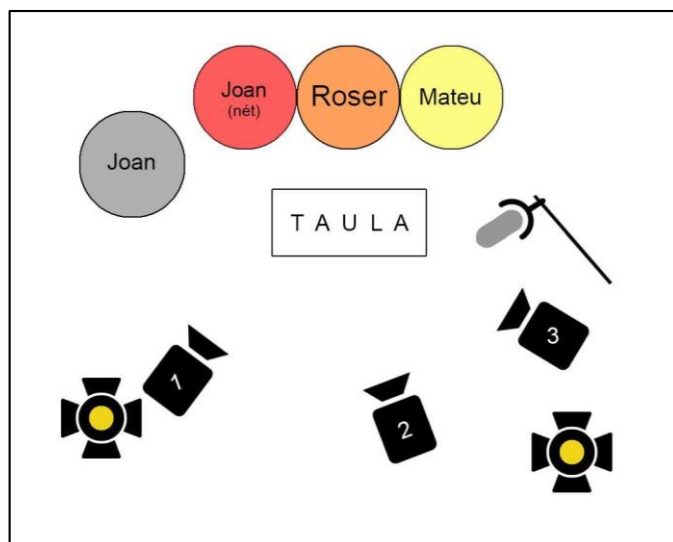

Dibuix de planta del rodatge amb l'Eugènia Serra. Font: pròpia.

Vam situar les tres càmeres davant de la taula. La primera (1), més situada a l'esquerra, agafava plans mitjos de la Roser. La segona càmera (2) era fixa i feia un pla màster de la situació. Per últim, la tercera càmera (3) enquadrava a l'Eugènia. Pel que fa al so, tant la Roser com l'Eugènia portaven un micròfon de corbata sense fils cadascuna. A més, vam endollar un micròfon de canó a la càmera màster com a assegurança per si algun dels micròfons de corbata fallava (la icona d'aquest micròfon no apareix en el dibuix de planta).

Pel que fa la il·luminació, vam utilitzar cinc torxes amb peus que vam col·locar de la següent manera: d'esquerra a dreta, la primera, estava encarada a la paret i feia de llum de farciment; la segona, il·luminava a la Roser; la tercera, just darrere la càmera (2) il·luminava suaument tota l'escena; la quarta, il·luminava a l'Eugènia i la cinquena, encarada a un reflector il·luminava molt suaument la part dreta de l'escena. Aquesta última estava rebotada amb el reflector per tal d'aconseguir una llum molt més suau ja que la poca llum natural que entrava per la finestra ho feia pel mateix angle.

El tercer dibuix de planta és el que vam elaborar pel rodatge a Horta. Així doncs, la següent distribució és la utilitzada al menjador de casa l'Anna.

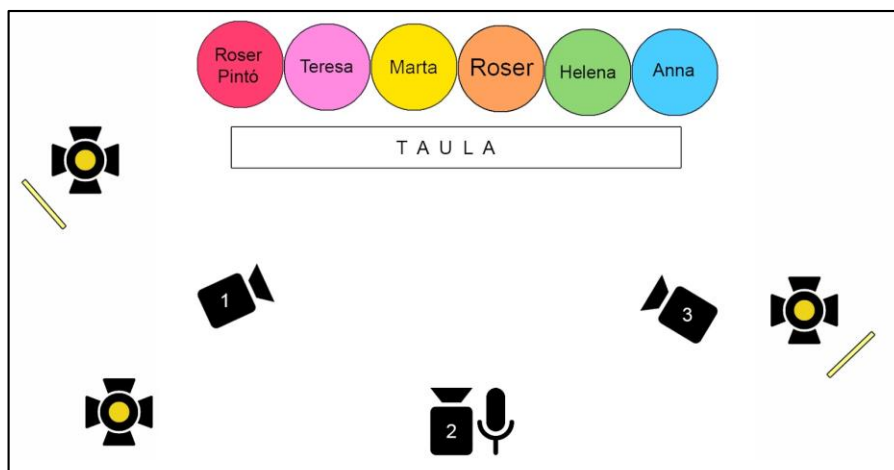

Dibuix de planta del rodatge a Horta. Font: pròpia.

Els quatre personatges estaven situats de la següent manera: el Joan Batet, assegut al sofà de l'esquerra. El Joan Sabaté, la Roser i el Mateu Pibernat, al sofà de la dreta, just darrere la tauleta. Pel que fa tot l'equip tècnic el vam situar a l'altra banda: la càmera (1), més a l'esquerra, enquadrava en un pla a la Roser i els seus dos néts; la càmera (2) feia un pla màster de tots quatre i la càmera (3), a la dreta, enquadrava al Joan Batet.

En aquesta ocasió vam utilitzar un micròfon de perxa que s'anava movent i apropant als personatges segons aquests anaven parlant i vam endollar un micròfon de canó a la càmera màster com a assegurança per si la perxa fallava (la icona d'aquest micròfon no apareix en el dibuix de planta). A més, pel que fa la il·luminació, vam utilitzar només dos focus enfocats de cara al sostre que feien una llum rebotada difusa que donava molta naturalitat a l'escena.

Un dels últims dies de rodatge va ser, novament, a la Biblioteca de Catalunya. En aquesta seqüència apareixien la Roser, les seves filles, la seva neboda Marta i la Roser Pintó. Vam situar-les en una taula de la Sala Cervantina, la mateixa on vam situar a l'Eugènia Serra el segon dia de rodatge.

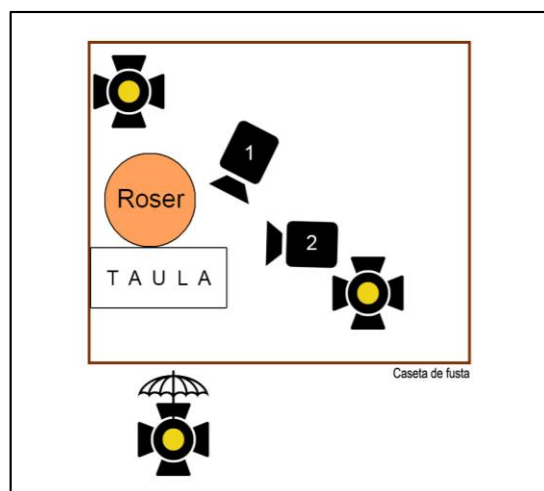

Dibuix de planta del rodatge de l'última seqüència a la biblioteca. Font: pròpia.

La distribució de les càmeres va ser la mateixa que amb l'Eugènia: una càmera màster (2) davant la taula i dues càmeres (1) (3) a cada costat que feien diferents plans dels diversos personatges. Pel que fa a la sonoritat, vam incorporar un micròfon de canó a una gravadora just al costat de la càmera màster (2).

A més, vam utilitzar una il·luminació bastant semblant però, aquesta vegada, vam usar focus en lloc de torxes. Dos focus rebotats amb reflectors (a esquerra i dreta de l'escenari) que donaven una llum suau i un tercer focus que il·luminava la part esquerra (ja que, la part dreta, quedava més il·luminada per la llum natural que entrava per la finestra).

Finalment, l'últim dia de rodatge va ser el del fil conductor, a la caseta de fusta situada a la Biblioteca de Catalunya. La Roser, situada a la taula de dins la caseta, dibuixava les diferents seqüències que engloben el documental.

Dibuix de planta del rodatge del fil conductor. Font: pròpia.

La distribució de les càmeres va ser bastant fàcil: les dues càmeres feien plans detall de la mà de la Roser dibuixant, una d'escorç (1) i, l'altre, de perfil (2). En aquest rodatge no calia so, així doncs, no calia tenir en compte micròfons. La il·luminació va ser el que més ens va costar: havíem d'aconseguir una il·luminació molt suau que no marqués ombres a sobre el paper on dibuixava. La caseta de fusta té unes finestres bastant grans per on entra llum natural. No obstant això, la llum natural no era suficient pels plans que calien realitzar. Així doncs, vam haver d'usar focus. Tot i la dificultat que vam tenir a l'hora de col·locar les llums perquè ens sortien ombres de tot arreu, al final vam aconseguir una il·luminació molt difusa sense ombres i natural: vam situar un focus amb un paraigua difusor a fora la finestra que donava una llum molt suau i esborrava qualsevol ombra que podien fer els dos focus de l'interior. Aquests dos focus, il·luminaven l'escena des de l'esquena de la Roser i des de la seva esquerra (dreta del dibuix) amb una intensitat molt baixa i suau.

6.4- Grafisme

Chayrons

Per identificar als personatges que apareixen al llarg del documental hem dissenyat uns *chayrons* personalitzats. En els *chayrons* apareix un dibuix del personatge al que es presenta, el seu nom i la seva descripció o càrrec. El dibuix de cada personatge està fet per la Roser Capdevila.

La nostra idea principal era fer el mateix disseny de *chayron* per a tothom, és a dir, només canviant el contingut però deixant el mateix "dibuix" (que en teoria havien de ser les tres bessones). Això, però, ens va semblar molt bàsic, i potser típic, i vam pensar que podríem fer-los personalitzats. Així doncs, li vam demanar el favor a la Roser i ella va acceptar encantada.

Exemple de disseny dels *chayrons*.

Així doncs, podem observar el dibuix del personatge i, al seu costat, un cartellet de color blanc amb el seu nom i el seu càrrec o descripció.

Aquests *chayrons* apareixen cada vegada que surt un personatge nou. D'aquesta manera, podem identificar a la persona que està parlant.

Tipografia

Per escriure els noms que apareixen en els *chayrons* hem utilitzat dues tipografies diferents: una per el nom dels personatges i, l'altra, per la seva descripció/càrrec.

La tipografia utilitzada per els noms de les persones és la mateixa dels contes i dels dibuixos animats de *Les Tres Bessones*. Aquesta tipografia va ser dissenyada i feta a mà per la pròpia Roser Capdevila, que molt amablement ens la va deixar utilitzar. Una de les seves filles, l'Helena, que va estudiar disseny gràfic, ens va passar el conjunt de lletres que formen aquesta tipografia. A partir d'aquestes lletres vam poder anar formant tots els noms.

Roser Capdevila

Tipografia dissenyada per la Roser Capdevila.

Així doncs, vam creure d'allò més adequat utilitzar aquesta tipografia per al disseny dels *chayrons* ja que, com hem dit anteriorment, és la utilitzada en els contes i dibuixos de *Les Tres Bessones* i, per tant, és recognoscible per a tothom que hagi vist o llegit qualsevol llibre o pel·lícula d'aquesta sèrie.

Per altra banda, la tipografia utilitzada per a la descripció/càrrec de cada persona, que també apareix en els *chayrons*, és la *Calibri*. Aquesta elecció és deguda a que aquest tipus de lletra permet molta més facilitat i agudesia a l'hora de ser llegida.

A més, aquestes dues tipografies també les hem utilitzat al principi del documental: per el títol i el subtítol. Així doncs, el títol *Amb el llapis a la mà* està escrit amb la tipografia dissenyada per la Roser i, en canvi, el subtítol *Roser Capdevila i Les Tres Bessones*, amb *Calibri*.

Crèdits

Al final del documental trobem dos tipus de crèdits: uns amb imatges dels protagonistes i, els altres, una llista amb els noms de totes les persones que hi han col·laborat. En aquest apartat volem destacar el disseny dels primers.

El disseny d'aquests crèdits està inspirat en el dels crèdits que apareixen a la introducció de cada episodi de la sèrie de dibuixos animats. Així doncs, hem utilitzat la mateixa tipografia, la de la pròpia Roser Capdevila, amb el fons d'un sol color. Als dibuixos el color del fons va canviant a mesura que canvia el nom que apareix. Nosaltres hem volgut utilitzar sempre el color negre perquè la nostra intenció és que fossin més discrets. A més, les lletres de cada nom porten com un efecte de soroll que fa que tinguin un lleuger moviment que recorda als dibuixos animats.

Crèdits inicials de la sèrie de dibuixos animats. Font: pròpia.

Crèdits del documental inspirats en els dibuixos originals. Font: pròpia.

Nosaltres, però, hem volgut fer un canvi en el disseny original i, en lloc d'utilitzar dibuixos com un pot de llapis (com en la imatge anterior), hem afegit un marc blanc amb imatges de cada personatge al seu interior. Amb això, tot i que el fons negre els doni un punt més discret, les imatges donen més dinamisme als crèdits. A més, com es pot veure en les següents imatges, hem distribuït tant les imatges com els noms de quatre formes diferents per augmentar aquest dinamisme.

Quatre distribucions diferents utilitzades en el disseny dels crèdits. Font: pròpia.

7. Tractament sonor

7.1- Veus

- Veu en off

Hem decidit utilitzar la mateixa veu de la Roser Capdevila com a fil conductor intentant recrear els seus pensaments. La veu en off no només acompanya els fils conductors (quan apareix la seva dibuixant) també introdueix moments. Per exemple, quan pugen al terrat a mirar on vivia la bruixa avorrida (la “dona” Pilar) o quan la Teresa els hi porta una caixa sorpresa. La veu en off la vam escriure nosaltres, però el dia de la gravació ella ho canviava amb les seves paraules perquè quedés més natural. Tot i així, és inevitable que se senti una mica llegit. Potser el resultat no ha estat tal com ens havíem imaginat, però la seva veu és entranyable i ens agrada bastant.

- Veu.

La veu predominant al llarg del documental és la de la Roser. Ella és la protagonista i per tant, també ho és la seva veu. Tot i que el documental està format per converses, la veu de la Roser predomina per sobre les veus dels altres personatges. Primerament perquè ella parla més, ja que els acompanyants només introdueixen els temes o fan comentaris segons el que ella diu. Totes les veus estan en PP. Tot i això, la veu d'en Jordi se sent una mica més fluixa. Això és a causa de problemes tècnics que no hem pogut

solucionar. Doncs, el seu micròfon va gravar malament el so i hem utilitzat el so que es gravava des del micròfon de corbata de la Roser, per tant ell queda en segon pla tot i que hauria d'estar en PP. De totes maneres, com que l'espectador està atent a les paraules de la Roser no sobta gaire i es percep "normal". Els micròfons que vam llogar són bons de qualitat i agafen més amplitud de la que ens pensàvem, per això la veu del Jordi se sent perfectament des del micròfon de la Roser.

7.2- Música

Com diu Roser Capdevila, el so és l'altre 50% del producte final. Per aquest motiu creiem que la música jugaria un paper molt important, sobretot, acompanyaria les imatges i ens serviria per lligar una seqüència amb l'altre. Així doncs, en el nostre documental la música té una funció ornamental, no pretén tenir cap funció dramàtica ni ambiental.

Quan vam començar a pensar en la música, vam preguntar a la Roser quina música li agradava, ella ens va dir que dibuixava amb música barroca i vam valorar l'opció que el documental fos acompanyat per cançons de Bach, Vivaldi... Ho vam provar i no ens va agradar, era un estil que no acompanyava gens i no lligava amb les imatges. Així doncs, vam començar a buscar música amb llicències "creative commons" amb una web que es diu *Free Music Archive*. Aquí vam escollir unes 20 peces instrumentals que creiem que hi podrien anar bé i vam anar provant seqüència per seqüència. De llicències "creative commons" n'hi ha diverses amb condicions diferents, en el nostre cas totes les cançons escollides tenen alguna d'aquestes dues:

	Es permet qualsevol explotació de l'obra, incloent-hi una finalitat comercial, així com la creació d'obres derivades, la distribució de les quals també està permesa sense cap restricció.
	Es permet la generació d'obres derivades sempre que no es faci un ús comercial. Tampoc és pot utilitzar l'obra amb finalitats comercials.

Aquestes són les cançons que hem utilitzat i la llicència que tenen:

Títol Cançó	Autor	Llicència	Seqüència on apareix
<i>Heartstrings</i>	Dave Depper	Aquesta cançó té una llicència que no permet tenir un ús comercial. Com que de moment no el té, ja que només serà pel treball de fi de grau, la deixem sense problema. Ara bé, ho tindrem en compte pel moment de l'exposició. 	Inici del documental (Roser entrant a la caseta) Final del documental (Roser sortint a la caseta)
<i>Twinke Twinkle</i>	David Mumford		Seqüència Biblioteca caixes
<i>Crazy Glue Instrumental Version</i>	Josh Woodward		Seqüència Eugènia i Roser
<i>Sing in the rain Instrumental Version</i>	David Mumford		Seqüència Jordi i Roser
<i>Epilogue 26 Instrumental Version</i>	Josh Woodward		Seqüència Horta

<i>The Stars Look Different</i>	Spinningmerkaba		Fil conductor entre seqüència Jordi i Roser i Biblioteca (caixes)
<i>A tale of two cars</i>	Cory Gray	 Aquesta cançó té una llicència que no permet tenir un ús comercial. Com que de moment no el té, ja que només serà pel treball de fi de grau, la deixem sense problema. Ara bé, ho tindrem en compte pel moment de l'exposició.	Acabament d'Horta (fil conductor)
<i>Lafayette</i>	Josh Woodward		Fil conductor entre la seqüència d'Horta i Eugènia i Roser
<i>BSO Les Tres Bessones</i> (instrumental)	Albert Amargós	*Tenim la llicència de Televisió de Catalunya per utilitzar alguns fragments de la sèrie de dibuixos animats, només durant un any i pel treball de fi de grau.	Crèdits.

8. Postproducció

8.1- Escaleta de preedició

Les tasques de postproducció van començar després de cada rodatge. El primer pas va ser visualitzar tot el material enregistrat per, tot seguit, elaborar l'escaleta de preedició. Aquestes escaletes ens han sigut molt útils per:

- Saber si el contingut que havíem enregistrat era suficient, útil i correcte.
- Calcular la durada aproximada de cada seqüència.
- Poder editar de forma més ràpida i eficaç.

Elaboràvem les escaletes a partir dels àudios de la Roser, menys en les seqüències que gravàvem un sol àudio comú. L'eina que utilitzàvem per fer les escaletes és l'Excel. En aquests documents posàvem el nom de l'àudio (ja que hi havia seqüències amb més d'un àudio, ja que durant el rodatge l'anàvem parant), els minuts que havíem seleccionat i si calia gravar o incloure algun pla recurs. Aquesta última columna ens va ser molt útil perquè al final vam haver de reservar dos dies més de rodatge per gravar aquests plans complementaris. Tot i així, no tot el que hi havia a l'escaleta de preedició es troba inclòs en el documental, ja que, una vegada fets aquests primers talls tornàvem a retallar contingut que ens semblava irrellevant. El nostre objectiu era aconseguir un documental lleuger i dinàmic i, sobretot, que el contingut tingués molt de sentit i fos interessant.

A continuació mostrem les quatre escaletes de preedició que vam preparar (el text en vermell indica que no està clar si incorporar o no aquests fragments).

8.1.1- Escaleta preedició Seqüència Jordi i Roser

Escaleta de preedició		Documental <i>Roser Capdevila i Les Tres Bessones</i>	
Seqüència Jordi i Roser		17 de febrer del 2015	
Arxiu d'àudio	Minuts	Tema	Propostes d'imatges que podríem posar
àudio 16021704	2:50/3:50	"vaig néixer amb el llapis a la mà"	

àudio 16021705	00:00/1:25	"naixement nenes, inici il·lustració, Brot 72"	imatges antigues de l'empresa i els estampats que feien.
àudio 16021705	2:04/2:54	"trucada editorial Teide, dibuixos llibres de Les Bèsties"	imatges del llibre de Les Bèsties (primeres il·lustracions amb un llibre)
àudio 16021705	3:37/3:...	"Destino, Premi Apel·les Mestres,	
àudio 16021705	5:50/6:29	"vaig presentar al premi Apel·les Mestres/La Cosidora"	imatges de La Cosidora (conte)
àudio 16021705	9:40/10:44	"aquest conte me'l vaig escriure jo, va molt bé per un il·lustrador" "després d'haver escrit 400 contes"	imatges de La Cosidora (conte)
àudio 16021705 *es va aturar les càmeres, max mix entre aquest i l'altra	11:45/16:00	Jordi: "I aquest va ser el primer conte que vas fer" "No va guanyar va quedar finalista" Jordi: "I després ja vénen les bessones?, vam anar a Bolonya, per portar als Japonesos. Trobada amb moto pel carrer Balma amb Provença (vespino) Joan Capdevila: trobada a Bolonya - Editorial Planeta. Creació de la Girafa - Conte de La Girafa va vendre'l al Japó	fotografia de les Les Tres Bessones de petites
àudio 16021707	00:29/1:29	"Vam anar a Bolonya, Japó, trobada amb Joan Capdevila, li vaig ensenyar, planeta línia de dibuix infantil "	
àudio 16021707	02:00/2:15	"Amb el japonès vam fer una col·lecció nova, La Girafa"	imatges dels contes La Girafa
àudio 16021707	2:45/2:50	"La Girafa sóc una mica jo"	
àudio	2:28/3:54	"Primeres col·leccions, i els Mirems	

16021708		amb la Galera, treballava dia i nit" Enric Larruela	
àudio 16021708	4:10/5:45	Llengües de traducció de la obra La Bruixa Avorrida - Editorial Francesca	
àudio 16021708	6:45/6:56	He fet una mica de tot	
àudio 16021708	10:15/11:17	Som Les Bessones, Les Tres Bessones (9 títols), els clàssics	imatges recursos llibreria
àudio 16021708	11:50/12:20	Clàssics i la Bruixa Avorrida	
àudio 16021708	16:10/16:31	Vaig tenir un accident, i ara torno a dibuixar	
àudio 160217016	00:19/2:27	Tornada dels llibres al món editorial, primer projecte.	Imatge del Viatge poètic de Catalunya

8.1.2- Escaleta de preedició seqüència Eugènia i Roser

Escaleta de preedició (Biblioteca de Catalunya)		Documental <i>Roser Capdevila i Les Tres Bessones</i>	
Seqüència Eugènia i Roser		24 de febrer del 2015	
Arxiu d'àudio	Minuts	Tema	Propostes d'imatges que podríem posar
Imatges entrant a la Biblioteca de Catalunya Roser Capdevila Trobada amb la Roser i l'Eugènia			
VN870187	02:50-3:30	<i>Som Les Tres Bessones</i> (davant de la maqueta)	
VN870187	3:50-4:28	Origen de la sèrie de <i>Les Tres</i>	

		<i>Bessones</i>	
VN870187	4:50-5:20		
VN870187	5:30-5:40		
VN870187	6:18-7:25	Com t'enfrontes a un paper en blanc?	
VN870187	08:05-8:42	Com treballaves amb la Mercè? / Naixement Bessones	
VN870187	10:00-10:20		
VN870187	14:10-14:50	Estil propi d'il·lustració	
VN870187	18:20-18:54		
VN870190	1:50-3:35	Maqueta	
VN870190	4:25-4.40		
VN870190	5:30-6:50		
	Històries dels llibres de Turquia?		
VN870189	08:00-10:01	La Roser Capdevila no s'equivocava dibuixant	

8.1.3- Escaleta de preedició seqüència Horta

Escaleta de preedició		Documental <i>Roser Capdevila i Les Tres Bessones</i>	
Seqüència Horta		27 de febrer del 2015	
Arxiu d'àudio	Minuts	Tema	Propostes d'imatges que podríem posar
160227_0008S12 (es dupliquen els àudios amb	06:48-7:37	Sofà - Fotografies (Naixement de la Roser)	Recurs primera foto, lletra petita

aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)			
160227_0008S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	11:00-11:35	Sofà – Fotografies (guitarra, hippy, coneix al Joan)	Recurs fotografia amb la guitarra
160227_0008S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	11:45-12:38	Sofà – Fotografies (germans, casa on va viure)	
160227_0008S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	13:40-14:25	Sofà – Fotografies (la Roser és molt ràpida)	
160227_0009S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	7:22-8:47	Sofà - Què dibuixava?	
160227_0009S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	9:00-9:48	Sofà - Brot 72	
160227_0009S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	15:42-16:37	Sofà - Veritat o mentida?	
160227_0009S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	16:43-19:03	Sofà - Bessones i bruixa avorrida	Recursos dels dibuixos on apareixen les tres nenes, també recursos de dibuixos de la

			bruixa avorrida.
160227_0009S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	21:05-21:48	Sofà - Inspiració	
160227_0009S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	29:50-31:50	Sofà - Ratolins, Mussol	Recursos dels ratolins en els contes, recursos del mussol als contes
160227_00012S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	03:10-4:00	Balcó - On era l'escola	
160227_00012S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	04:34-5:30	Balcó - Bruixa	
160227_00012S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	9:04-10:08	Balcó - Bruixa	
160227_00013S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	7:18-7:53	Surten de casa - Casa Bruixa avorrida	
160227_00014S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	1:18-2:13	Recorregut per anar a buscar la Maria	
160227_00014S12 (es dupliquen els àudios amb aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)	05:36-6:15	Casa la Maria	

aquesta gravadora, l'àudio bo és els que poso)			
Plans d'elles, que ja ho explicarà la veu en off tot això perquè se sent molt de soroll a veure què podem salvar i sino la Roser que ho expliqui.			

8.1.4- Escaleta de preedició seqüència dibuixos animats

Escaleta de preedició		Documental <i>Roser Capdevila i Les Tres Bessones</i>	
Seqüència Biblioteca		4 de març del 2016	
Arxiu d'àudio	Minuts	Tema	Propostes d'imatges que podríem posar
VN870192	05:00-5:58	Arriben a la taula de la Biblioteca, els sota la caixa de la Biblioteca, li diuen a la Marta si li sona.	
VN870192	7:15-7:50	Li han donat una sorpresa a la Roser, són els fons van arribar fer 104 capítols.	
VN870192	9:35-9:55	Què hi ha? Recolocació	
VN870192	10:04-11:40	Primers dibuixos animats (La Caputxeta), el moviment el feien els animadors 12 dibuixos per segon.	
VN870192	12:10-13:34	Com es pintava, prova pilot dels dibuixos animats. Episodi de la caputxeta, primer dels dibuixos, anaven a la fira amb això.	Recurs de la caputxeta
VN870192	14:20-14:58	Disney, qui ho pintava, treball amb Disney	

VN870192	15:20-16:16	Els models, llegir el guió. (primer pas del procés de creació) - Cervantes	Recursos dels personatges de Cervantes (models)
VN870192	28:00-32:00	Pregunta la Roser com era el dia - dia. Treball de Cromosoma	Imatges recurs de la pel·lícula de Gaudí
VN870192	33:33-34:28	Epidodis, treball amb paral·lel que no s'aturava	
VN870192	35:10-36:57	Fons, els aprofitaven? Il·lustradora més internacional de Catalunya	Dibuix de la Roser Capdevila, dibuix de la Marta Capdevila
VN870192 podem tallar alguna coseta però tot està molt bé	40:23-45:38	Evolució dels animadors, efectes especials, so...	Recursos Reina de la Nit i Mozart
VN870192	48:00-48:52	Els contes de tot el món, Tortell Poltrona (pallassos sense fronteres)	Recursos del Tortell Poltrona
VN870192	49:10-50:30	CD músiques, el visionat	
VN870192	53:10-54:30	Idiomes, (aranés)	
VN870192	54:54-57:30	Obren un paquet - Merchandising	Recursos de la caseta
VN870192	01:04:00-01:06:41	Productes que es van arribar a fer	
VN870192	1:21:15-1:22:25	Conclusió final	

8.2- Característiques del muntatge

El muntatge és probablement una de les parts més importants d'un producte audiovisual perquè el seu resultat final sigui bo. Un bon muntatge pot aconseguir que un tema avorrit sigui interessant i, tanmateix, un mal muntatge

pot fer que un tema interessant amb un bon rodatge acabi convertint-se en un infern.

El nostre documental, com ja hem anomenat diverses vegades al llarg del treball, hi apareixen diverses converses; de fet, són el cos del producte. Per tant, era important que el muntatge fos dinàmic i atractiu, ja que al predominar-hi la paraula podia ser un risc.

Per donar-li dinamisme vam decidir dur a terme una realització multi càmera: vam gravar amb tres càmeres cada seqüència. Amb aquesta realització vam aconseguir tenir tres plans diferents en cada conversa: un Pla General de l'escena, un primer pla de la Roser Capdevila i un primer pla de l'altre acompanyant. A més, vam gravar un seguit de plans recurs per donar imatge a les paraules dels protagonistes.

Pel que fa el muntatge del documental, cal destacar dos processos: la sincronització i el muntatge en sí.

Primerament, abans de començar el muntatge, vam sincronitzar les imatges amb els àudios enregistrats amb les gravadores; ja que havíem gravat per separat les imatges i les veus. Una tasca entretinguda, però necessària per seguir endavant amb el muntatge. En les primeres seqüències aquesta tasca va ser més difícil, ja que no vam utilitzar bé la claqueta a causa de la nostra inexperiència. Això va provocar que la sincronització fos més feixuga. Una vegada detectat el nostre error, vam aprendre a utilitzar de manera correcta i adequada la claqueta i aquesta tasca de sincronització va ser molt més àgil i ràpida.

Un cop sincronitzades totes les imatges amb les veus, exceptuant els plans recurs, vam començar amb l'edició. Generalment, com ja hem explicat abans, teníem tres plans per utilitzar durant el muntatge. Així doncs, hem anat alternant aquests plans segons qui parlava o segons el seu llenguatge no verbal. Un cop hem tingut aquest primer muntatge amb aquests tres tipus de plans, hem afegit els diferents plans recurs allà on hem cregut que són necessaris per ajudar a entendre i dinamitzar el discurs.

Aquest tipus de muntatge l'hem utilitzat sobretot a la seqüència amb el Jordi, l'Eugènia i la que vam gravar al barri d'Horta. En aquestes seqüències, també hem utilitzat els plans recurs com a transició entre diferents temàtiques.

A més, cal destacar que, per introduir cada una de les seqüències, a banda de l'enllaç del fil conductor, hem inclòs les arribades dels protagonistes a les diferents localitzacions. Aquestes introduccions formen part de la seqüència del Jordi i la Roser, quan el Jordi entra a casa i la Roser el rep; la seqüència amb l'Eugènia, quan la Roser entra a la Biblioteca amb la rebuda de la directora i; també, a la Biblioteca de Catalunya, la seqüència que apareixen totes arribant pels porxos del jardí.

Pel que fa el muntatge de l'última seqüència a la Biblioteca de Catalunya (obertura de les caixes i explicació de la sèrie dels dibuixos animats) és una mica distint. És diferent, primerament, perquè apareixen molts més personatges a l'escena i, per tant, no podíem tenir una càmera per fer un primer pla de cadascú: teníem el pla general on apareixen totes i, després, dues càmeres que fent plans diversos, sobretot, de la persona que en cada moment era el centre d'atenció. Per altra banda, el tema de conversa d'aquesta seqüència són els dibuixos animats i, vam creure oportú que, l'espectador els pugui recordar veient-los mentre la seva il·lustradora n'explica curiositats. Així doncs, es tracta d'un muntatge molt dinàmic en el qual es combinen plans de la biblioteca, imatges recurs dels dibuixos que elles estan observant i imatges recurs de la sèrie de dibuixos animats de *Les Tres Bessones*.

Durant l'edició, tot i tenir les escaletes de preedició, també s'han pres decisions de contingut. És a dir, hem decidit eliminar algunes parts, ja que, un cop muntades, hem vist que es feien pesades o bé eren redundants. Amb aquestes decisions hem aconseguit un muntatge més lleuger però sempre intentant explicar-ho tot de forma breu i clara per no cansar a l'espectador.

Així doncs, es tracta d'un muntatge conceptual, ja que pretén desenvolupar una estructura lògica dels conceptes. Per lligar aquests conceptes, doncs, hem utilitzat flashbacks que transporten a l'espectador a situacions fora del present que, en aquest cas, és la Roser dibuixant en el seu diari personal. A més, pel

que fa al ritme del muntatge podem dir que és un muntatge arítmic, ja que es basa en la successió de plans tant llargs com curts.

Per altra banda, es tracta d'un muntatge clàssic per tall però, també, amb transicions. Pel que fa a aquestes transicions, principalment hem usat la fosa encadenada per unir les diferents seqüències i, per tant, marcar un canvi de temps i de localització, i suavitzar els canvis de pla i unir-los entre si. Sobretot, hem utilitzat aquestes transicions entre el fil conductor i el primer i l'últim pla de cada seqüència per ubicar a l'espectador tant espacialment com temporalment. Un altre tipus de transició que hem utilitzat ha sigut la fosa a blanc, que empal·lideix la imatge fins a tornar-se totalment blanca. Aquesta ha estat la protagonista tant a l'inici com al final del documental per tal d'introduir i concloure, respectivament, tant la història de la il·lustradora Roser Capdevila, com al mateix espectador.

8.3- Procés de postproducció

El procés de postproducció consisteix en la manipulació i edició del material obtingut en els rodatges. Així doncs, podem dividir aquest procés en: edició, creació i composició de material i bolcat.

En primer lloc trobem l'edició. Per dur a terme aquest procés hem utilitzat, principalment, el programa d'edició de vídeo *Adobe Premiere* (en algun moment també hem fet servir el *Final Cut*, en la sincronització d'algun pla, per exemple). Pel que fa l'edició de les diferents parts del documental, hem muntat les diverses seqüències per separat. Això ens ha permès treballar paral·lelament (en projectes diferents) i agilitzar el procés d'edició.

Un cop muntades les seqüències per separat, era el torn d'ajuntar-les. Per això, calia unir-les amb el fil conductor que, prèviament, havíem gravat. El fil conductor uneix aquestes seqüències a partir de dibuixos, fets per la mateixa Roser, en el seu diària personal.

Quan ja hem tingut les quatre seqüències ajuntades en un mateix projecte i amb el fil conductor i les transicions corresponents, hem afegit l'inici i el final del documental. En aquest punt, cal destacar la creació i composició de material. Es tracta, doncs, de l'elaboració del títol i del subtítol amb el programa d'efectes

visuals *Adobe After Effects*. La feina duta a terme amb aquest programa ha sigut la d'animar el títol *Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones* de tal manera que apareguin a sobre el diari en blanc de la il·lustradora i desapareguin (com si fos una fosa) amb el mateix ritme i angle en el qual la Roser passa la mà per sobre d'aquest.

Una altra tasca per la qual hem utilitzat l'*After Effects* ha sigut la de fer els crèdits animats (els que apareixen amb imatges just abans que la llista de crèdits finals). Tal com s'explica en l'apartat Grafisme - Crèdits, les lletres de cada nom porten un efecte anomenat "ruido fractal" que fa que tinguin un lleuger moviment que recorda als dibuixos animats.

Un cop muntada la peça audiovisual ha arribat el torn de l'etalonatge visual, una tasca molt entretinguda i feixuga que no havíem fet mai abans. Així doncs, hem intentat, amb els recursos disponibles del mateix programa *Adobe Premiere*, igualar la tonalitat cromàtica dels diferents plans i, també, entre les diferents seqüències. Hem decidit fer-ho perquè mentre estàvem editant vam adonar-nos que hi havia seqüències on predominaven més els verds i, en canvi, en altres, els vermells. Les tres hem considerat que en la mesura del possible volíem intentar arreglar-ho.

Tanmateix, també hem volgut millorar el so d'algunes seqüències, ja que es sentia un soroll de fons desagradable. Per això, hem utilitzat l'*Audition* intentant treure aquest soroll sense modificar les veus predominants. Un cop hem tingut tant el so com la imatge arreglats, hem fet algunes modificacions generals per igualar els àudios de les diferents seqüències.

Tot aquest procés ha estat seguit en paral·lel pel disseny i creació dels *chayrons* amb l'*Adobe Photoshop* de tal manera que, arribats en aquest punt, només calí afegir-los. A l'hora d'incorporar-los, però, hem tingut algun dilema, ja que els primers que vam dissenyar eren massa grans i no s'integraven gaire bé amb la imatge. Així doncs, aquests han anat evolucionant fins a arribar a tenir un tamany idoni, per ser llegits i que no molestin, i ser els definitius.

L'últim pas d'edició ha sigut el d'afegir els crèdits finals que tanquen el documental (amb el mateix *Premiere* hem creat un "nuevo titulo" amb un desplaçament de baix cap a dalt predeterminat).

Així doncs, podem dir que els processos d'edició i creació i composició de continguts ha anat molt lligada de la mà. Per últim, però, no ens podem deixar el procés de bolcat. Aquests ha consistit a exportar el documental sencer mitjançant el programa *Adobe Premiere* i el seu company *Adobe Media Encoder* (que permet exportar projectes de manera paral·lela a l'ús del *Premiere*). El format en el qual hem bolcat el documental l'estàndard en alta definició de 1920 x 1080 píxels a 25 fotogrames per segons (HD 1080p 25).

Finalment, cal destacar que, en aquest moment, estem duent a terme la transcripció del documental per tal de poder subtitular-lo, ja que la Marta Capdevila i algun dels seus fills són sords i volem que puguin gaudir d'aquesta peça audiovisual com la resta dels espectador. Això significa que, si som a temps pel dia de l'estrena a la Universitat, afegirem els subtítols al documental (serà l'últim pas definitiu).

9. Estratègia de difusió

9.1- Exposició

Quan vam tenir la idea de fer un documental sobre la Roser Capdevila, el primer que vam fer va ser trucar a la Teresa Batet, una de les bessones i filla de la Roser Capdevila, per explicar-li la idea. Ella ens va comentar que ho parlaria amb la família i ens diria alguna cosa. Una setmana després, ens va trucar per dir-nos que sí, que podíem tirar endavant el documental però, amb la condició que aquest es pogués utilitzar per a una exposició sobre la Roser que estaven començant a pensar. A nosaltres ens va semblar una idea genial i ens va motivar molt, de fet, això suposava que la família ens ajudaria amb tot el que necessitéssim i que seria una bona oportunitat perquè el documental no quedés només com un treball de fi de grau. L'exposició, però, encara es troba en una fase molt inicial.

Abans de crear el guió del documental ens vam reunir dues vegades amb l'Anna Batet, ja que ella és la comissaria de l'exposició i tenia algunes idees de temes a tractar que no s'havien fet fins ara (la majoria d'entrevistes i reportatges fets fins aleshores parlen del naixement de les bessones, del part, i dels inicis, però no acaben d'aprofundir en l'ofici de la il·lustració que va viure la

Roser). La idea d'aquesta nova exposició és aprofundir en el procés de creació de la Roser, tant dels contes com de la sèrie de dibuixos animats. En el documental hem intentat recollir aquest procés mitjançant diverses converses i situacions. Tot plegat, per aconseguir reflexionar sobre el treball de la il·lustradora i poder, així, valorar-lo.

L'**exposició** encara es troba en una fase inicial però sabem que serà itinerant per tot Catalunya. De moment, s'està acabant de definir per poder presentar-la en algun espai a nivell de diputacions i ajuntaments.

Actualment, l'exposició té com a títol provisional "*Els secrets de les Tres Bessones, Roser Capdevila*". És una exposició centrada en uns dels personatges més famosos de la Roser Capdevila: les Tres Bessones. A través d'una petita selecció d'aquesta extensa obra, pretén explicar alguns secrets de les tres nenes i dels altres personatges que les han acompanyat, així com de la seva autora.

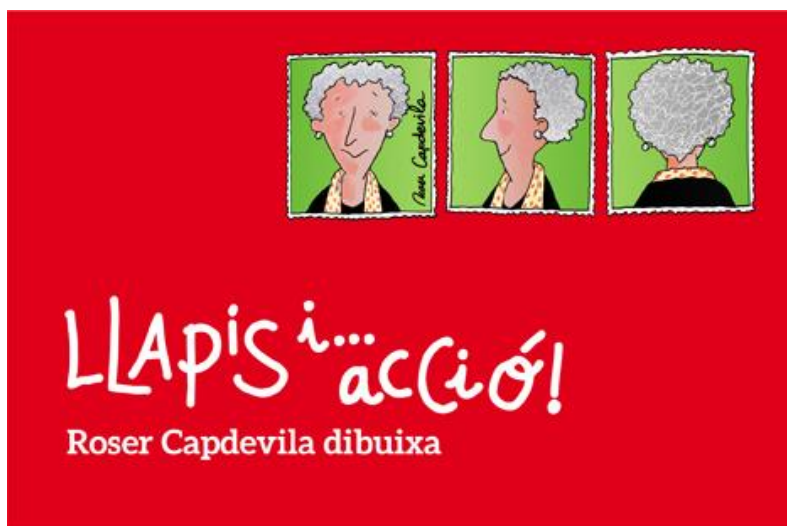
Aquesta petita exposició està dirigida a tot tipus de públic, un públic ampli i familiar. Així doncs, es presenta amb una doble lectura, per satisfer alhora grans i petits. L'Anna, la Teresa i l'Helena, protagonistes de les històries il·lustrades i animades, seran les guies ideals per conduir als nens i a les nenes mentre els adults poden endinsar-se amb més detall en els continguts sobre l'evolució de l'estil, el procés de creació, etc.

L'exposició es divideix en 3 àmbits dedicats a la il·lustració dels **contes**, **l'animació i les joguines**. Repartits entre 5 estructures que descobreixen algun secret respecte algun aspecte sobre la Roser o la seva obra. Cadascuna d'elles està presentada per un dels personatges i associada a un color. La tria segueix una seqüència cronològica. Això ens ajuda a valorar l'evolució de l'estil tan propi i personal de la Roser, des del seu primer conte de *Les Tres Bessones* fins a darrers, pas a pas. Alhora s'explora en què consisteix la feina d'una il·lustradora durant el procés de gestació d'un conte i d'uns personatges, la seva participació en l'elaboració dels dibuixos animats i el disseny dels productes llicenciats per a la sèrie.

No és la primera vegada que la família prepara una exposició, encara que no va ser itinerant com aquesta. L'octubre del 2013 es va inaugurar al Palau

Robert l'exposició "*Llapis i acció, Roser Capdevila dibuixa*". Va ser la primera exposició que va recorre la trajectòria de la Roser. Es van mostrar una sèrie de contes que mai van ser publicats a Catalunya i, sobretot, mostrava i resseguia la biografia de la il·lustradora. L'exposició va obrir fins al 27 d'abril del 2014 i les comissaries van ser Anna Batet i Mercè Alsina (crítica d'art).

Portada de l'exposició a el Palau Robert de Barcelona. Font: vilanova.cat.

9.2- Estrenes (nota de premsa, invitació, mitjans de comunicació...)

9.2.1- Estrena a la Sala de Cinema de la UAB

Com ja hem dit anteriorment, aquest és un treball que no volem que es quedi tancat en un calaix. Per aquest motiu, vam pensar que una bona manera de difondre el documental seria fent-ne una gran estrena al cinema de la mateixa universitat.

Així doncs, per preparar l'estrena ens vam posar en contacte amb David Sirvent, l'encarregat del cinema de la UAB, gràcies al departament d'administració de Cultura en viu.

Com a proposta inicial, nosaltres havíem pensat en estrenar el documental el 10 de juny a les 18.00 h, ja que era un divendres i vam pensar que seria més fàcil. Tot i així, al final vam veure més oportú, per tema d'assistència de la família Batet Capdevila, canviar la data de l'estrena pel 9 de juny a les 18.00h. El documental dura aproximadament una hora, per tant, calculem una hora i mitja de duració de l'estrena, entre preguntes i parlaments. L'objectiu que ens hem marcat amb aquesta estrena és el de poder mostrar el documental a

tots els implicats (la Roser Capdevila i la seva família, el personal de la Biblioteca de Catalunya i el seu editor). També volem comptar amb la presència de personal docent, tant de la Facultat de Ciències de la Comunicació com de tota la universitat, i dels nostres familiars i amics. A més, convidarem a mitjans de comunicació com els propis de la universitat i altres d'externs, per a fer una màxima difusió del documental.

Després de parlar amb el David, valorem l'opció de tornar a projectar el documental durant el mes d'octubre-novembre en un horari en què els estudiants del campus poguessin venir a veure'l.

La següent imatge és la invitació que hem preparat per a l'estrena a la Universitat Autònoma de Barcelona. Com es pot veure la invitació inclou el dibuix de la Roser Capdevila que es va fer ella mateixa i també, els dibuixos de les Tres Bessones:

Invitació per a l'estrena del documental a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Font: pròpia.

A més, hem dissenyat un cartell per penjar-lo a alguns punts estratègics del campus universitari (a la Facultat de Ciències de la Comunicació i a la Plaça Cívica, entre d'altres). Per assegurar-nos que l'estrena anirà bé, dilluns 30 de maig farem les proves amb el documental a la sala.

Cartell de presentació de l'estrena del documental a la Universitat Autònoma de Barcelona. Font: pròpia.

També, enviarem als mitjans de comunicació una nota de premsa, per si els interessa contactar amb nosaltres per fer una peça. La nota de premsa s'envia normalment una setmana abans als mitjans de comunicació, per tant, ho farem així. Hem elaborat una llista de mitjans de comunicació valorant quines televisions, diaris digitals i ràdios els podria interessar, sobretot, mitjans generalistes i, també, alguns de locals pròxims a la UAB i a Barcelona.

Llista de mitjans de comunicació:

- TV3 societat@ccma.cat
- La Xarxa informatius@laxarxa.com,
- Barcelona Televisió: info@btv.cat, comunicacio@btv.cat,

- Diari ARA: societat@ara.cat, cultura@ara.cat,
- Nació Digital: osona@osona.com (Nació Digital),
- Diari El Món: info@mon.cat, Catalunya Ràdio,
- Diari La Vanguardia digital@lavanguardia.es
- Diari de Sant Cugat: info@cugat.cat,
- Ràdio de Sabadell: informatius@radiosabadell.fm

El següent text és la **nota de premsa** amb dues fotografies adjuntades i amb el contacte de la Marta, en aquest cas, perquè serà l'encarregada de contactar amb la premsa.

Tres estudiants de Comunicació Audiovisual de la UAB estrenen el documental “Amb el llapis a la mà” sobre la il·lustradora Roser Capdevila

El pròxim dijous 9 de juny a les 18.00 h a la Sala de Cinema de la UAB (Plaça Cívica, Campus Bellaterra) s'estrena el documental *Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones*. Roser Capdevila és la protagonista del documental que narra la seva història i trajectòria com il·lustradora i creadora de la sèrie de contes i dibuixos animats *Les Tres Bessones* en un documental que és el treball de fi de grau de Maria Codony, Laia Faiges i Marta Ferré que l'han dirigit conjuntament. Les tres són estudiants de Comunicació Audiovisual de la Universitat Autònoma de Barcelona i han estat tutoritzades per la professora de la Facultat de Ciències de la Comunicació, Montse Llinés.

El documental, que té una durada d'uns 45 minuts, s'estructura amb dues parts. La primera sobre la creació dels contes on la il·lustradora explica com treballava des de la caseta de fusta del seu terrat, quines eren les seves fonts d'inspiració, els seus inicis, etc. La segona part, en canvi, explica com era el procés de creació dels dibuixos animats. La Roser va deixar de treballar a la seva caseta per començar a fer-ho amb un

equip de 200 persones. Tots aquests seran els temes de conversa que Roser Capdevila compartirà amb persones com Eugènia Serra, directora de la Biblioteca Nacional de Catalunya, Roser Pintó, directora de la Unitat Gràfica de la BNC, Jordi Ferré, director del 9 Grup Editorial (editorial que està reeditant els contes de *Les Tres Bessones*), les seves filles, la seva neboda, el seu marit, i fins i tot, els seus néts.

L'estrena comptarà amb l'assistència de professorat de la Universitat i també de la il·lustradora Roser Capdevila, que vindrà acompanyada del seu marit, les seves filles, els seus néts, etc.

Contacte

Marta Ferré Oller
Responsable de premsa
629007234 / martaferreoller@gmail.com

Pel que fa a les xarxes socials, hem creat un esdeveniment públic a **Facebook** per aconseguir més difusió, ja que és un mètode ràpid i que arriba a moltíssima gent.

Captura de pantalla de l'esdeveniment a *Facebook*. Font: pròpia.

9.2.2- Estrena JCA Cinemes Valls

A més de l'estrena oficial del 9 de juny, la Marta, que és de Valls, va proposar fer una estrena al JCA Cinemes de Valls. Així doncs, el dia 21 de juny a les 20:30 h es farà un passi del documental al poble vallenc. Es tracta d'un dimarts que coincideix amb la festa major de Sant Joan i, per tant, surt com un acte més de la festa. La Roser Capdevila hi assistirà i serà una manera de donar oportunitat a la província de Tarragona per veure'l. Les entrades a aquest acte s'hauran d'anar a recollir a JCA Cinemes.

Com en l'estrena de la universitat, hem creat un cartell promocional de l'estrena a Valls, que el penjarem pel poble i, si és possible, per altres localitats dels voltants.

Cartell de presentació de l'estrena del documental a Valls. Font: pròpia.

Com vam fer amb l'estrena de la UAB, també enviarem una nota de premsa a diversos mitjans de comunicació. Aquesta vegada, però, a mitjans locals i territorials de Valls, Tarragona i Reus. L'enviarem una setmana o dues abans de l'estrena al següent llistat de mitjans:

- TV3: societat@ccma.cat + Comarques Tarragona
- La Xarxa: informatius@laxarxa.com (pels mitjans territorials)
- Diari digital El Portal Nou (vallenc) elportalnou@gmail.com
- Diari digital i en paper vallenc: elvallenc@tinet.org,
- Televisió de la província de Tarragona: TAC12
- Canal Reus TV

- Diari de Tarragona: redaccio@mestarragona.com,
- Facebook de l'Ajuntament de Valls: Visita Valls

Per aquesta nota de premsa hem creat dos titulars: per una banda, el que creiem que pot cridar més l'atenció als mitjans vallencs i, per altra, el dels mitjans de Tarragona i Reus.

- Titular Valls: “La vallenca Marta Ferré estrena al JCA Cinemes el documental *Amb el llapis a la mà* sobre la il·lustradora Roser Capdevila, juntament amb Laia Faiges i Maria Codony”
- Titular Reus – Tarragona: “La reusenca Laia Faiges, la vallenca Marta Ferré i l'olotina Maria Codony estrenen al JCA Cinemes de Valls el documental *Amb el llapis a la mà* sobre la il·lustradora Roser Capdevila”

La vallenca Marta Ferré estrena al JCA Cinemes el documental *Amb el llapis a la mà* sobre la il·lustradora Roser Capdevila, juntament amb Laia Faiges i Maria Codony

El dimarts 21 de juny a les 20:30 h a JCA Cinemes s'estrena el documental *Amb el llapis a la mà*. Roser Capdevila i Les Tres Bessones. Roser Capdevila és la protagonista del documental que narra la seva història i trajectòria com il·lustradora i creadora de la sèrie de contes i dibuixos animats *Les Tres Bessones* en un documental que és el treball de fi de grau de Maria Codony, Laia Faiges i Marta Ferré que l'han dirigit conjuntament. Les tres són estudiants de Comunicació Audiovisual de la Universitat Autònoma de Barcelona i han estat tutoritzades per la professora de la Facultat de Ciències de la Comunicació, Montse Llinés.

El documental, que té una durada d'uns 45 minuts, s'estructura en dues parts. La primera sobre la creació dels contes on la il·lustradora explica com treballava des de la caseta de fusta del seu terrat, quines eren les seves fonts d'inspiració, els seus inicis, etc. La segona part, en canvi, explica com era el procés de creació dels dibuixos animats. La Roser va deixar de treballar a la seva caseta per començar a fer-ho amb un equip de 200 persones. Tots aquests seran els temes de conversa que Roser Capdevila compartirà amb persones com Eugènia Serra, directora de la Biblioteca Nacional de Catalunya, Roser Pintó, directora de la Unitat Gràfica de la BNC, Jordi Ferré, director del 9 Grup Editorial (editorial que està reeditant els contes de *Les Tres Bessones*), les seves filles, la seva neboda, el seu marit, i fins i tot, els seus nets.

L'estrena comptarà amb l'assistència Roser Capdevila. Es poden aconseguir les invitacions a JCA Cinemes a partir del 13 de juny de 17 h a 21 h.

Contacte

Marta Ferré Oller
Responsable de premsa
629007234
martaferreoller@gmail.com

També hem creat el respectiu esdeveniment públic a *Facebook* on hem afegit tota la informació de l'estrena, com per exemple, com aconseguir les entrades, l'horari, etc.

Captura de pantalla de l'esdeveniment a *Facebook*. Font: pròpia.

10. Públic objectiu

El documental *Amb el llapis a la mà* és una peça divulgativa que pretén explicar a través de converses tots els secrets de l'obra de Roser Capdevila. Per tant, considerem que és un documental adreçat a tots els públics. Tanmateix, tenim clar que la generació que va viure l'època d'èxit de *Les Tres Bessones* és el nostre *target* més evident, com també els pares i mares d'aquesta generació que a través dels seus fills i coneixen la il·lustradora Roser Capdevila.

Els contes de la Roser Capdevila van néixer el 1983 i la sèrie de dibuixos animats l'any 1994 i es va emetre fins al 2003. Així doncs, actualment la generació de *Les Tres Bessones* són tots aquells que tenen entre 13 i 31 anys.

Una cosa important a tenir en compte quan definim el públic objectiu del documental és que principalment se situa a Catalunya, ja que la Roser Capdevila és una il·lustradora catalana i la seva principal obra és en català. Tot i així, cal recordar que és una il·lustradora que ha estat traduïda a moltes llengües.

11. Conclusions

Un cop finalitzada aquesta experiència ha arribat el moment de valorar-la i extreure'n les respectives conclusions i aprenentatges.

En primer lloc, cal remarcar que amb l'elaboració d'aquest Treball de Fi de Grau ens hem proposat demostrar tot allò après durant els quatre anys durant grau en Comunicació Audiovisual i, a continuació, ens disposem a fer-ne una valoració.

No volíem que aquest projecte es quedés en un altre dels molts treballs realitzats durant aquest temps i, per tant, hi hem treballat des de bon principi amb molta il·lusió i amb una gran ambició. Volíem que el documental anés més enllà i, per això, hem comptat amb la col·laboració de la família Batet - Capdevila. Aquesta col·laboració ens ha obert les portes a poder presentar el projecte més enllà de l'àmbit acadèmic, ja que formarà part d'una nova exposició ambulant que està dissenyant la família. Així doncs, amb totes aquestes responsabilitats i, com a repte personal, podem dir que el documental *Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones* ha estat una experiència molt enriquidora.

Tot i les dificultats que ens hem anat trobant al llarg del camí hem continuat endavant amb la nostra idea, ja que teníem una gran responsabilitat i, personalment, creiem que ha estat un privilegi poder treballar amb aquesta gran il·lustradora.

Per tot això, volem valorar el nostre documental analitzant-ne tant els seus punts forts com els febles.

Un dels punts forts de la nostra peça audiovisual és que hem creat un documental sobre la Roser Capdevila, la il·lustradora catalana més internacional. Fins ara, mai ningú havia fet un documental complet sobre la

història d'aquesta gran il·lustradora. Així doncs, nosaltres volíem anar més enllà aprofundint en el seu procés de creació, la seva trajectòria, la seva vida lligada a la il·lustració, etc. Amb tot això, doncs, creiem que aquest és un objectiu que hem complert satisfactòriament. A més, aquesta peça audiovisual va més enllà de les típiques entrevistes que li han fet centenars de mitjans de comunicació d'arreu. La nostra proposta era convertir aquestes entrevistes en converses per tal d'aconseguir més naturalitat i espontaneïtat. Observant el resultat final obtingut, creiem que hem salvat la possible monotonia que es podia haver creat amb tantes converses mitjançant la combinació de diferents plans i imatges recurs.

Un altre element que volem destacar és que hem fet un documental d'uns 45 minuts tres úniques persones. Encarregant-nos de tot el procés, des de la idea fins a la difusió, passant pel guió, el tractament visual i sonor, els rodatges, la postproducció, etc.; nosaltres soles. Un volum de feina considerable però que, amb esforç i moltes hores de dedicació, hem realitzat satisfactòriament. El fet de ser un equip tan reduït, ens ha permès aprendre i desenvolupar tasques que potser no havíem fet mai al llarg d'aquests quatre anys. És per això que a mesura que anaven avançant els dies de rodatge, hem acumulat més experiència i la rutina dels rodatges ha anat millorant. Un clar exemple és la utilització de la claqueta en els rodatges. Així doncs, com que mai abans l'havíem utilitzada correctament, vam tenir algun problema a l'hora de sincronitzar els àudios amb les imatges. D'aquest error en vam aprendre i, als següents rodatges, ho vam corregir.

Pel que fa a la producció, volem remarcar que ha estat una de les tasques que més dominàvem i, per tant, ens ha sigut més fàcil de treballar. Tot i així, cal destacar que l'apartat de pressupostos ens ha resultat més costós i, per aquest motiu, ens hem deixat aconsellar per una empresa professional.

En temes d'estructura i de guió, creiem que hem obtingut un bon resultat gràcies a l'ús del fil conductor. Nosaltres teníem por de no aconseguir lligar adequadament les diferents parts del documental. Ara, però, estem contentes, ja que creiem que el fet d'utilitzar el diari personal de la Roser com a nexa

d'unió ha sigut molt adequat i oportú. Això ha permès que l'estructura del documental sigui correcta i entenedora.

Un altre element molt important a remarcar és el del tractament visual, ja que l'espectador rep un producte d'aquestes característiques principalment per la vista. Des de bon principi vam tenir clar que desenvoluparíem una realització en format multi càmera. Creiem que ha estat una bona decisió, ja que ens ha permès tenir una visió global de l'escena i, alhora, tenir plans més concrets dels diferents protagonistes. Tanmateix també és molt important la utilització de la llum en les diferents localitzacions. Per tal de decidir la il·luminació adequada en cada localització. Els dies previs als rodatges ens vam desplaçar als diferents llocs per valorar on situaríem l'escena, quin material necessitaríem, la seva col·locació, etc. Tot i això, considerem que aquest era un dels nostres punts febles i vam treballar a consciència per aconseguir bons resultats (els petits errors comesos els hem intentat solucionar de la millor manera possible).

Pel que fa al tractament sonor, també molt important en la recepció de l'espectador, teníem clar que havíem d'aconseguir una bona qualitat. Per aquest motiu, vam decidir llogar micròfons i gravadores professionals. Així doncs, els petits errors que podem escoltar al llarg del documental han sigut deguts a la falta d'experiència amb el material.

La postproducció és l'últim pas en el procés de creació d'un documental. Un pas molt important que teníem previst acabar setmanes abans de l'entrega però que, finalment, se'ns ha allargat fins la setmana abans. Això és degut, sobretot, a l'etalonatge i el nostre grau d'exigència. A l'etalonatge perquè és una part del procés que coneixíem però mai abans havíem practicat. Per aquest motiu, etalonar totes les seqüències ens va portar moltes hores de dedicació i més temps del que esperàvem. A més, hem sigut molt perfeccionistes en el procés de postproducció i, sobretot, amb l'etalonatge, ja que hi havia seqüències on la tonalitat dels plans era molt variada. Tot i així, valorem molt positivament la nostra feina, ja que el resultat és bo.

Un altre element molt important del nostre producte és tot el grafisme que l'envolta. Per poder crear un bon disseny adequat a la temàtica del documental vam investigar en els llibres de *Les Tres Bessones* i ens vam inspirar a partir de

les seves il·lustracions. Per aquest motiu, vam decidir utilitzar la tipografia de la pròpia Roser i incorporar petites de les seves il·lustracions (pel que fa els dibuixos dels *chayrons*). Creiem, doncs, que amb els grafismes hem aconseguit plasmar exitosament la temàtica de la peça audiovisual.

Tot això, però, no hauria servit de res sense la difusió que n'hem fet. Valorem molt positivament l'estratègia de difusió que hem elaborat (notes de premsa, esdeveniments a Facebook, etc.) però, tot i així, no podrem observar si ha funcionat fins al dia de l'estrena, on podrem veure la resposta tant dels espectadors com dels mitjans de comunicació.

Com a valoració final del producte, afirmem que estem molt contents, ja que hem complert els objectius que ens havíem marcat des d'un bon principi i, per tant, estem satisfetes de la feina feta. Cal destacar, també, que estem molt orgulloses d'haver aconseguit fer un bon documental tot i l'escassetat de recursos, tant materials com econòmics, dels quals disposàvem. És clar, que sempre hi ha coses per aprendre i, altres, per millorar però, tot i així, creiem que hem obtingut un resultat final molt bo i de qualitat. Tot això, però, no hauria estat possible sense l'ajuda i la col·laboració de la Roser Capdevila, la seva família i el personal de la Biblioteca de Catalunya, que ens han ajudat en tot el que els ha estat possible. També, evidentment, als nostres pares que ens han donat suport al llarg de tot aquest procés i han col·laborat perquè el documental fos possible, econòmicament parlant.

Per concloure, volem remarcar que dur a terme tot el procés de creació i realització d'aquest documental ha sigut una experiència molt enriquidora i gratificant. A més, ens ha servit per aprendre nous conceptes i rutines però, també, per aprendre dels nostres punts més febles.

Aquest, doncs, ha sigut un projecte el qual vam començar amb molta il·lusió i moltes ganes i que ara, una vegada finalitzat, podem dir que ens ha omplert tant personalment com professionalment. Un projecte al qual ens hem involucrat amb totes les nostres forces, ganes i confiança i que, veritablement, el considerem una gran experiència que ens ha fet créixer i desenvolupar-nos més enllà del món acadèmic.

12. Bibliografia

Pàgina web oficial de Roser Capdevila [Consultat: 4 de desembre del 2015] Disponible a Internet <<http://www.rosercapdevila.com>>

Roser Capdevila i Valls - Article de la Viquipèdia (català) [Consultat: 4 de desembre del 2015] Disponible a Internet <https://ca.wikipedia.org/wiki/Roser_Capdevila_i_Valls>

Roser Capdevila i Valls - Gran enciclopèdia catalana [Consultat: 4 de desembre del 2015] Disponible a Internet <<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0246320.xml>>

Pàgina oficial BROT 72 - Roser Capdevila i Valls [Consultat: 4 de desembre del 2015] Disponible a Internet <<http://www.brot72.com/ca/rosercapdevila>>

Barcelona Cultura - Llapis i acció [Consultat 4 de desembre del 2015] Disponible a Internet <<http://lameva.barcelona.cat/barcelonacultura/menu-familiar/llapis-i...-accio>>

Flickr - Exposició Llapis i acció [Consultat 4 de desembre del 2015] Disponible a Internet <<https://www.flickr.com/photos/palaurobert/sets/72157636316935693/>>

Youtube - Vídeo Temps de Neu 16/04/2015 Roser Capdevila i Les Tres Bessones a la Neu [Consultat 8 de gener del 2016] Disponible a Internet <<https://www.youtube.com/watch?v=vR97ZD4yB4>>

3alacarta - Vídeo programa (S)avis Capítol Roser Capdevila [Consultat 8 de gener del 2016] Disponible a Internet <<http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/savis/roser-capdevila/video/4730931/>>

Pàgina oficial Biblioteca Nacional de Catalunya [Consultat 20 de gener del 2016] Disponible a Internet <<http://www.bnc.cat/>>

Director i organigrama Biblioteca Nacional de Catalunya [Consultat 20 de gener de 2016] <<http://www.bnc.cat/Coneix-nos/Director-i-organigrama>>

Filmacions - Biblioteca Nacional de Catalunya [Consultat 4 de febrer del 2016]

Disponible a Internet <<http://www.bnc.cat/Serveis/Filmacions>>

Free Music Achive [Consultat 1 d'abril del 2016] Disponible a Internet

<<http://freemusicarchive.org/genre/Instrumental/>>

Creative Commons Licencias [Consultat 1 d'abril del 2016] Disponible a Internet

<<http://es.creativecommons.org/blog/licencias/>>

“Roser Capdevila sí que creu que Catalunya és important” Notícia al Naciódigital.cat [Consultat 10 de maig del 2016] Disponible a Internet

<<http://www.naciodigital.cat/noticia/22121/roser/capdevila/si/creu/catalunya/important>>

GIMÉNEZ MARQUÉS, V. *El concepto del documental* [Consultat 10 de maig del 2016] Disponible a Internet <<http://docplayer.es/14466766-3-el-concepto-de-documental-aunque-su-popularidad-ha-variado-segun-las-epocas-es-muy-complicado-plantear-una.html>>

13. Annexes

13.1- Diari del dia a dia

Documental *Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones*

(Octubre 2015) Primera tutoria: la primera tutoria amb la nostra tutora, Montse Llinés. Es va realitzar durant el mes de novembre. En aquesta tutoria vam definir dates i vam acordar fer un documental sobre *Les Tres Bessones* des d'un punt de vista molt entranyable i amb un guió molt original. El que vam acordar va ser que el més important era parlar amb la família de la Roser Capdevila abans de començar.

(Novembre 2015) Trucada de la Teresa Batet Capdevila: la Marta va trucar a la Teresa després de la tutoria per fer-li la proposta del documental. Era evident que necessitaríem la col·laboració de la família i sense la seva aprovació no podíem engegar-ho tot. La Teresa ens va dir que ho havia de parlar amb la seva mare i amb les seves germanes. Ens comentava que una germana seva és molt tímida i això podria ser un impediment.

(Novembre 2015) Trucada de confirmació de la Teresa Batet Capdevila: la Teresa ens va trucar per dir-nos que endavant, que podríem començar el projecte amb la seva col·laboració. Ens deixarien material de quan eren petites. A canvi, ens demanava si podrien utilitzar el nostre documental per una exposició que anirà itinerant per tot Catalunya. Nosaltres ens vam emocionar ja que volia dir dues coses: primera que ens deixarien gravar i col·laborarien moltíssim i segona cosa, que el nostre documental segur que no es quedaria a casa. Per tant, un grau més de responsabilitat però de motivació.

(Novembre 2015) Després de la trucada, mans a la feina: vam començar a informar-nos cada una per la seva part, vam visionar entrevistes de televisió, consultar la seva web, notícies dels mitjans de comunicació, etc.

(Desembre 2015) Primera Reunió Anna Batet Capdevila: l'Anna és la responsable de l'exposició en la qual nosaltres hi formarem part amb el documental. Ella ens va voler citar per reunir-nos a casa seva; a Horta (on va néixer i viure la Roser fins que es va casar). En aquesta reunió l'Anna ens va posar al dia i ens va explicar cronològicament la creació de *Les Tres Bessones*.

Vam parlar sobre les persones importants que han format part del procés, ens va donar moltes idees i ens va orientar per organitzar el documental. També vam poder conèixer a l'Helena i la Roser.

En resum, va ser una trobada que ens va deixar amb alguns dubtes ja que vam obtenir molta informació que havíem d'estructurar per crear una bona escaleta. Vam sortir molt contents de la reunió perquè l'Anna es mostrava molt receptiva i amb molta il·lusió per les nostres propostes, però també ens vam adonar de la gran responsabilitat que teníem realitzant aquest projecte.

(Desembre 2015) Segona tutoria: vam quedar amb la Montse per explicar-li com havia anat la reunió i tot el que havíem decidit. Ens va demanar que sobretot, tinguéssim els timings ben planificats, i ens poséssim de seguida amb l'escaleta i el guió.

(Gener 2015) Primera proposta d'escaleta: una tarda de reunió entre les tres per poder començar a posar ordre a l'escaleta. Una mica confuses, amb molts dubtes i una mica espantades. Teníem tanta informació que ens era difícil organitzar-la. Ho volíem explicar tot i de forma ordenada, però també original per no haver d'utilitzar el recurs de les entrevistes típiques. Tot el que volíem fer tenia dificultats, tant tècniques com de producció. Vam decidir proposar una reunió amb l'Anna Batet per explicar la nostra proposta i solucionar els nostres problemes i deixant-nos aconsellar per ella.

(Gener 2015) Reunió amb Anna Batet: vam reunir-nos amb Anna Batet Capdevila de nou, per parlar de l'escaleta que havíem elaborat. Com ens pensàvem, la vam canviar bastant, vam apuntar-hi nous protagonistes i noves localitzacions. A més, vam pensar més bé seqüència per seqüència amb quins objectes havíem de treballar perquè la Roser Capdevila ens expliqués el que volíem a cada seqüència. Per nosaltres era molt important estructurar tot el que havíem d'explicar i fer-ho a través de les converses de la Roser amb altres persones. Finalment, vam arribar a unes conclusions molt importants. Per una banda, vam acordar com seria el fil conductor de la primera part del documental; la Roser Capdevila dibuixant al seu diari personal tot el que havia viscut amb nosaltres durant el procés de rodatge del documental. La última setmana de rodatge aniríem a gravar amb ella a la caseta perquè ho dibuixés, i

també elaboràrem la veu en off. També vam veure que no hi ha un ordre cronològic de tot el que volem explicar sinó que les coses succeeixen alhora i es trepitgen unes amb les altres, cosa que ens dificultava fer el documental de forma cronològica i ordenada. Per tant, és possible que hi hagi un cert desordre dins de l'ordre. Tal com ens ha dit l'Anna, aquest desordre és bo perquè és tal com és la Roser, una dona hiperactiva, no para mai i segurament es veurà reflectida amb el desordre.

Per altra banda, vam decidir dividir el documental en dos parts. La primera part és el procés de creació dels diferents contes i els seus inicis com a il·lustradora; un procés de solitud, d'ella sola dins de la caseta. I per altra banda, el procés de creació de la sèrie dels dibuixos animats de *Les Tres Bessones*, una feina que no feia ella sola sinó amb molts més professionals del món de l'animació, com per exemple amb la seva neboda Marta Capdevila.

En aquesta reunió, també vam acordar que per poder generar més naturalitat totes les persones que apareixerien havien de ser una mica llunyanes a tota la creació perquè ella ho expliqués de nou a algú que ho desconeix i no quedés tant forçat.

Dividir el documental amb dues parts ens permetrà mostrar la diferència entre la solitud que hi ha en el procés de creació d'un conte amb el contrast de la segona part, on un gran nombre de gent descobreix com era el procés de creació dels dibuixos animats.

L'Anna ens va proposar fer una reunió amb les seves germanes i la Roser per tal d'explicar-los el projecte.

(Gener 2015) Primera reunió amb la Biblioteca de Catalunya: una reunió on havíem d'explicar les nostres necessitats a la directora de la Biblioteca de Catalunya, Eugènia Serra. Les necessitats eren: gravar a la directora, Eugènia Serra amb la Roser Capdevila i la maqueta i els originals de *Les Tres Bessones*, també volíem algú de la Biblioteca per la seqüència on apareixen totes remenant i buscant material, i finalment, un espai on gravar-ho. La directora va ser molt amable i ens va acompanyar a veure les dues sales on ho podíem gravar. Finalment, vam acordar gravar a la Sala Cervantina, una sala una mica fosca on podem tenir algun problema d'il·luminació però que és molt

espaïosa i molt silenciosa. Amb l'Eugènia vam estar pensant quin altre treballador de la Biblioteca de Catalunya podia sortir a la seqüència amb les bessones i la Marta per a explicar millor tot el llegat de la Roser: havia de ser una persona que el conegués de primera mà. Així doncs, vam decidir que seria la Roser Pintó, ja que ella va ser la encarregada de catalogar tot el llegat i és qui ho coneix millor. Estem molt contents de com va anar la reunió i de les facilitats que ens van oferir des de la Biblioteca, de fet, normalment per gravar en aquesta localització has de pagar, però en aquest cas a nosaltres no ens ha calgut perquè tenim la col·laboració de la família Capdevila-Batet.

(Gener 2015 - Última setmana) Reunió amb la família Anna, Helena i Teresa Batet Capdevila, Marta Capdevila i Roser Capdevila

Una de les reunions més importants des de que hem començat aquest projecte. Una reunió amb gairebé tots els protagonistes del documental per explicar-los el projecte sense influenciar-los molt, sobretot a la Roser, i així aconseguir més naturalitat. La reunió va anar molt bé, la família va respondre molt amablement mostrant-se molt propers i naturals amb nosaltres. Abans de la reunió havíem fet un petit pla de rodatge per així poder proposar-lo a la reunió i adaptar-lo als seus horaris. A la reunió vam confirmar les dates de rodatges amb la Roser i la família i ja només calia confirmar els rodatges amb la Biblioteca de Catalunya i en Jordi Ferré. Els vam explicar les diferents seqüències, on les gravàriem i amb qui. La reunió va anar molt bé, però ens vam adonar com era la família. És una família que se'n va de tema molt fàcilment i això ens pot causar algun problema en la segona part del documental on apareix tota la família junta obrint les caixes.

(Febrer 2016 - Primera setmana) Visita a la localització de la Sala Cervantina per valorar la il·luminació, tancament del pla de rodatge i el calendari, i visita a casa de la Roser Capdevila per valorar la il·luminació. Valoració final de tot el material que necessitem.

La primera visita va ser a la biblioteca, a la Sala Cervantina. Vam estar mirant quin era el millor espai per a gravar, tant pel que fa la il·luminació com al decorat, l'espai i el tir de càmera (perquè les protagonistes es puguin moure amb facilitat i les càmeres puguin enregistrar-ho tot). Vam decidir que la millor

situació seria a un costat de la taula i que, necessitem 2 o 3 focus de llum difusa, recreant una llum molt suau i natural però que ens permeti gravar amb una bona qualitat. També vam decidir que gravaríem amb 3 càmeres, dues gravant plans més curts i una fixa amb trípode per fer un pla general. Enregistrarem el so amb una perxa a la seqüència d'obrir les caixes i amb dos micròfons sense fils la seqüència entre l'Eugènia i la Roser.

La següent visita va ser a casa la Roser Capdevila. Primer vam observar tots els racons del pis i vam buscar allò que ens interessava més que sortís en el documental: el passadís amb les estanteries plenes de llibres i contes creats per la Roser (tant de *Les Tres Bessones* com tota la resta) i el menjador (on volem situar la conversa amb l'editor Jordi Ferré). Després de fer proves d'il·luminació i espai vam decidir que pel tros del passadís amb les estanteries (més estret i fosc) necessitaríem una torxa i un reflector i pel fragment del menjador només utilitzaríem un reflector ja que vam considerar que hi havia suficient llum natural. Tot i això, segurament hi portarem les torxes per si el dia és més gris i no hi ha suficient llum. En el passadís vam fer proves de càmera, ja que, no hi ha gaire espai i així ens asseguràvem que podíem gravar bé el que nosaltres volíem. En canvi, al menjador vam veure més convenient situar la conversa en el primer nivell (el menjador està dividit en dos nivells: un de més baixet i un altre que toca més al balcó) per temes d'il·luminació (el segon nivell entra massa llum natural i la imatge quedaria a contrallum). A més, també vam mirar els exteriors (terrasses) on hi havia situada la caseta, el racó on ara dibuixa la Roser, i moltes altres curiositats que té al pis que poden ser-nos útils i que són importants gravar com a plans recurs per completar el nostre documental.

(Febrer 2016 - Segona setmana) Decisió del material que utilitzarem per gravar

Vam quedar totes tres per anar a l'empresa de lloguer de material AvisualPro per veure de quin material disposen i què podríem utilitzar pel rodatge del documental.

Finalment, hem pres la decisió d'utilitzar micròfons sense fils quan són converses, i perxa quan hi ha més gent. També llogarem un volant per la

seqüència de carrer a Horta, i així podem aconseguir més estabilitat de la càmera. Segurament llogarem un pac de 2 focus pels dies que anem a la Biblioteca de Catalunya, tant el dia de la Sala Cervantina, com el dia de la caseta. També, em decidit llogar una bateria per la càmera de la Laia que és la més bona, per curar-nos en salut. A més, hem pensat que tenim una amiga que té la mateixa càmera que la Maria i la Marta i per tant, ens pot deixar la bateria. També, portarem un reflector cada dia, piles per les torxes i els micròfons de canó (els farem servir sempre endollats a la càmera). A més, sempre portarem un ordinador amb dos disc durs per poder visualitzar el material i passar-ho a un disc dur extern. Pel que fa els micròfons sens fils aniran endollats a una gravadora, per tant, necessitarem una claqueta pel so.

(Febrer 2016) Call Sheets, pla de rodatge, organització i guió

És molt important organitzar-nos bé per no deixar-nos material. Per això, hem elaborat els call sheets per cada dia i hem organitzat els rodatges perquè no sigui caòtic. Hem decidit quines preguntes o de quins temes els protagonistes han de parlar. Els dies abans de rodatge quedarem per dinar i organitzar tot el material necessari per l'endemà. A més a la nit, que ens arribarà el material que haurem llogat, ho provarem tot per veure com funciona i assegurar-nos que anirà bé, posarem les bateries a carregar i ho deixarem tot organitzat per no deixar-nos res.

Pressupost: hem decidit posar 100€ de pot cadascuna pel material, la fiança, les piles, les dietes d'algun dia, etc.

(16 de febrer del 2016) Abans del rodatge a casa la Roser Capdevila amb en Jordi Ferré

Un dia abans del rodatge, vam fer recollida de material (càmeres, torxes, bateries, micros...). També vam anar a comprar moltes piles per tenir-ne de recanvi. A més, vam repassar i fer un dibuix de planta del lloc on gravaríem, com posaríem els protagonistes, com distribuiríem la il·luminació, etc. Al vespre vam rebre el material llogat, vam pagar 75€ de fiança i 57€ dels dos micròfons sense fils i la bateria de recanvi per la càmera de la Laia (Cannon EOS 70D). Al rebre el material ens vam dedicar a aprendre el funcionament dels micròfons, ja

que cap de nosaltres els havia utilitzat fins ara. Al principi ens va costar però, al final, ens en vam en sortir.

(17 de febrer del 2016) Dia 1 de rodatge amb Roser Capdevila i Jordi Ferré (Casa Roser, Sant Gervasi)

Arribat el primer dia de rodatge, la nit anterior vam dormir juntes per tenir tot el material recollit amb motxilles i repassat; no ens volíem deixar res. A les 8.15 del matí sortim de casa per anar cap a casa la Roser (passeig Sant Gervasi). Vam decidir organitzar-nos el rodatge. La Maria i la Laia s'encarregaran del tema imatge, controlaran les càmeres i decidiran els plans que gravarem, com també, analitzaran la il·luminació. La Marta els hi posarà els micròfons, tindrà controlat el so amb els auriculars des de les gravadores i seguirà el guió perquè no marxin del tema.

Com ha anat el rodatge?

Hem arribat a casa la Roser, ella ha marxat un moment i ens hem quedat una estona amb el Joan (el marit de la Roser que també apareixerà en la seqüència d'Horta). A l'inici hem començat a fer el muntatge de càmeres, trípodes i torxes. La Roser ens ha comprat Cacaolat, pastes i bunyols per esmorzar, li estem molt agraïdes. Cap a les 09.30h ha arribat el Jordi Ferré i hem començat a gravar el primer fragment de la recepció a l'entrada. Ha anat bé i ha sigut ràpid. Després han començat les aventures. Hem començat a gravar el Jordi i la Roser al menjador: primer ens apareixen una mica d'ombres al fons, segurament amb alguna torxa més hauríem pogut fer una mica de "relleno", però al final ens n'hem en sortit (hem canviat de posició les torxes i, en lloc d'il·luminar-los a ells dos directament hem dirigit la llum cap al seu costat i, d'aquesta manera, hem aconseguit il·luminar l'entorn i fer que la resta d'il·luminació de la imatge fos més natural). En primer lloc, el Jordi i la Roser han parlat dels inicis de la Roser Capdevila com il·lustradora, del seu primer conte (La Cosidora), dels primers contes i la col·lecció de la Bruixa Avorrida amb l'Enric Larreula, de la Fira de Bolonya, dels contes de la Girafa..., i sobretot, hem parlat del món editorial, i de les traduccions i edicions dels contes de *Les Tres Bessones*. Els problemes que ens han sorgit han estat els següents: quan portàvem una estona gravant, la càmera de la Marta, que

portava el micròfon de canó, s'ha començat aturar cada 5 segons, en aquell moment era la màster i, per tant, no podíem continuar gravant. Ens hem espantat perquè era el moment de la Fira de Bolonya (un dels més importants). Llavors, hem posat el micròfon de canó a la càmera de la Laia i l'hem utilitzat per el pla màster (ja que hem cregut més important que el pla del Jordi). D'aquesta manera, la càmera de la Marta l'hem deixada reposar però, tot i així, la càmera de la Laia ha començat a fallar de la mateixa manera. Hem arribat a la conclusió que les nostres càmeres no estan preparades per gravar vídeo i àudio amb alta qualitat i, per tant, es sobresaturen. Per poder continuar, hem deixat reposar la càmera de la Laia i hem continuat gravant amb la de la Maria i la de la Marta, ja operativa. Hem continuat el rodatge, ja que, avui, a Roser entregava al Jordi uns dibuixos inèdits dels nous contes que ha tornat a dibuixar ella mateixa. Hem decidit gravar-ho, ja que era molt especial i unes imatges inèdites que podria mostrar el retorn de la Roser com il·lustradora. En aquest moment, també hem aprofitat per gravar uns plans de tancament molt "xulos". Al final de tot, després que el Jordi ja marxés, hem gravat a la Roser traient els llibres de les estanteries (els llibres que, anteriorment, havia ensenyat al Jordi).

Una vegada finalitzat el rodatge del primer dia, i després dels petits incidents que hem tingut, hem decidit quedar l'endemà per visionar el material i decidir si cal o no gravar el divendres.

La Roser i el Jordi durant el rodatge. Font: pròpia.

(18 de febrer del 2016) L'endemà del primer dia de rodatge

Hem quedat totes tres per visionar el material gravat el dia anterior i escoltar, detingudament, els àudios enregistrats amb els micròfons llogats. Després del visionat, hem decidit que demà la Marta farà una escaleta de preedició a partir dels àudios i la Maria i la Laia començarem a fer un muntatge en brut.

També hem aprofitat per demanar material al laboratori de la universitat (torxes amb peus i un reflector) pel següent dia de rodatge, el dimecres. A més, hem reservat el mateix material que el primer dia; dos micròfons sense fils i una bateria per la càmera de la Laia) a l'empresa *AvisualPro*. Finalment, també hem decidit que pel rodatge del dissabte 27 llogarem il·luminació a la mateixa empresa (teníem pensat agafar material de la Universitat però ens han dit que no és possible). Hem pensat, també, en fabricar el nostre propi reflector amb un cartró i paper de plata.

(23 de febrer del 2016) El dia abans del segon dia de rodatge

Demà anem a la Biblioteca de Catalunya a gravar a l'Eugènia Serra, la directora, i a la Roser Capdevila. Les dues obriran la maqueta del primer conte *Som Les Tres Bessones* fet a llapis i, també, els dibuixos originals pintats amb aquarel·la i aerògraf. Aquesta seqüència és important perquè tractarem temes d'il·lustració, l'estil de la Roser, com era el procés de creació, com s'enfrontava en un paper en blanc. Avui, rebrem el material al vespre, i a la nit revisarem que ho tinguem tot. Demà anirem a la Biblioteca de Catalunya amb el cotxe de la Maria, ja que tenim molt de material.

(24 de febrer del 2016) Dia 2 de rodatge - Biblioteca de Catalunya amb Eugènia Serra i Roser Capdevila

Com ha anat el rodatge?

Hem arribat a les 8 del matí a la Biblioteca de Catalunya on ens ha rebut la Pilar, del departament de premsa, amb ella hem mantingut el contacte i hem parlat dels rodatges. S'ha encarregat de fer de pont entre nosaltres i la Roser i l'Eugènia. Les tres hem anat a la Sala Cervantina i hem il·luminat i preparat l'espai. L'espai és "xulo", però hi ha poca il·luminació i això ens feia patir. També hem preparat els carregadors i bateries per si s'acaben a mig rodatge.

Una mica més tard, ha arribat la Roser i hem sortit a l'entrada de la biblioteca per gravar-la entrant i també hem gravat la salutació (com l'altre dia amb el Jordi Ferré) entre ella i la seva entrevistadora l'Eugènia Serra, la directora de la biblioteca. A continuació hem anat a la Sala Cervantina on ens hem trobat a l'Anna Batet. L'Anna va venir perquè havia de revisar unes caixes que els hi va arribar de TV3, són caixes amb els fons que la Roser dibuixava per les pel·lícules i els episodis dels dibuixos animats. Aquestes caixes les necessitem per la setmana que ve, per gravar la seqüència on expliquem com era el procés de creació de *Les Tres Bessones*.

Per aquest dia, hem necessitat els originals dels primers contes *Som Les Tres Bessones*. Amb els originals la Roser i l'Eugènia han explicat l'origen del conte, de la il·lustració, de com s'afrontava en un full en blanc, etc. Temes molt interessants que no tractarem en cap altre seqüència. A mig rodatge vam adonar-nos que no hi havia la maqueta que havíem demanat i la van haver de buscar en un lloc que sembla que estava lluny. Vam perdre una mica de temps, però al final vam poder gravar-ho i vam acabar abans de les 12.00 del migdia. De fet, estem molt contentes amb el segon dia, les càmeres van funcionar bé, amb la il·luminació en vam tenir prou amb la que portàvem i tot el que van parlar va ser ideal pel guió.

L'Eugènia i la Roser durant el rodatge a la biblioteca. Font: pròpia.

Fotografia de grup del rodatge a la biblioteca. Font: pròpia.

(26 de febrer del 2016) Dia abans del tercer dia de rodatge a Horta

Demà gravem a Horta a casa de l'Anna (on vivia la Roser quan era jove), gravarem amb el Jan i el Joan (els dos néts més petits de la Roser) i també, el Joan (el seu marit). Volem que ens expliqui com era la seva vida abans de començar a dibuixar, i també volem parlar de la seva inspiració pels contes (la

Bruixa Avorrida, *Les Tres Bessones*, els carrers d'Horta, la seva casa, etc.). Ens preocupa el temporal que diuen que farà demà, perquè hi ha una escena que la volem gravar passejant pel carrer; de fet, hem llogat un estabilitzador per poder fer un seguiment de la Roser i els seus néts pel carrer. Segurament, dinarem allà. L'Anna ens farà macarrons per tots, i la Maria i la Laia faran un còc per esmorzar. De moment, creiem que quedarà un bon producte, però queda molta feina per fer. Ens queden uns tres dies de rodatge i la gravació de la veu en off de la Roser, que estem mirant a veure on la podem gravar, ja que ens interessaria que fos en un estudi.

(27 de febrer del 2016) Dia 3 de rodatge - Horta amb Joan, Mateu, Joan Batet i Roser Capdevila

Com ha anat el rodatge?

En general, el rodatge va anar bé. Estem força contents. A les 9.00h vam arribar totes tres, però aquesta vegada portàvem una ajudant, l'Ainoa Benaiges, perquè ens ajudés a portar la perxa i a gestionar-ho una mica tot; amb tanta gent ens faltaven mans. A les 9.30h estaven convocats la resta de la família. Quan eren una mica abans de les 9.00h em va trucar la Teresa que el Jan estava malalt i tenia febre, estava trist perquè tenia ganes de venir, ja que diu que de gran vol fer "famós" i sortir a la televisió. Una vegada a casa l'Anna, vam decidir que l'acompanyant del Joan podria ser el Mateu. Vam muntar-ho tot i vam començar gravar els trossets que eren al menjador remenant fotografies. El Mateu tenia més vergonya que el Joan, però llavors perquè anessin fent preguntes, la Marta li anava dient al Mateu a la orella el què volia que preguntés. Vam gravar bastanta estona, i com és normal i més parlant de la joventut i dels anys quan eren joves, van explicar algunes coses que no creiem que les posem. Després, però, vam començar amb la inspiració de la Roser en els seus dibuixos i va ser molt interessant, la Roser quan ho explica als seus néts ho fa diferent. També, vam gravar al balcó de casa l'Anna on es veu la palmera que formava part del pati de l'escola on anava la Roser de petita. Allà vam parlar del caràcter de la bruixa avorrida. Vam patir una mica, perquè es va posar a ploure en alguns moments, però ho vam poder salvar, ja que no va ploure tot el dia i en moments va sortir el sol. El problema era que la

llum canviava molt ràpid, i ho vam haver de repetir diverses vegades. A mig matí vam fer una parada tècnica per esmorzar un coc que la Maria va preparar per esmorzar, van estar molt contents. Més tard, ja només ens quedava gravar la seqüència al carrer d'Horta amb els seus néts, vam passejar una mica, però creiem que el so no està gairebé, perquè se senten molts cotxes, mirarem com ho fem i sinó ho explicarà la veu en off de la Roser. Pel que fa il·luminació vam anar força bé, ja que amb els dos focus llogats i enfocats cap al sostre blanc vam aconseguir tenir una llum indirecta i suau tal com sempre hem volgut. En aquest rodatge, vam utilitzar bé la claqueta. Els altres rodatges no ho havíem fet bé, i la Maria va creure que sempre que es parava de gravar es tornés a fer claqueta perquè així la tasca de sincronitzar és més ràpida i eficaç. Una cosa que també hem de tenir present en els pròxims rodatges, és que no toquin res de la taula ni dels objectes que tenen per allà quan acaben de gravar perquè sinó hi poden haver errors de continuïtat. A banda d'això i del tema de la pluja tot va anar bastant bé, i veiem que a cada rodatge millorem i dominem més els aspectes tècnics. Tot i això, la Roser es sol repetir bastant en les diferents seqüències i, a posteriori, haurem de prendre decisions d'eliminar parts de seqüències.

El Joan, la Maria, la Roser i el Mateu durant el rodatge a Horta. Font: pròpia.

Fotografia de grup del rodatge a Horta. Font: pròpia.

(3 de març) Dia abans del quart dia de rodatge (Biblioteca de Catalunya amb Marta Capdevila, Roser Capdevila, Teresa Batet, Anna Batet, Helena Batet i Roser Pintó)

El material de lloguer ja el vam reservar fa dies, consta d'un "pack de sonido" (amb la gravadora, els cables, el micròfon i la perxa) i una bateria per la càmera

de la Laia. Dissabte no vam poder tenir el “pack de sonido” perquè s’havia acabat i vam haver de llogar les peces per separat i ens va sortir més car.

Aquests dies anem fent un esbós de muntatge i sincronitzem la veu i les imatges, sobretot la Laia i la Maria. La Marta s’encarrega de començar el guió pel rodatge del dia 15 de març, que és amb la Roser a la caseta on ha de dibuixar tot el que hem viscut. En aquesta seqüència la Roser haurà de dibuixar tot el que ha viscut amb nosaltres i l’acompanyarà la veu en off. A més, la Marta ha començat a fer el pressupost i poc a poc, ens anem posant una miqueta amb el treball escrit perquè no tinguem problemes de temps.

Al matí, hem fet una reunió per organitzar-nos les properes setmanes i ens hem posat dates per tenir feina feta, i així poder avançar més ràpidament. A més, hem continuat sincronitzant. També hem aprofitat per posar les càmeres a carregar i alhora decidir com ens organitzarem pel rodatge de l’endemà.

(4 de març). Dia de rodatge a la biblioteca. Escena caixes. (Biblioteca de Catalunya amb Marta Capdevila, Roser Capdevila, Teresa Batet, Anna Batet, Helena Batet i Roser Pintó)

Hem arribat a la Biblioteca i hem tingut gairebé una hora per muntar el “plató”. Ens ha costat bastant el tema de la il·luminació, ja que els focus que hem llogat eren prou potents però feien molts reflexes a les estanteries que formen el fons de l’escenari.

Quan, per fi, hem trobat la bona posició dels focus, hem decidit que no passares que facin algun reflexa ja que les protagonistes (aquesta vegada sis persones, taparien els possibles reflexes que podrien captar les càmeres. Quan ja ho hem tingut tot muntat hem sortit a fora a rebre a les nostres convidades: la Roser, la Marta, l’Anna, la Teresa i l’Helena. No han arribat totes alhora (la Teresa i l’Anna han arribat més tard). Mentre les esperàvem hem tingut temps de concretar el lloc on les gravaríem arribant a la biblioteca: les volíem gravar entrant per la zona on hi ha un jardinet petit però hi havia ombres estranyes i al final hem decidit gravar-les caminant per sota els porxos.

Una vegada gravat el pla de l’exterior hem entrat a la biblioteca. Aquí també ha arribat la Roser Pintor (la última de les nostres convidades).

Creiem que avui era el dia més difícil en quan a rodatge ja que havíem d'estar pendents de moltes coses: les 6 convidades, les caixes i tot el material que hi ha al seu interior, que no parlessin totes alhora, que no toquessin res del material entre "acció" i "acció" (per no haver errors de *raccord*), etc.

Generalment, els rodatges ens duren més poc del que teníem previst, normalment la Roser explica més coses de les que interessa i de vegades, se'n van per les rames, però és normal per aconseguir treure alguna cosa que ens agradi. Un dels principals problemes de la Biblioteca va ser el so. La perxa la vam posar sota de la taula sense pensar que la taula aturaria el so i sentiria més les sabates. Per sort, vam posar a gravar el micròfon de canó amb una gravadora externa per si de cas, i això ens salvarà el so.

Una vegada acabat el rodatge amb totes, ha arribat l'hora de gravar els plans recurs de tot el material que han anat descobrint. Hem gravat plans detall del conte de la Caputxeta que va ser el primer que van fer amb sèrie de dibuixos animats, els models del Quixot, els fons del Oliver Twist, el dibuix de la Roser i el dibuix de la Marta Capdevila dins dels contes (fons) i la caseta com a maqueta de joguina.

En la logística d'aquest rodatge vam tenir un "petit" problema amb la tornada del material a *AvisualPro*. Com que el rodatge va ser en dijous, ens havíem de venir a buscar el material el divendres, però a les 20.00h ja no hi havia ningú al pis. Llavors, en primer moment havíem decidit portar-lo nosaltres mateixes amb el cotxe però com que vam acabar tard del rodatge no vam poder. La Marta va trucar a *AvisualPro* per dir si podien passar a quarts de 7 perquè hi havia una companya, però no van passar perquè se'ls hi va complicar la tarda. Durant el cap de setmana no hi vam ser, i fins dilluns no ens ho van poder venir a recollir. El cap de *AvisualPro* va trucar a la Marta per renyar-la, però la Marta va explicar que no era culpa nostra i es va justificar. Per poc, ens fan pagar tot el cap de setmana de lloguer de la perxa i la bateria de la càmera. Una aventura més superada. Per sort pel proper rodatge ja no caldrà llogar res, perquè els focus pel rodatge de la caseta els demanarem a la Universitat.

El dia del rodatge, un cop acabat, la Marta Capdevila que és sorda, i és la neboda de Roser Capdevila que dibuixa com ella i han treballat molt juntes, ens va dir que si subtitularíem el documental, ja que així les persones sordes el podrien entendre. Creiem que ho hem de fer, ja que ella també ha col·laborat i ella ha d'entendre el documental.

Fotografia de grup de l'últim rodatge a la biblioteca. Font: pròpia.

(Primera setmana de març): Inici del muntatge i sincronització / planificació de l'edició del documental

Després de l'últim rodatge a la Biblioteca de Catalunya, vam decidir posar-nos a editar. El primer pas era sincronitzar els àudios amb les tres càmeres. En la seqüència de l'Eugènia i la Roser, i el Jordi i la Roser va ser una feina més lenta. Vam haver de sincronitzar els tres plans de les tres càmeres amb els dos àudios (la veu d'un i la veu de l'altre). Pel que fa Horta i la Biblioteca va ser més senzill ja que només teníem un àudio.

(14 de març): Dia abans del cinquè dia de rodatge. Caseta Biblioteca (Roser Capdevila)

Hem preparat tot el material necessari. Focus, càmeres, bateries, trípodes, cotxe, etc. La Maria i la Laia hi han anat amb l'*smart*, com ja és tradició. De fet, la Maria i la Roser Capdevila tenen el mateix cotxe; un *smart* vermell. La Marta ha imprès el guió que vam fer per aquest dia, bàsicament és una llista dels dibuixos que li hem de fer dibuixar i dels plans que necessitem pel fil conductor. Li hem demanat a la Pilar de la Biblioteca que ens deixin un allargo per poder endollar els focus. Els focus els van anar a buscar la Maria i la Laia dilluns a la Universitat i també hem demanat un *dimmer* per poder jugar amb les intensitats. Aquesta vegada hem quedat a les 10.00h, en lloc de les 09.00h; a la Roser li va més bé perquè té quasi una hora de camí i com que no serà tant

llarg, ja en tindrem prou. Li hem dit que acabarem a les 12.00h, sempre té molta feina i va amunt i avall.

(15 de març). Rodatge del fil conductor amb la Roser a la Caseta de la Biblioteca de Catalunya.

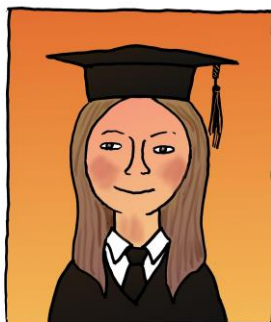
Ha anat molt bé, ho hem acabat i perfecte. Al començament ens hem espantat una mica perquè feia moltes ombres la caseta, ja que és un espai molt petit. Hem tingut molta sort semblava que havia de ploure, però al final el temps ha aguantat.

Bé, el que hem fet és gravar amb dues càmeres i tres focus. Un els focus amb un paraigües per poder difuminar més la llum. La Roser ha portat el seu diari, més concretament el número de diari 46. Estem molt contents, diu que som com les seves filles, i ens va dibuixar el dia del rodatge a Horta a la carretera aturant el trànsit; és una cosa que li va fer molta gràcia. Avui ens hem acomiadat del personal de la Biblioteca, ja que segurament no els veurem fins el dia de l'estrena, si vénen. La Roser Pintó ens ha dit que els hi deixem una còpia del documental i també una còpia del treball escrit. Ens fa molta il·lusió que la Biblioteca de Catalunya tingui una còpia del documental; no ho pot dir tothom.

També li hem demanat que ens dibuixés a les tres i ho ha volgut fer amb el birret. Aquí el resultat:

Marta

Laia

Maria

Els nostres dibuixos fet per la Roser Caodevila (per ordre: Marta, Laia i Maria).

Font: Roser Capdevila.

PD de la Roser dibuixant durant el rodatge del fil conductor. Font: pròpia.

La Roser sortint de la caseta de fusta durant el Rodatge del fil conductor. Font: pròpia.

(16 de març) Tutoria amb Montse Llinés

La tutoria amb la Montse va anar molt bé, vam solucionar certs temes com per exemple el dia de l'estrena. La Montse ens va proposar que féssim una estrena al Cinema de la UAB i que féssim invitacions i molta difusió d'això, ja que ella hi serà i la família també. La idea és fer molt de rebombori. També vam parlar de les músiques i les cançons, vam decidir que li preguntàriem al professor de documental el Miguel Ángel. La Marta li ha enviat un correu electrònic, a veure si contesta. També hem parlat amb el Ludo però ens ha dit que si volem fer l'estrena a la tarda haurem de parlar directament amb *Cultura en viu*, la Marta s'encarrega d'això. Pel que fa la veu en off, la gravarem el dia 8 d'abril a de 09.00h a 12.00h ens han dit que no podem tenir tècnic i tampoc podem gravar-ho amb *Dalet*, ho haurem de fer amb *Audacity*. Estem molt contentes perquè la Montse ens va dir que anàvem bé de temps i que estàvem treballant molt.

(17 de març) Muntatge totes tres amb la feina feta

Hem quedat per posar en comú tot el que havíem fet, que eren les seqüències ja retallades amb tots els plans de les càmeres i tots els àudios. Ens ho hem mirat i hem fet alguns retalls més ja que sinó durava massa el documental. De moment les duracions són les següents:

- 8 minuts seqüència Jordi i Roser
- 9.30 minuts seqüència Eugènia i Roser
- 11 minuts seqüència Horta
- 20 minuts seqüència Biblioteca amb totes

A tot això caldrà sumar-hi els fils conductors i la veu en off. Pel que fa la veu en off la col·locarem a més espais dels que teníem previst perquè ens anirà bé per fer el lligam d'una manera fàcil i bé.

(18 de març) Feina de producció

La Marta s'ha encarregat de dues coses. Ha trucat a TV3, ja que l'Anna Batet ens va dir que truquéssim per com ho podríem fer perquè ens cedissin les imatges dels dibuixos animats d'algunes de les pel·lícules per poder posar-les al documental. El Francesc de TV3 ens ha demanat que enviéssim pel correu electrònic una autorització de la família o de la Roser Capdevila i una vegada amb això quedaríem amb ell i ens deixaria les imatges que demanéssim. Com que és per un documental pel treball de fi de grau no pagarem els drets, només pagarem les gestions que ens costaran uns 80€. En el cas que el documental l'explotéssim a l'exposició que vol fer la família (que és la nostra intenció) o que s'emetés per algun canal de televisió, llavors hauríem de pactar un preu pels drets de les imatges.

També hem gestionat el dia de l'estrena amb la Sala de Cinema de la UAB, hem parlat amb David Sirvent i ens ha dit que cap problema, li hem demanat si podria ser el 10 de juny de les 18.00 a les 19.30h, ens ha dit que sí, ara sondegem a la gent per si pot i tirarem endavant amb aquest dia. Quins nervis!

Tornada de setmana santa

Ara sí que ja comença el compte endarrere...aquesta tornada, sobretot ens hem dedicat a muntar-ho tot per poder escriure la veu en off. Diumenge a la tarda ens reunim totes per fer una visualització ja que ja tindrem totes les seqüències amb els plans escollits i amb els fils conductors.

(31 de març) Imatges de TV3

Avui hem anat a visionar el material de les pel·lícules de *Les Tres Bessones* que ens interessin, hem apuntat els *time codes* i li hem donat al Francesc Pérez, el nostre contacte amb el departament de documentació de TV3. Ens enviarà les imatges demà per FTP, i ens podrem descarregar l'enllaç amb uns codis. Els diners els ingressarem quan ens facin la factura. Ha sigut divertit

visionar les pel·lícules, hem intentat escollir els fragments que ens anaven millor.

(3 d'abril) Visualització i organització de nou

Diumenge vam quedar totes tres per mirar-nos el que la Laia i la Maria havien muntat. Amb els canvis de plans seleccionats queda molt més dinàmic i no es fa pesat. De fet, vam treure alguna cosa més que no veiem clara, igualment arribarem quasi als 50 minuts de documental. Encara hi hem de fer algun retoc, per exemple alguns plans que s'han d'acabar d'ajustar i posar el fil conductor. Vam acordar que cada seqüència començaria amb el canvi de pàgina de la seqüència anterior, així lliguem una seqüència amb l'altre a través de la imatge també.

També vam decidir l'ordre de les seqüències ja que ha canviat de l'escaleta que havíem pensat d'inici. Al començament teníem Horta dividida però hem decidit no fer-ho perquè no tenia tant de sentit. L'ordre final segurament serà aquest: Roser entrant a la caseta / seq. Horta / seq. Eugènia i Roser / seq. Jordi i Roser / seq. Biblioteca (tothom). Teníem dubtes amb l'ordre de la seqüència de l'Eugènia i el Jordi. La seqüència del Jordi i la Roser parlen dels inicis de la il·lustració, de tota la seva trajectòria fins l'actualitat, per aquest motiu ens agradava que anés darrere de Horta, però tot i així, la seqüència de l'Eugènia i la Roser tracta sobre la seva il·lustració, sobre l'estil... A més, la seqüència del Jordi i la Roser acabava amb l'actualitat cosa que està bé que ho lligui amb la Biblioteca. També, perquè així l'espectador no veu dues seqüències seguides a la Biblioteca.

Bé, demà hem quedat per escriure la veu en off ja que divendres anem amb la Roser a l'Autònoma a gravar. Per escriure-la, primer la Marta va fer un primer esborrany i una primera idea del que podrien dir. Després la Maria i la Laia havent posant el fil conductor davant i darrere ho exportaran amb un format molt reduït i ho ajuntarem i decidirem l'ordre i escriurem la veu en off amb un minutatge millor.

Ens n'hem adonat que hem de gravar més plans recurs, anirem a gravar dos dies: el dia 12 d'abril a la Biblioteca de Catalunya per gravar més plans dels originals de *Som Les Tres Bessones* i la maqueta. I el dia 13 d'abril a casa la

Roser, volem gravar ella dibuixant amb l'ordinador i plans de molts llibres i dibuixos perquè sigui tot més dinàmic.

Així doncs el dia 17 d'abril tindrem el documental muntat i només ens quedarà fer l'etalonatge. Ara s'han de fer els últims retocs, posar-hi la veu en off, la música i després arreglar una mica el so amb l'*Audition*. I sobretot, afegir-hi tots els plans recursos dels dibuixos animats que vam agafar de TV3 i ens han d'enviar i també els que gravarem la setmana vinent.

La Marta mentrestant ha anat avançant força amb el treball escrit, un dels punts més difícils és el pressupost que pertany a la tasca de producció.

(5 d'abril) Escriptura veu en off

Des de les 9.00 fins les 14.00 escrivint la veu en off. Primer hem visualitzat els enllaços i els fils conductors d'una seqüència amb l'altra i després ens hem posat escriure, més difícil del que ens pensàvem ja que volíem que quedés una cosa bonica però natural a la vegada i que expliqués el que fos just i necessari. Creiem que hem obtingut un bon resultat. Ens ho repassarem a casa i divendres ho gravarem. Treballarem perquè la Roser ho digui de manera molt natural. Avui també hem incorporat una mica de música i ha quedat força bé les que anem trobant.

(8 d'abril) Rodatge veu en off

Hem anat a buscar a la Roser a casa a les 8.45h i ens hem dirigit a la UAB per gravar la veu en off, que farà de fil conductor, a una de les sales de continuïtat de la facultat. Al principi ens ha costat una mica habitar-nos al programa de gravació ja que sempre que havíem treballat en una sala d'aquestes característiques utilitzàvem el *Dalet*. Al tractar-se del treball de fi de grau i no d'una assignatura pròpiament dita de ràdio no teníem un compte al *Dalet* i hem hagut d'utilitzar l'*Audacity*. Un cop ho hem tingut tot dominat ens hem posat a gravar. La Marta s'ha posat a la zona dels micròfons amb la Roser. Ella li anava explicant què havia de locutar i la Roser, sense llegir-ho directament del paper per tal de guanyar naturalitat en les paraules, ho "repetia" (ho deia amb les seves paraules, ho explicava a la seva manera).

La Laia i la Maria han sigut les que s'han encarregat de la part més tècnica: dins la peixera anaven gravant el que deia la Roser i ho anaven guardant directament al disc dur que portàvem.

Algunes frases de la Roser han sortit a la primera però la majoria hem cregut millor repetir-les unes quantes vegades per tal que s'entengués ben bé el que volíem transmetre i per tal de corregir possibles errors.

Estem molt contentes del resultat obtingut i creiem que la ha sigut una bona estona per la Roser (que s'ho ha passat d'allò més bé locutant, escoltant-se a ella mateixa i fent bromes).

Al final, hem dit al tècnic que marxàvem i hem anat a buscar el ferrocarril per tal de tornar a casa.

La Roser i la Marta durant la gravació de la veu en off. Font: pròpia.

Fotografia de grup del dia de la gravació de la veu en off. Font: pròpia.

(12 d'abril) Rodatge plans recursos Biblioteca de Catalunya

Ens faltaven alguns plans de la maqueta i dels originals, com també de les proves d'impressió dels llibres, així doncs, vam parlar amb la Pilar perquè ens ho prepararessin i poguéssim anar a gravar a la Sala Cervantina. En principi, no ha calgut que marxés la noia que treballa a la Sala ja que només hem gravat imatges i res de veu. Ha anat molt bé, hem gravat força per si de cas. També hem tingut la oportunitat de tocar-los i mirar-los més aprop, ja que durant el rodatge no podíem perquè estàvem concentrades per les nostres coses.

(13 d'abril) Rodatge plans recursos Roser Capdevila (casaAVINGUDA Sant Gervasi)

Avui hem anat a gravar alguns recursos a casa la Roser, ens ha fet l'esmorzar, estem encantades, no ens para de dir que ens trobarà a faltar, nosaltres també a ella. Això ja s'olora a final. Hem gravat la Roser treballant amb l'ordinador, que és com treballa a l'actualitat. També hem aprofitat que té la Roser té tots els llibres allà per buscar-los i fer diversos plans. Per exemple, uns plans de tots els llibres que va fer dels clàssics, o de la primera col·lecció de *Les Tres Bessones*, de la col·lecció de la Bruixa Avorrida, el *Llibre de les Bèsties* que va ser el primer llibre que va il·lustrar i també, de *El viatge poètic de Catalunya*.

La setmana que ve tancarem el muntatge, però ens porta molta feina la seqüència de la Biblioteca de Catalunya, és molt caòtica i s'han de tallar coses i posar-hi els dibuixos animats per damunt d'una manera subtil i que no quedi forçada, així que ens hi haurem de dedicar més.

Ens ha escrit el David Sirvent, responsable del Cinema de la UAB per si podem avançar una mica l'estrena, la farem a les 18.00h.

(19 d'abril) Muntatge i més muntatge

Ja estem arribant a la fase final del muntatge del documental. Tenim les seqüències muntades amb els plans recursos, les transicions, la veu en off i el fil conductor. Ens falta acabar de repassar la seqüència de la Biblioteca de les caixes i també, repassar i millorar el so de la seqüència del Jordi i la Roser, ja que se sent una mica de "xispeig". Hem hagut de retardar una mica els terminis ja que la seqüència de les caixes de la Biblioteca era molt complicada i l'hem volgut treballar bé. Dijous que ve hem quedat per fer aquests últims retocs i posar-hi les músiques. Avui la Laia s'ha posat a treballar amb la invitació pel dia de l'estrena, ja que tenim ganes d'anunciar-ho i enviar-ho a tothom. Ja comencem a veure el final, mentre anem avançant el treball escrit.

(26 d'abril) Hi hauran més estrenes...

De moment *Amb el llapis a la mà* no es quedarà amb un treball de fi de grau que estrenarem només al cinema de la UAB. De moment, també l'estrenarem a Valls al JCA Cinemes el proper 21 de juny a les 20.30h. La Roser Capdevila ja

ens ha dit que vindrà, així doncs, estem molt contents. Farem notes de premsa i força difusió sobre el tema perquè puguin venir els mitjans. Hem decidit fer-ho aquest dia perquè s'inclou al programa de la Festa Major de Sant Joan de Valls, i això ens ajudarà perquè vingui molta gent.

(27 d'abril) Etalonatge

L'altre dia una companya nostra de pràctiques, la Berta ens va ensenyar com fer l'etalonatge amb el *Adobe Premiere*, així que aquests dies ens hem posat amb això que és l'últim pas que ens falta abans d'ajuntar-ho tot i exportar-ho. El que hem fet per fer l'etalonatge és mirar-nos els plans, arreglar-los i després anar copiant els paràmetres a tots els plans de cada càmera. Ens està costant perquè és molta estona, però ha millorat molt amb els retocs que hem fet. Així que dimarts ja podem exportar les seqüències i ajuntar-les.

Inici de maig (últims retocs de muntatge)

Ja hi tenim la música posada en els enllaços i totes les seqüències ajuntades, ens dura uns 45 minuts. L'inici i el final ens queda molt "xulo". Després de visualitzar-ho tot vam veure que hi havia alguna part que no estava ben sincronitzada, i sobretot el que ens fa patir més és la seqüència de la Biblioteca de Catalunya, tant pel so (que al gravar només amb el micro de canó sobre la taula queda una mica atabalador) i per la imatge que hem de retocar l'etalonatge perquè vist des de la televisió no ho veiem clar. També hem canviat els *chayrons*, ara només hi haurà el nom escrit, els dibuixos ens agradaven molt però tenien el problema que llavors el text quedava molt petit i no es llegia. Per tant, els dibuixos els farem servir pels crèdits que pot ser molt "xulo" també.

Segona setmana de maig

El muntatge avança i ja només estem fent retocs mentre avancem amb el treball escrit. Els *chayrons* finalment tenen dibuixos però el text i la tipografia és d'una mida més gran perquè no es llegia bé. Hem creat un esdeveniment a *Facebook* de l'estrena a la UAB perquè vingui qui vulgui. També, hem preparat la nota de premsa per l'estrena de la UAB i l'estrena de Valls, i la Marta ha agafat els contactes dels mitjans de comunicació que els hi podem enviar. Segurament, ho enviarem una setmana abans. La Laia està fent el cartell pels

dos esdeveniments i ha preparat els crèdits. El dia 18 de maig vam quedar per fer una mica de visualització i encara hem de fer alguns retocs pel dia 24 de maig, que tenim la intenció d'exportar-ho i repassar el treball escrit de dalt a baix. Li vam enviar a la Montse, del punt 1 al punt 5 del treball per si li semblava bé de contingut. Ens va dir que havíem de repassar la redacció i alguna falta d'ortografia. Estem contentes, creiem que ja ho tenim casi enllestit, tot i que som conscients dels errors del nostre documental i volem explicar-los bé al treball escrit. El dia 30 de maig anirem a la UAB a fer les proves del documental i mentre la Marta començarà a digitalitzar el documental, és necessari per projectar-lo al cinema de Valls, ja que és amb 4K.

13.2- Drets d'imatges i localització

Els fulls adjuntats a continuació són les còpies de les autoritzacions dels drets d'imatge de cadascun dels protagonistes que apareixen en el clip audiovisual i les autoritzacions de permís de rodatge a les diferents localitzacions utilitzades per a la gravació del documental *Amb el llapis a la mà. Roser Capdevila i Les Tres Bessones*.

Amb negre hem tapat algunes dades que no volem que siguin públiques, ja que es tracta de dades personals dels protagonistes.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

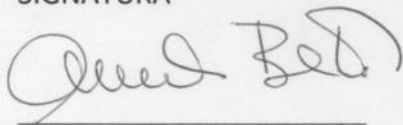
Sr./Sra. ANNA BATET I LAPDELLA,
amb D.N.I. N°: [REDACTED]

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Captdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meva imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de las seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Captdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

SIGNATURA

TELÈFON DE CONTACTE

[REDACTED]

En Roser Bona, a 27 de febrer de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

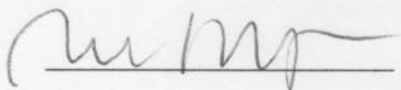
Sr./Sra. HELENA BATEL CAPDEVILA,
amb D.N.I. Nº: [REDACTED]

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meua imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de les seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI Nº 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI Nº 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI Nº 39930372A

SIGNATURA

TELÈFON DE CONTACTE

[REDACTED]

En BARCELONA, a 4 de FEBRER de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

Sr./Sra.

amb D.N.I. Nº:

Joan Batet Casut

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meua imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de les seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI Nº 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI Nº 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI Nº 39930372A

SIGNATURA

Joan Batet

TELÈFON DE CONTACTE

[REDACTED]

En Joan Batet, a 24 de del febrer de 2016.
Capdevila

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

Sr./Sra. TERESA BART I CAPDEVILA,
amb D.N.I. Nº: [REDACTED]

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meua imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de les seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI Nº 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI Nº 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI Nº 39930372A

SIGNATURA

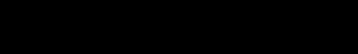
TELÈFON DE CONTACTE

Teresa Bart i Capdevila

[REDACTED]

En Barcelona, a 3 de FEBRER de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

Sr./Sra. Marta Capdevila Planta,
amb D.N.I. N°:

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meua imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de les seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

SIGNATURA

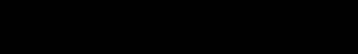
Marta Capdevila

TELÈFON DE CONTACTE

 (MSG)

En Barcelona, a 4 de març de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

Sr./Sra. ROSER CAPDEVILA VALLS,
amb D.N.I. N°:

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Captdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meva imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de las seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Captdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

SIGNATURA

TELÈFON DE CONTACTE

Roser Capdevila

En BARCELONA, a 27 de febrer de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

Sr./Sra.

Jordi Ferré Blasco

, amb

D.N.I. Nº:

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meua imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de las seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI Nº 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI Nº 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI Nº 39930372A

SIGNATURA
CONTACTE

TELÈFON DE

En BARCELONA, a 17 de FEBRER de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR (MENORS)

Nosaltres, HELENA BATET i LAPDENA, identificat(da)
amb DNI Nº [REDACTED], actuant en qualitat de MARE,
[REDACTED], identificat(da) amb DNI Nº
[REDACTED], actuant en qualitat de PARE, obrant en nom i representació legal del
nostre fill(a) menor d'edat JOAN SATABE i BATET,
identificat(da) amb DNI Nº [REDACTED], certifiquem que obrant dins dels
pressupostos legals autoritzem a les persones esmentades al final d'aquest document
per què registrin i reproduueixin en totes les seves modalitats, adaptin, distribueixin i
comuniquin públicament en qualsevol mitjà digital i/o en qualsevol plataforma la
imatge del nostre fill.

L'autorització que aquí es concedeix sobre aquest material és exclusiva pel documental amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones". Les imatges podran ser utilitzades exclusivament en aquest projecte audiovisual, desenvolupat per les següents alumnes de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB):

- Maria Codony, amb DNI Nº 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI Nº 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI Nº 39930372A

muzy

Mare

C.C

Pare

C.C

Telèfon/s de contacte:

En Barcelona, a 27 de febrer de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

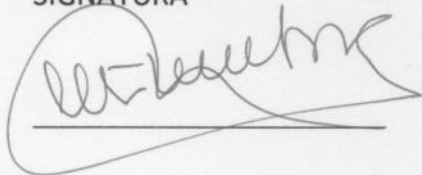
Sr./Sra. EUGÈNIA SERBA ARANDA,
amb D.N.I. N°: [REDACTED]

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meva imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de las seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

SIGNATURA

TELÈFON DE CONTACTE

[REDACTED]

En BARCELONA, a 8 de MARÇ de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR (MENORS)

Nosaltres, ANNA BATET i CAPDEVILA, identificat(da)
amb DNI N° [REDACTED] actuant en qualitat de MARE, i
[REDACTED], identificat(da) amb DNI N°
[REDACTED], actuant en qualitat de PARE, obrant en nom i representació legal del
nostre fill(a) menor d'edat MATEU FIBERNAT i BATET,
identificat(da) amb DNI N° [REDACTED], certifiquem que obrant dins dels
pressupostos legals autoritzem a les persones esmentades al final d'aquest document
per què registrin i reproduueixin en totes les seves modalitats, adaptin, distribueixin i
comuniquin públicament en qualsevol mitjà digital i/o en qualsevol plataforma la
imatge del nostre fill.

L'autorització que aquí es concedeix sobre aquest material és exclusiva pel documental
amb títol provisional "Roser Capdevila i les Tres Bessones". Les imatges podran ser
utilitzades exclusivament en aquest projecte audiovisual, desenvolupat per les
següents alumnes de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB):

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

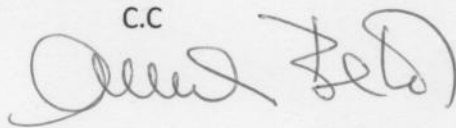
ANNA BATET i CAPDEVILA

Mare

Pare

C.C

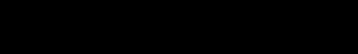
C.C

Telèfon/s de contacte: [REDACTED]

En Barcelona, a 27 de febrer de 2016.

AUTORITZACIÓ D'ENREGISTRAMENT I EXPLOTACIÓ POSTERIOR

Sr./Sra. ROSER PINTÓ FÀBREGAS,
amb D.N.I. Nº:

ATORGO AMB CARÀCTER GRATUÏT EL MEU CONSENTIMENT I ACEPTACIÓ, a favor de les persones esmentades al final d'aquest document per què en relació a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Captdevila i les Tres Bessones" que vostès estan produint, i en la qual col·laboro mitjançant la meva imatge i testimoni, puguin procedir a la gravació de las seqüències i escenes en les que participo per incorporar-les a l'obra expressada, i procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Concedeixo aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Captdevila i les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI Nº 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI Nº 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI Nº 39930372A

SIGNATURA

Roser Pintó

TELÈFON DE CONTACTE

En BARCELONA, a 3 de MARÇ de 2016.

AUTORITZACIÓ DE LOCALITZACIÓ

Sr./Sra. ANNA BATET i CAPDEVILA. com a responsable del recinte CASA PARTICULAR autoritzo a les persones esmentades al final d'aquest document a la gravació d'imatges per a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i Les Tres Bessones" al recinte [REDACTED] i a procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

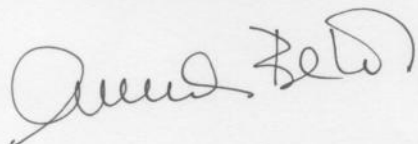
Es concedeix aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i Les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

SIGNATURA

TELÈFON DE CONTACTE

ANNA BATET i CAPDEVILA.

En Barcelona, a 27 de febrer de 2016.

AUTORITZACIÓ DE LOCALITZACIÓ

Sr./Sra. ROSER CAPDEVILA VALLS com a responsable del recinte
_____ autoritzo a les persones esmentades al
final d'aquest document a la gravació d'imatges per a l'obra audiovisual amb títol
provisional "Roser Capdevila i Les Tres Bessones" al recinte
CASA PARTICULAR i a procedir a realitzar tots els actes
d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació,
comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de
temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent
sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre
mitjà.

Es concedeix aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per
l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i Les Tres Bessones",
desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

SIGNATURA

Roser Capdevila

TELÈFON DE CONTACTE

En BARCELONA, a 27 de febrer de 2016.

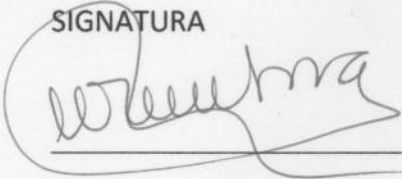
AUTORITZACIÓ DE LOCALITZACIÓ

Sr./Sra. EUGÈNIA SERRA ARANDA com a responsable del recinte BIBLIOTECA DE CATALUNYA autoritzo a les persones esmentades al final d'aquest document a la gravació d'imatges per a l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i Les Tres Bessones" al recinte BIBLIOTECA DE CATALUNYA i a procedir a realitzar tots els actes d'explotació sense limitació alguna i en especial els de reproducció, transformació, comunicació pública i distribució total o parcial a tot el món i pel màxim termini de temps previst a la llei, en qualsevol sistema o format conegut i per conèixer, incloent sales, vídeo, televisió en qualsevol de les seves modalitats, Internet, i qualsevol altre mitjà.

Es concedeix aquesta autorització de gravació i explotació posterior exclusivament per l'obra audiovisual amb títol provisional "Roser Capdevila i Les Tres Bessones", desenvolupada per el grup de treball de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit per els següents alumnes:

- Maria Codony, amb DNI N° 07263141V
- Laia Faiges, amb DNI N° 39930958Z
- Marta Ferré, amb DNI N° 39930372A

SIGNATURA

TELÈFON DE CONTACTE

En BARCELONA, a 8 de MARÇ de 2016.

REPORTATGES GRÀFICS I FOTOGRÀFICS, FILMACIONS I RODATGES

Condicions:

- S'ha de sol·licitar el permís a la Direcció de la Biblioteca de Catalunya (BC) per carta, especificant el tipus de reportatge que es vol realitzar. Un cop autoritzat per la direcció, es podran complimentar els tràmits administratius.
- Si es volen filmar fons bibliogràfics, és imprescindible seleccionar-los i reservar-los prèviament.
- La BC autoritza aquestes reproduccions en el ben entès que la BC no es fa responsable de l'ús que d'elles se'n pugui fer en contra dels drets d'autor protegits per la legislació vigent. **La BC dona permís de reproducció només per a la finalitat que ha indicat: GRAFICS D'IMATGES PER CONTRA**
- La citació de la institució en els agraïments ha de ser la següent: **Biblioteca de Catalunya.** *PROVISORIALMENTE PER A LA REALITZACIÓ D'UN PROYECTO DE BELLAS ARTES*
- **Cal lliurar dos exemplars a la BC de l'obra suport.**
- L'horari estipulat per a la realització dels reportatges és de 8:00 a 9:00h, de dilluns a divendres, excepte en casos especials, l'horari dels quals es pactarà prèviament.
- Les instal·lacions hauran de quedar com s'han trobat. No es poden canviar llibres de lloc.
- L'entitat / empresa sol·licitant es farà càrrec de totes les despeses que generi el reportatge:

Utilització de les instal·lacions: la utilització de les instal·lacions de la Biblioteca de Catalunya per a la realització de reportatges fotogràfics i filmacions comporta la satisfacció d'una taxa de 142,50 euros/hora, segons Llei 1/2012, de 22 de febrer. **El pagament de les taxes s'haurà de realitzar com a mínim un dia abans de la utilització de les instal·lacions**, al número de compte 2013 0421 55 0200504738 de Catalunya Caixa. EXEMPTS DE PAGAMENT

Assegurança: En cas que l'empresa tingui una assegurança per danys a tercers, cal indicar quina és i la quantitat que cobreix, en cas de no tenir-ne o de ser d'una quantitat que la Biblioteca consideri insuficient, s'haurà de contractar de nou. Es demanarà certificat justificatiu.

Personal de la Biblioteca de Catalunya:

Es requerirà personal de la institució si aquesta ho creu necessari. El nombre de persones dependrà del tipus de reportatge, i el cost s'establirà d'acord amb el preu/hora estipulat per la categoria del personal.

Per qüestions de seguretat la institució sol·licita:

- Llista de persones que hi participen (actors, treballadors, personal tècnic) i DNI.
- Llista dels vehicles amb el nom del propietari i el número de matrícula.
- Especificació de l'equip que es portarà (càmeres, focus, guies, grup electrogen...)

Acceptació de les condicions,

Àrea de Difusió

Barcelona, 04/02/2016

Nom i DNI [sol·licitant]

MARTA FERRÉ OUER
399 30372A

